XII. évfolyam. Budapest. 155. szám. Szerda, 1878. junius 5.

Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre	20.—
Félévre	10.—
Negyedévre	5.—
Egy hóra	1.80

Egy szám 6 krajczár.

Hirdetési dij: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.

Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.

Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.

Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.

Kiadó hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

A szerencse kegyencze.

Mióta gróf Andrássy Gyula aristocraticus leereszkedéssel holmi „felvilágositásokat" is ad a nyilvánosság szine előtt, sajátságos megütődés vesz erőt mindazokon, kik a birálati ész használatáról le nem mondottak.

Halljuk a hivek lármáját, kik bizonyitják ezerszeres esküvel, hogy a világosság, a mit látnak, valóban égi világosság, kimondhatlan csodás fénynyel, és megtöltve az ő sziveiket a hit és kinyilatkoztatás minden igéivel. Ugy vagyunk vele, mint általában az égi kinyilatkoztatásokkal. A próféták látományait csak maguk a kiválasztottak szemlélhetik, és néha föllelkesült pásztorfiuk is esküvel erősitik a falu körülálló népének, hogy ők a bokrok között csodás fényü égi jelenést látnak, mely a többiek szeme előtt rejtély marad.

Az ily helyhez szokták azután vinni a sántákat és vakokat, hogy nyavalyájukból kigyógyuljanak, a gyakorlati zsidó pedig kocsmát épit oda és meggazdagodik.

Mindezt megtehetik mások, meg is teszik. A mi helyzetünk egészen más.

Nem mondjuk, hogy a ballplatzi oraculum bennünket semmiben sem „világositott" fel. Talán nagyon is! Most már látjuk, világosan és tisztán azt a vak sötétséget, mely külügyi politikánkban kezdettől fogva uralkodott.

A sötétség, melyben a közvélemény botorkált, csak eltakarta előlünk, hogy a homálynak magva és ősforrása épen külügyérünk terveiben és szándékaiban rejlett. Sürü, bodor éjfürtök födik külügyérünk halántékait genialisan rendezve, gyönyörüségére nőknek és férfiaknak, — de még sürübb éj, bodorabb rend uralkodik a halántékok mögött az agynak tervkovácsoló rejtekeiben.

Ez volt hát az a politika, mely rendithetlenül fen akarta tartani a legjobb alkalmat a monarchia érdekeinek megvédelmezésére?

Gróf Andrássy Gyulának hire van, hogy ő a szerencsének kegyencze, a mi magában véve nem bók államférfiui tehetségeire. De ugy látszik, a szerencse istenasszonya itt csak a női természet egyik alapvonásának hódol, és épen azért üldözi oly állhatatosan kegyeivel a mi szemérmetesen erkölcsös külügyérünket, mert ez a szerencsének minden kisértését állhatatosan visszautasitja.

Igazán hányszor nyilt gróf Andrássynak kedvező alkalma, hogy a monarchia érdekeit megvédelmezze! hányszor állott be oly csodás fordulat, hogy minden előbbi hibáját jóvá tehette volna! De ő kimondja, hogy ő csak „becsületes politikát" követ! Miként fogná is ő a kedvező alkalmat felhasználni! Nem, nem teszi, megugrik, mint József Potifárné elől, és köpönyege árán megváltja jámbor becsületességét.

Nos, talán a szerencse nem fogja többé üldözni gróf Andrássy Gyulát, sőt a megsértett női büszkeség Fortunát elég kegyetlen boszuállásra fogja ösztönözhetni, Minden valószinüség szerint eljutottunk oda, hová külügyi politikánk oly becsületes következetességgel törekedett. Immár elértük azt, hogy a lehető legkedvezőtlenebb helyzetben fogjuk megvédelmezni érdekeinket.

Soha nyomorultabb hizelgést, mint a delegatió külügyi bizottságának előadói jelentésében. Gróf Andrássy már is elérte czélját ugymond, mert a monarchia érdekeinek megvédelmezését egy congressusban kivánta és ez most meg fog történni. Bölcs Dániel, sokat tudsz mondani! Nagyon kétségbe lehet vonni, hogy a monarchia érdekeinek megvédelmezésére eleve és egyáltalában a congressus nyujtja-e a kellő lehetőséget.

De ha még igy volna is, — mily kimondhatlan szivóssággal láttuk gróf Andrássy Gyulát odamüködni, hogy itt az ő általa kivánt téren is minden fenmaradt kedvező esélyt eljátszon, és a congressust önkezeivel oly farkas veremmé vájja, melybe magunknak kelljen bele buknunk.

Mily szerencsésen elérte már is, hogy teljesen elszigetelve lépjünk az európai areopag elé és minden törekvésünk érdekeinknek érvényesitésére egész Európa ellenzésével találkozzék! Nem remeklés volt-e oly helyzetnek teremtése, hol Oroszország már nem fogja a kényszerüséget érezni, hogy annyi sok másfelé tett engedmény után a mi javunkra is ujabb engedményeket tegyen, és hol Angliának a saját követelései kielégitése után nem állhat érdekében ügyünkért a legkisebb koczkázatot is vállalni!?

Mert bárhogyan csürjük-csavarjuk, egy olyan külön angol-orosz megegyezésnek mi egyéb lehet czélja, minthogy Oroszország az engedmények bizonyos mértéke által, melyet egy irányban tett, minden további engedmény kényszerüségét akarta elháritani és Anglia saját érdekeinek biztositását tette kizárólagos czéljává! A mi genialis, szerencseüldözött, becsületes külügyérünk dicsekedett is, hogy az angol-orosz egyezségben a mi érdekeinkről nem történt gondoskodás. Hisz ez nem is méltó egy nagy hatalomhoz!

És ne álljon meg itt a történelem muzsája néma bámulással, hogy ezt a nyilatkozatot kivilágló szétvetett betükkel följegyezze! Vagy a mióta ő csak az ismert táblát kezében tartja, jegyzett-e irónjával valami hasonló nyilatkozatot?

A világhóditó caesarok, földrészeknek parancsoló Napoleonok gondolták-e azt valaha méltóságon alólinak, hogy alkalom adtán más hatalmakkal a külön törekvések kölcsönös biztositása mellett szövetségre lépjenek, a mikor egyik fél sem léphetett egyezségre, a nélkül, hogy társának érdekeire tekintettel ne legyen!

Ha Anglia önerejéből is nagy engedményekre birta Oroszországot, mennyivel fényesebb sikernek kellett volna bekövetkeznie, ha a londoni tanácskozásoknál Ausztria-Magyarországnak szava is a latba esik.

De hát minden érdeknél nem nyom-e többet, minden sikernél nem hizeleg-e jobban öntudatunknak, hogy egy oly külügyminiszterrel rendelkezünk, mint gr. Andrássy Gyula.

Valóban hányan létezünk is összesen az osztrák-magyar monarchia complexumában, magyarok és németek, lengyelek, csehek, oláhok, kiknek mindnyájuknak lényeges érdekeik forognak koczkán és az ő külügyéri gondviselésének árnyékában megnyugodhatunk? Mennyi boldog ember!

Mezei Ernő.

A „B. Corr." Bécsből a következőket közli; A kiegyezési törvények, mint a bank-törvény is 1887. végeig az az 9 és fél évig, a vámtarifa, mely csak 1879 elejével lép életbe 9 évig, a Lloyd-szerződés azonban 1888 junius végeig, azaz 10 évig lesznek érvényesek. A bank három hónap alatt köteles megalakulni. Junius hóban a mostani bank részvényesei közgyülést tartanak, melyben az uj szerződés fölött határoznak.

—

A P. Lloyd távirata szerint a jegyzék, melyben a bécsi német nagykövet az osztrák-magyar kormányt a berlini congressusra meghivta, szószerinti szövegében igy hangzik:

Stolberg gróf német nagykövet jegyzéke Andrássy Gyula gr. ő excelentiájához.

— jun. 3. 1878.

Alólirott, kormányának felszólitására, tisztelettel értesiti ő exját a következőkről: Csatlakozván az osztrák-magyar cabinettől eredt initiativához, a német császári kormánynak van szerencséje az 1856. és 1871-diki szerződést aláirt hatalmaknak azon javaslatot tenni, hogy Berlinben congressusra gyüljenek össze, melyen megvitassák az előzetes béke határozatait, mely San-Stefanóban Oroszország és Törökország közt létrejött.

E meghivást ő felsége kormánya a cs. k. osztrák-magyar kormányhoz azon föltevéssel intézi, hogy utóbbi a meghivás elfogadásával hozzájárul a san-stefanói béke összetartamának szabad megvitatásához, és hogy abban kész részt venni.

Ha valamennyi fölszólitott hatalmasság fogadja a meghivást, ő felsége kormánya azt ajánlja, hogy a congressus junius 13-án üljön össze.

Alólirott a föntebbieket ő excjának tudomására hozza és egyszersmind tisztelettel kéri, hogy a császári és királyi kormány válaszát a vele lehető leghamarabb tudatni sziveskedjék."

Ha a kiegyezés életbe lép...

Mint mindig, ugy most is Bécsből jött a hir, hogy mi fog történni a kiegyezéssel.

Az osztrák és a magyar kormány már megegyeztek a kiegyezési törvények keresztül vitelének módozatai felett, s a kiegyezés 1878. julius elsején lép életbe 10 esztendőre.

Ehhez ugyan szava lesz még a magyar országgyülésnek is; de Bécsben ezt nem sokba veszik.

Tiszának van engedelmes mamelukhada, s a mit ő akar, azt keresztül is viszi. Igaz, nagyon elfogyott az óriási többsége, s ha a habarék-párt oly komolyan venné a kormány-buktatást, mint a párt közlönyei hirdetik, már több izben kisebbségben maradt volna a kormány.

Csakhogy a habarék-pártban nincs meg azaz energia, melyre szükség volna, hogy kormányválságot lehessen előidézni. Aztán meg félnek is a kormányválságtól, s Tisza ezt tudja, a magyar törvényhozó testület tehát legkevésbé sem zsenirozza a fusio mesterét, s mint valamikor a deákpárttal, ugy most az osztrákokkal csinálja meg a fusiot...

Valóban mi másnak is nevezzük a kiegyezést Ausztriával, mint fusiónak az osztrákokkal? Csakhogy ez is olyan formán történik majd meg, mint történt a balközép és a volt deákpárt közt, mikor Tisza Kálmán feladta a maga elveit végleg s elfogadta a közösügyes párt egész programmját: most is feladja a magyar kormányelnök lealkudott programmját végleg s elfogadja helyette az osztrákokét.

Bizon-bizon szomoru kilátás a jövőre! Hiszen ma-holnap már nem is szabad magyar hazafinak lenni, mert Tisza Kálmán kormánya bünnek nyilvánitotta s a büntető törvényben szigoru büntetéssel fenyegeti azokat, a kik azt merik követelni, a mit valamikor maga Tisza Kálmán is politikai hitvallásának hirdetett, hogy a közösügyek eltöröltessenek...

És ti, hazám független polgárai, öszszetett karokkal nézitek ezt. Ott vannak nálatok a képviselők, kik megválasztatásuk előtt megigérték szentül, hogy e haza üdvét fogják előmozditani, és csináltak oly törvényeket, melyek szerint bünös gyanánt bánnak majd azokkal, a kik nem akarnak osztrák-magyarok lenni, hanem igaz magyarok akarnak maradni.

Csináltak oly törvényeket, melyek megfosztották hazánkat tiz évre önállóságától a közgazdasági ügyekben, a melyektől pedig a nemzetek jólléte és haladása függ.

Megfosztották az államot legjelentékenyebb bevételeitől, mert indirect adóink nagy része az osztrák kincstárba fog folyni. Elestünk a külön vámbevételtől, a mely pedig legalább is felényit jövedelmezhetne, mint a mennyi összes direct adót Magyarország meg bir. Megfosztották az eszközöktől a müvelődés előmozditására s a nemzeti ipar és kereskedelem fejlesztésére, meg a lehetőségtől, hogy az állami tönk felé vezető adóság csinálás utjáról letérjünk.

S képviselőitek még kezükben tartják az ország sorsát, még fel kell jönniök véglegesen megszavazni a kiegyezést, még módjukban áll, mind ama messze időkre kiható káros törvényeket elvetni. Ha a honszeretet lángja heviti kebleiteket, beszéljetek képviselőitekkel, figyelmeztessétek adott programmjukra, figyelmeztessétek a veszélyre, melybe beleviszik az országot, ha az előre kiszámitható óriási veszteségeket és anyagi romlást okozó kiegyezést meg nem buktatják.

Mi vár Magyarországra, ha, mint a Bécsből jött hir mondja, 1878. julius elsején már életbe lépnek a kiegyezési törvények?

Egy ujabb Bach korszak fog bekövetkezni, de ez rosszabb lesz az elsőnél, mert nem ellenségünk, hanem saját véreink fogják kiölni a keblekből a magyar hazafiságot. A sötétség éjszakája boruland e hazára; fel kellend hagynunk minden önálló nemzeti törekvésekkel, még nemzeti iparra gondolni is bün leend. Mert a nemzeti ipar megalkotásának az képezi előfeltételét, hogy az ipar fejlesztés leghatalmasabb tényezője felett, a vámügy felett, magunk rendelkezzünk.

Igen, de az Ausztriával kötött vámszerződés és a közös vámtarifa ennek utját állják; várnunk kell mig lejár e szerződés. Magyarország tehát ismét elveszt 10 évet, mely alatt az anyagi téren magát rendeznie lehetett volna, sőt hazánk annyira bele bonyolodik a pénzügyi zavarokba, hogy azokból soha sem fog kigázolhatni. És ezalatt nyakunkra nőnek délkeleti szomszédaink a románok, szerbek, montenegróiak, melyek idegen 'pressiótól menten szabadon fejleszthetik önálló nemzeti politikájukat, mig a magyar csak az osztráknak görnyed...

Mondják ugyan, hogy tiz év csekélység egy nemzet életében; de nem olyankor, mikor egy nemzet rálépett az anyagi romlás és hanyatlás lejtőjére. Ilyenkor néhány év elegendő arra, hogy a követett öngyilkos politika államot és nemzetet végelpusztulással fenyegessen. Ettől ugyan nem féltjük hazánkat, mert nagyobb szerencsétlenséget is átélt már Magyarország, mint egyik elkényeztetett fiának elvtagadását akkor, midőn a nemzet sorsának intézése az ő kezébe adatott. De a szabadulás nehéz lesz, ha nem is lehetetlen. Vagy fel fog lázadni a nemzeti öntudat a tiz év letelte előtt, ha a nemzetirtó politika egész vészes hatása ki fog derülni, és ekkor egy ujabb forradalomnak kell kitörni, mely véresebb lehet a 48-ikinál. Vagy bevárja nyugton a nemzet a tiz év lefolyását s ekkor Magyarország messze, nagyon messze elmarad a szomszéd államok megett minden téren. Egyik kilátás sem kecsegtető, de valószinübbnek látszik előttünk az, hogy a forradalom nem lesz elkerülhető, ha a kiegyezés életbe lép.

Budapest, junius 4.

A képviselőház bankügyi bizottsága az osztrák-magyar banktársulatról szóló törvényjavaslatra vonatkozó ujabb kormányi megállapodásoknak megfelelő főrendi módositásokat, a következő jelentéssel ajánlja a képv. háznak elfogadásra:

A bizottság mindenekelőtt szükségesnek tartá a kormánynak e módositásokkal szemben elfoglalt állásáról felvilágositásokat kérni. A kormány ennek folytán kijelenté, hogy e módositások teljesen megegyeznek a közte s az osztrák kormány közt létrejött legujabb megállapodásokkal, melyek elfogadása nélkül a másik fél törvényhozásával való megegyezés, s igy a közösen felállitandó bankintézet létrejötte nincs biztositva.

Tekintettel egyrészről ezen, a bizottság elhatározására nagy sullyal nehezedő körülményre, de másrészről tekintettel arra is, hogy a bizottság által figyelemmel megbirált főrendi módositások egyes részeikben komoly és jogosult ellenvetések tárgyát képezhetnék ugyan, de lényegökben a bankszervezetnek a képviselőház által elfogadott alapjait s irányelveit meg nem változtatják:

a bankügyi bizottság nem tartaná czélszerünek e másodrendü kérdésekre vonatkozó differentiák fenntartása s ujabb tárgyalása által a bankkérdés végleges törvényhozási szabályozását továbbra is függőben hagyni. Ellenkezőleg élénk érzetében azon bajoknak, melyek a bankügy terén fennálló ideiglenesség, s még inkább a jövőre vonatkozó bizonytalanság folytán az ország egész

---

AZ „EGYETÉRTÉS" TÁRCZÁJA.

AZ OLTÁR ELŐTT.

— ELBESZÉLÉS. —

IRTA: SZÉPFALUDI Ö. FERENCZ.

(3-ik folytatás.)

Werner ur és az egész társaság kijelenté, hogy Emilia hóditó.

— Ez a leány nagyon is szép! sóhajtá a zongoramester.

— Talán bizony azt akarnák, hogy csunya, rut legyen, kire borzadás rá nézni, jegyzé meg Habicht biztos ur.

— Azt nem akarnám, hanem amondó vagyok, hogy egy szegény leánynak és szegény asszonynak sokkal czélszerübb kevésbé szépnek lenni, mert sok kisértésnek van kitéve.

— Emilia elég erős lelkü, hogy minden kisértésnek ellenálljon.

— Ki tudja? Tudhatja-e valaki, mikor gyöngül el? Voltak már erős nők, kik eltántorodtak, mondá Werner ur.

— Te kis hitü vagy, s aggódol ott is, hol semmi okod sincs aggódni, jegyzé meg a szatócs.

Werner ur pedig, mikor egyedül maradt magára, eszébe juttatá a mult időt, visszagondolt fiatal éveire, a boldog és boldogtalan napokra. Elővette naplóját, elővette azt az arczképét, mely naplójába volt rejte, és elgondolkozott.

Maga előtt látott egy fiatal embert, ki egy bájos barna leánykának udvarolt, azt szerette és nőül is vette.

A fiatal embert akkor nem Werner Augusztnak, hanem Cirjék Ábrisnak hivták és egy ulánhus ezred karmestere volt, tiszti ranggal.

Boldogan éltek, mint a galambok. A férfi rajongásig szerette nejét és a nő a legtisztább vonzalommal viszonozta férje igaz szerelmét.

A kétkedésnek, bizalmatlanságnak még csak árnyéka sem férhetett a fiatal házasok közé.

Matild a legodaadóbb asszony és a leggondosabb házi asszony volt, hogy a legszőrszál hasogatóbb kritikus sem talált volna benne gáncsolni valót.

A karmester nem is gondolhatá, hogy e tisztán folydogáló csermelybe valami gonosz kéz követ dobáljon és felzavarja vizét.

Ha rut lett volna az a szép asszony, talán háboritlanul folydogálhatott volna a csermely akár itélet napig. De az asszony szép volt.

Itt a bökkenő.

A karmester ur naiv és becsületes gondolkodásában azt hitte, hogy ha a férj feleséget vesz magának, ezt azért teszi, hogy neki magának legyen felesége. Mások azonban ellenkezőkép gondolkoztak.

Az ezrednél volt egy báró Artner Adolf őrnagy, ki negyven éve daczára nem érezte szükségét a megnősülésnek, mert gazdagsága és személyes kellemei sok alkalmat nyujtottak neki, hogy házasság nélkül is megnyerje a nők vonzalmát.

Az őrnagy ur éles szemét nem kerülte ki a szép asszony. Az akadályok is világosan szemébe ötlöttek.

Egy fiatal, gyermeteg kedélyü nőt, ki férjét rajongásig imádja, nem oly könnyü meghóditni.

Különben a könnyü feladatok teljesitésére Artner őrnagy ur nem is vállalkozott volna. Neki küzdelem, ellentállás kellett. Az almát szakitni akarta fájáról s nem arra várt, hogy ölébe hulljon.

Ajándékokkal, pénzzel, igéretekkel nem lehetett megnyerni vonzalmát. Először a férjet kellett megnyernie. S ez sikerült.

Az ártatlan, együgyü férj maga rohant a tőrbe.

Az ügyes őrnagy a férjet keritette először hálójába s ezzel együtt megfogta az asszonyt is.

A fiatal pár mindenüvé hivatalos volt, hol a többi tisztek és nejeik megjelentek.

A fiatal nőt különféle kitüntetések környékezték. A hadnagyocskák ugyancsak legyenkedtek körülte, s mindenik egy-egy czenzárnak képzelte magát.

Az őrnagy barátságosan figyelmeztette a férjet, hogy az asszonyt jó szemmel tartani, mert nem lehet a ma született báránykában sem bizni. Az alkalom tolvajt csinál. Az őrnagy ur a fiatal asszonykának is tanácsolta, hogy mindenütt részt vehet, de azt a sok bókot, mézes-mázos hizelgést, melyet a tiszt urak eldobálnak, egyik fülén be s a másikon kieresszsze, mert különben nyugalmát veszíti.

A férj és nő egyaránt megköszönték az őrnagy figyelmét.

A barátságos, előzékeny báró annyira kegyében állott a fiatal házaspárnak, hogy midőn az asszonynak kis leánya született, közös akarattal a nemes báró urat hivták meg komának.

A báró ur a kitüntetést a legnagyobb szivességgel fogadta és csakhamar mindennapos látogató lett a háznál.

Most már megtehette azt, mit azelőtt feltünés nélkül meg nem tehetett. Küldött különféle drága ajándékokat kis keresztleányának, és elérte azt, hogy a mama örült gyermeke helyett.

A férj olyan jól érezte magát, hogy most már nincs oka semmitől sem tartani, mert az őrnagy ur jelenléte kizárja a veszedelmes udvarlókat.

Igaza volt. Kizárta.

Minél inkább távol álltak a többiek, annál inkább közeledett maga az őrnagy, kit a férj nem tartott veszedelmesnek.

Matild nem is tudta mikép, a lehető legnagyobb barátsággal viseltetett az őrnagy iránt, ugy hogy már alig tudott elleni nélküle.

A külvilág, a tisztek és ezek nejei mindenfélét sugdosódtak, mikről a karmesternek sejtelme sem volt.

Egy délután arra ébredt föl a férj, hogy neje azon az uton van, mely az örvénybe vezet.

Egy délután, midőn váratlanul hazatért, Artner bárót ott találja neje lábai előtt, égő szemekkel, szerelmes, szenvedélyes szavakkal.

Dühében nekirontott és felrugta, mint a gonosz ebet szokás.

A báró arczul akarta ütni a karmestert, de ez pisztolyt kapott elő s azt szögezte az őrnagynak, mig el nem lódult.

Az asszony térdre omolva esküdte, hogy ártatlan.

A férj elhitte, mert ez az asszony sohasem hazudott. A férje épen jókor érkezett, mert meglehet egy óra mulva már nem mondhatta volna, hogy ártatlan.

A férj megbocsátott; de félve az őrnagy boszujától, nejével együtt rögtön elhagyta az állomást.

Szerencsére a nyugalmas napok nem csak a fiatal házasoknál, de egész Európában elmultak.

A szabadságharcz kitört mindenfelé.

Magyarország is felhivta fiait, hogy a veszedelembe esett hazát segitsék.

A karmester letette a karnagyi vezérpálczát és elindult a honvédzászlóaljakhoz, hogy mint katona vegyen részt a nagy konczertben.

Szivesen látták. Erős karra, erős szivre szüksége volt a szabadságharcznak.

A volt karmester rögtön tiszti rangot kapott.

Dicsőséges napok, tele küzdelemmel. Nem tudtuk hova pihenünk le, hol kelünk föl. Rongyos volt zászlónk, rongyos kabátunk, csak szivünk volt ép. A gyilkos golyónak egészen átkellett hasitni ezeket a nemesen dobogó sziveket, mert ha egy darabka maradt meg belőle, ez még versenyt dobogott a többiekkel!

Oh, hogy minden mulandó! Oh, hogy ennek is igy kellett végződni!

A csapás nem jött magába: Elvesztettem hazát és nőt, Matild nem hitte, hogy a báróval való jelenet után ugy szeressem többé, mint azelőtt. Meghalt bánatában.

Oh, csak te légy boldog! Az ablak egyet zörrent. A szegény zongoramester összecsapta a naplót és belezárta forró könyét is, mely oda esett épen a Matild nevére.

„Csitt! Megne tudják, hogy más is voltam valaha, mint zongoramester!"

VII.

Mig az apa a mult idővel volt elfoglalva és leánya jövőjéről gondolkozott, addig a szép leány egészen a jelennek élt s a legnagyobb bizalommal tekintett el a következő napokra.

A majális már jobban nem sikerülhetett.

A nagyságos asszony oly szives volt iránta, mint még soha. Azt mondta: „Emilia! Jól mulasson, hogy máskor is legyen kedve eljönni velünk."

Emilia hálásan csókolta meg a nagyságos asszony kezét.

Legtöbbet tánczolt Szedressi Gézával, ki ma szintén még sokkal kedvesebb és szebb volt, mint máskor.

A táncz szünete alatt körül sétált vele a teremben, aztán elindultak az árnyas ligetbe, a susogó lombok alá, hol annyi kéjt lehelt minden. Illatár vette körül, arcza égett, szive dobogott, karja reszketett a fiatal ember karjában.

Géza észrevette, hogy Emilia boldog.

Darabig egész csendben haladtak; azután leültek egy gyeppamlagra, hol a fiatal ember szorosan odaült a zongoramesternő mellé és édesen beletekintett a sugárzó szemekbe.

— Kegyed szeret engem? kérdé nyájasan, olvadozó hangon.

— Én? mondá Emilia s fülig pirult.

— Tagadja el, ha tudja. Én nem tagadom, mert nem tagadhatom, hogy kegyedet az első pillanattól megszerettem. Oh, akkor, mikor hangjegyeit fölvettem, már régen ismertem; csak csengő ezüst hangját nem hallottam még odáig. Az is meghatott, az is növelte szerelmemet! — susogta hévvel Géza.

— Ön a gazdag urfi, mit törődik a szegény leánynyal? — szólt szemét lesütve a szép leány.

— Csakhogy kegyed nem szegény. Az lehet anyagi dolgokban, de a szellemiekben annál gazdagabb. Ne nézzen engem oly léha embernek, ki kincsekre vágyik. Vágyhatik azokra, kinek nincs semmije, ügyefogyott, de nem én. Nincs joga megtagadni érzelmét puszta daczból, puszta kétségből.

— Menjünk, menjünk a tánczterembe, mert azt hiszem az egész ég reám szakad! — kiáltá kétségbeesve a leány.

— Addig nem megyünk innen, mig azt nem mondja, hogy szeret-e vagy nem? sürgeté szenvedélyesen a fiatal ember.

Emilia nem tudta hova legyen. Oly elhagyatva érezte magát. Mit szóljon? Kövesse szive sugalmát vagy küzdje el indulatát?

(Folytatása következik.)

Lapunk mai számához féliv melléklet van csatolva.

forgalmi hitelügyét napról-napra érik, e bizonytalanság megszüntetését s e kérdés állandóbb rendezését égető s halaszthatlan szükségnek tartja. E czélból tehát a főrendi módositások elfogadását bátorkodik a háznak ajánlani.

—

Meghivás. A tapolczai választó-kerület függetlenségi pártja junius 9-én, azaz pünkösd vasárnap délutánján Balaton-Füred községében, junius 10-én, azaz pünkösd hétfő délutánján Tapolczán, mindkét helyen az isteni tisztelet végeztével a nagy vendéglőben választási értekezletet tart, a melyre, midőn a kerület választói polgárait tisztelettel meghivjuk, egyuttal van szerencsénk tudomására hozni, hogy az értekezleten, meghivásunk folytán, Verhovay Gyula kedves emlékü követjelöltünk is szives lesz résztvenni. — Kovács István pártelnök, Nagy Sándor másodelnök.

A szurduki erődítések.

A petrozsenyi kőszénbánya-gyarmatoktól mintegy háromnegyed óra járásnyira van a szurduki szoros, melyen az egyesült (magyar és oláh) zsil folyó Oláhország felé siet.

A szurduki szoros tökéletesen megfelel a „szoros“ szó fogalmának, mert a zsil oly meredek és mászhatlan sziklák közé van szoritva, hogy a közlekedés teljességgel lehetetlen s csupán négy kézláb kuszva lehet a szorosba mélyebben behatolni.

A szoros petrozsény felőli torkalata (ha igy szabad annak kezdetét neveznem) még jó messze van az oláh határszéltől, ugy hogy ellenséges csapatok behatolásától e szoroson át tartani semmi szin alatt nem lehet.

De mégis szükségesnek mutatkozik a szoros erődítése, minthogy vulkán felül, a hol a közlekedés Oláhországgal tényleg fenáll az ellenséges csapatok bevonulhatnak, s a vulkáni erődités elfoglalása után akadálytalanul uraivá lennének az első erdélyi vasutnak, melynek végállomása Petrozsény.

A szurduki erődítések czélja tehát a Vulkán felől jöhető ellenséges csapatokat feltartóztatni s az ellenségnek a pályaudvarig való hatolását megakadályozni,

Az erődítési munkálatok tervezője és vezetője Gyuries mérnökkari kapitány, kinek oldala mellett két gyalogsági hadnagy s mintegy kétszáz mérnökkari katona müködik. Foglalkoztatva van azonkivül mintegy 900 munkás, kiknek egy része bányamunkás, a többiek erdélyi magyarok és oláhok.

Az erődítések tervezője oda törekedett, hogy a vulkán felől petrozsényre vezető kocsiut azokból dominálva legyen. S ezen feladatát igen szépen meg is oldotta, mivel az erősségekből — melyek három különböző niveauban fekszenek s egy ezen czélból vágott kanyargó ut által összekapcsolvák, — a vulkáni kocsiut. a melyen a hadcsapatoknak okvetlen át kell vonulniok, Iszkronytól egészen Petrozsenyig, nem különben a szurduki szoros környéke is folyton szemmel tartható.

Petrozsényben ezen munkálatok következtében a kereskedelemben egy kis elevenség állott be, mely azonban — mint itteniek állitják — meg sem közeliti azon sürgés-forgást, mely a vasutépitkezés rohamkorszakában és a kőszénbányagyarmatok alapitása idejében fenállott.

Lányi Kálmán

Pestmegyei pártvajudások.

„A habarék-párt szertenézett s nem lelé honját e házban“, ezt mondtuk, midőn a képviselőház husvéti szünetelése alkalmával a habarékpárt zászlóvivői eltávoztak a fővarosból észak, kelet, dél és nyugat felé a vidék hangulatának tanulmányozására. — Keserü tapasztalatokkal tértek vissza a fővárosba, az első fusio által rászedett választók nem akartak rámenni a „fusio Nro II“ lépére. Ezen tapasztalatok daczára többen mégsem hagytak fel az áprilisi tréfával, hanem folytatták a krajczáros komédiát. Nyolcz pestmegyei habarékpárti képviselő, mára, junius 4-ikére összehivta alakuló gyülésre a pestmegyei habarékpártot, vagy mint némely nagyon is komoly emberek nevezik: az „egyesült ellenzéket.“ — Ezen értekezlet ma a megyei közgyülés napjára össze is jött, hanem annak lefolyásával s eredményével a habarékpárt nem igen fog kérkedni, mert e gyülés eredménye nem egyéb, mint tökéletes kudarcz a habarék pártra. Az „ellenzék“ czég alatt nagy nehezen összehozottak ugyanis, sehogyse akartak összehabarodni, s nem akarták megenni a „Közvélemény“ s a „Kelet Népe“ konyháján Kaas Ivor kuktasága mellett főzött programm-zagyvalékot. S bár Kovácsy Gyula képviselő büszkén verte mellét, hogy ő „habarékpárti“ a gyülés nagy többsége elvitázhatlan módon kifejezte undorodását mindattól, a mi habarékpárti. A gyülés lefolyása, az órákig tartó zürzavar, az az ijedt fűhöz fához való kapkodás, mit a nem várt kudarczról meglepett habarékpárti képviselők tanusitottak, elijesztő például szolgálhat mindazoknak, kiket a személyes önző czélok hajházása az elvtagadás mezejére akarna tántoritani.

A gyülésből is kiviláglott, hogy a himezéshámozás, a rendszertelen ide-oda kapkodás s félellenzékeskedés politikájának napjai meg vannak számlálva s hogy azoknak, kik megelégelték az eddigi nemzetrontó rendszert, a határozott ellenzéki politika táborába kell állniok.

A gyülés lefolyásáról a következő tudósitást adjuk:

Halász Boldizsár, mint korelnök megnyitván az értekezletet, mely mintegy 50 tagból állott, felkéri az értekezlet összehivóit a gyülés tárgyának előadására.

Gullner Gyula országgyülési képviselő emel erre szót. Hosszas beszédben kárhoztatja a Tisza kormány politikáját, szól a 3 évi elszégyenitő alkudozásokról, a nemzet jogos igényeinek feladásáról s a keleti kérdésben követett kormány politikáról. Ajánlja, hogy az értekezlet mondja ki, hogy a pestmegyei ellenzék megalakult. Földváry alispán üdvözli a mérsékelt ellenzéki párt megalakulását.

Halász Boldizsár korelnök kimondja, hogy a pestmegyei ellenzéki párt megalakult. Korelnököt s jegyzőket kér választani. Megválasztattak elnökül Versegi Fáy Béla, jegyzőkül: Halász Bálint, Kovács Ferencz és Benyiczky Lajos.

Szivák Imre országgyülési képviselő, noha az értekezlet tagjai nincsenek valami sokan, mégis örvend, hogy az egyesült ellenzéki párt Pestmegyében is megalakul.

Halász Boldizsár kikel az egyesült ellenzéki elnevezés ellen, ha ezen elnevezést veszik fel, akkor nagyon sokan el fognak maradni, mert az egyesült ellenzékkel a vidék nem rokonszenvezik. (Ugy van!)

Kalicza János szintén az egyesült ellenzéki elnevezés ellen szól. A vidéken e név nagyon rosz hangzásu. Egyszerüen „pestmegyei ellenzék“ elnevezést kiván felvenni. (Helyeslés.)

Gullner Gyula belenyugszik abba, hogy „pestmegyei ellenzék“ alakulása mondassék ki, a mely ellenzéknek feladata lesz azután az országos egyesült ellenzéki pártot támogatni. (Ellenmondás.)

Nemes Nándor gróf nem tagja az „egyesült ellenzéki párt“-nak, ehhez a párthoz nem csatlakozhatik programmja miatt.

V. Fáy Béla elnök igen fontosnak tartja a felmerült elnevezési kérdést, kéri, hogy az értekezlet állapitsa meg, hogy mily nevet vesz fel, s mily programmhoz csatlakozik.

Halász Boldizsár a korelnöki széket is csak azon feltétellel fogadta el, hogy itt az egyesülő ellenzékről, — vagy mint általánosan gunyolják a habarékpártról nem lesz semmi szó. Az egyesült ellenzéki pártnak oly elemei is vannak, a melyek ellen inkább kész opponálni, mint a mostani kormány ellen. Határozottan ellenzi, hogy az értekezlet az egyesült ellenzék programmját fogadja el. (Helyeslés.)

Fay Béla elnök ezek után ugy látja, hogy az értekezlet nagy többsége sem az egyesült ellenzéki nevet nem akarja felvenni, sem a mérsékelt ellenzéki nevet. (Egy hang: Nem akarunk mi semmit sem tudni a mérsékelt ellenzékről.)

Gulner Gyula. Ha csak kormánybuktatásra alakulunk, akkor ez nem pártalakulás, hanem csak pártcoallitió. Az értekezlet összehivói előtt nem az a czél lebegett, hogy a pestmegyei ellenzék megalakittassék, hanem hogy Pestmegyében alakittassék egy oly párt, mely actiót fejtsen ki az egyesült ellenzék érdekében. (Ellenmondás.) Az egyesült ellenzék programmját ajánlja pártolásra. (Ellenmondás.)

Halász Boldizsár utal arra, hogy a meghivóban az egyesült ellenzékről egy szó sincsen hanem pusztán ellenzéki elnevezés van ott használva. Ha az értekezlet az egyesült ellenzék mellett nyilatkozik, akkor ő s többen kénytelenek eltávozni. Nagyon sokan vannak, kik az egyesült ellenzék programmjával nincsenek s nem lehetnek megelégedve. (Igaz! igaz! felkiáltások.)

Villássy plébános az alakitandó központi bizottságot kivánja megbizni egy uj programm alakitással s a legközelebbi értekezlet aztán nyilatkozhatnék, hogy elfogadja-e ezen uj programmot.

Sivó Gyulának legnagyobb kedve lenne a szélső baloldalon lobogtatni a zászlót, de oda nem mehet, (Miért?) azért tehát kész elfogadni az egyesült ellenzéki párt programmját, mivel más nem fekszik az értekezlet előtt.

Halász Mór erélyesen tiltakozik az egyesült ellenzéki név felvétele ellen, annak programmját, mely a közösügyes alapon áll, semmiképen sem lehet elfogadni. Nem egyéb e programm, mint a régi jobboldal programmja (Ugy van!) Azt hiszi, hogy a pestmegyei választó közönség legjobban szeretné, ha a régi baloldal ujra szervezkednék.

Nemes Nándor gróf azért jelent meg az értekezleten, mert a meghivóban kifejtett elvek az ő nézeteihez legközelebb állnak, de ezen meghivóban nincsen szó az egyesült ellenzékről.

Viczián Ádám az egyesült ellenzéket szeretné támogatni, mert annak programmja az ő nézeteihez legközelebb áll.

Kovácsy Gyula országgyülési képviselő büszkén vallja magát „habarékpártinak“ ő büszke arra a habarékra (Élénk derültség) Legyenek bármily kevesen is a pestmegyei ellenzéket az egyesült ellenzéki párt támogatására meg kell alakitani.

Mresák Ferencz azt hiszi, hogyha a pestmegyei ellenzék megalakul is, azon esetben ha egy kerületben kormánypárti és szélső baloldali lesz felléptetve, minden ellenzékinek kötelessége lesz a szélső baloldal mellett szavazni. (Élénk helyeslés.)

Balogh Imre országgyülési képviselő ő egyike azoknak, kik legnehezebben egyeztek bele az egyesült ellenzéki párt megalakitásába, e pártnak programmja őt ki nem elégiti, hanem mivel nézeteihez legközelebb áll, elfogadja azt.

Fay Béla elnök azt hiszi, hogy határozatul kimondhatja, hogy az értekezlet többsége ezen alakult pártot pestmegyei ellenzéknek kivánja neveztetni; ezen pestmegyei ellenzék részletes programmot nem ad ki, hanem kijelenti, hogy törekvéseiben legközelebb áll azon párthoz, mely magát egyesült ellenzéknek nevezi. (Helyeslés és ellenmondás.)

Halász Boldizsár mistificatiónak tartja azt mondani, nem adunk programmot, de mégis legközelebb állunk az egyesült ellenzék programmjához.

Halász Mór nem nyugodhatik bele az elnöki kijelentésbe. Nemes Nándor és Gulner Gyula elfogadják azt.

Halász Boldizsár: Ha az elnök nyilatkozata nem jelenti azt, hogy az értekezlet elfogadja az egyesült ellenzék programmját. (Felkiáltások: Nem jelenti azt!) akkor megnyugszik ezen határozatban (Helyeslés.)

Ekkor azután az értekezlet hozzáfogott a központi pártbizottmány megalakitáshoz.

A fenebbi határozat hozatala alkalmán, már csak mintegy tizenöten voltak jelen, a többiek ugyanis a habarék párt meltetti dictiok hallatára elhagyták a termet.

Budapest, junius 4.

Közvetlen a merénylet után legfontosabbnak tekintik Európában a congressus ügyét. Sokan azt hiszik, hogy Muszkaország Angliával már tisztában jövén, ez meg fog szünni Európa ügyének prókátora és előharczosa lenni és igy Ausztria érdekeit sem képviselendi. Angliától ilyesmit nem is lehet követelni, elég ha Anglia az európai érdekek mellett, melyek közt vannak a saját magáéi is, felszólal, Ausztriának a maga képviselőjében, Andrássyban is van a maga szája, hogy azt zárvá ne tartsa. Ezzel azonban nem akarják azt is mondani, hogy Andrássy eddigi politikája helyes lett volna, sőt az egy kárhozatos és valóban oktalan politika volt, hogy Ausztriának Angliát és Franczia országot tavaly óta huszszor vagy még többször is lett volna alkalma megnyerni, de azt két kulacsosságá által elvesztette és most Német- és Muszkaország sem adnak Ausztria barátságáért egy lyukas huszast se. Angliának ugyan természetévé vált udvariassága nem engedi, hogy Ausztriával éreztesse, miszerint megbizhatlannak tartja, sőt meggyőződésünk, hogy Ausztriának még mindig hatalmában áll Angliát maga részére megnyerni, minek később ugy is meg kell történi, mert hogy ezen congressus azon reményeket, melyeket a világ iránta táplál, csuffá teendi, ez majd a bizonyossággal határos valoszinüség. Angliáról pedig, mint ezt a berlini „National Zeitung“ el akarja a világgal hitetni, azt feltenni nem szabad, hogy csupán önző politikát fog vinni, mikor kimondotta, hogy szószollója az európai érdekeknek.

Legujabb hirek a Bálkán vidékről a rhodope hegységbeli felkelést még mindig növekedésben levőnek lenni állitják. A legutolsó nagyobbszerü csata a muszkák és a felkelők közt mult hó 28-án volt, még pedig igen hosszu vonalban nagy kiterjedésben az Arda folyó partjánál. Az oroszok voltak a támadókés nehéz ágyukat alkalmaztak. Marguf vidéken a felkelők az oroszok által ugyan vissza nyomattak, de más öt ponton ők voltak, kik állásaikat megtartották s ezen pontokon a muszkáknak kellett hátrálniok; a következő napon a felkelők erősitést kapván, a csata megujult, de már annak további menetéről nincsenek tudósitásaink, ha azonban a muszkák lettek volna a győztesek, eddig azt okvetetlen kikürtölték volna.

A Pol. Corr.“ konstantinápolyi levelezője uj fordulatot jelez a török politikában. E fordulat igen kedvező Oroszországra. Az orosz befolyás ismét uralkodó a szultán palotájában s a portán. Mindezt az angol-orosz megegyezés bire idézte elő. A szultán és miniszterei attól tartanak, hogy ez a megegyezés csak Törökország rovására történhetett, s hogy a keleti kérdés gyökeres megoldását czélozza. E veszély ellenében gyorsan azt határozták, hogy Oroszországhoz közelednek, s ebbeli komoly szándékukat Mahmud Damad pasa miniszterré való kinevezésével manifestálják.

A kérdést miniszterlanácsban hosszasan megvitatták, mire Mahmud Damadot csakugyan hadügyminiszterré nevezték ki. Vele egyidejüleg Said pasa, az oroszok ismert hive, rendőrminiszteri czimmel szintén a kormányba lépett. E két ember a szultán tanácsában — mondja levelező — egyszerüen az orosz politika diadalát jelenti az egész vonalon. — Az orosz párt rendelkezik ma a hadsereggel Törökországban. Savfet pasa, a hivatalban maradt küügyminiszter, határozatlan ember s teljesiteni fogja a szultán és erélyes miniszterlársai minden parancsát. Orosz szellemben magyarázzák Achmed Muktár pasa kinevezését is a maslaki védvonal parancsnokává.

E levélhez a Pol, Corr. szerkesztősége következő megjegyzést tesz: Részünkről van okunk azt hinni, hogy a portának talán külsőleg észrevehető közeledése Oroszországhoz nem valami nagyon komoly. Tudomásunk szerint az orosz-angol tárgyalások eddigi eredményéről török kormánykörökben épen nem azt a véleményt táplálják, hogy a megegyezés tényleg már létre jött volna. Az ujabb török-orosz közeledés tünetei tehát, kétségtelen lételök daczára is nagy óvatossággal veendők.

Albániából a „Pol. Corr.“ levelezője folyton ujabb részleteket közöl ama nagy mozgalomról, mely a lakosság köreiben a Montenegróhoz, Szerbiához vagy Uj-Bulgáriához való csatolás ellen megindult. A mozgalom fészke Gusinye vidéke. Elén Ali pasa volt kaimakám s igen tekintélyes földbirtokos áll.

Kezdetben általános fölkelést terveztek, de nem volt hozzá pénz. A mozgalom vezérei. melyet a hazatért katonák és török tisztviselők szitanak, összeköttetésben állanak a Rhodope hegyi lázadókkal, s ha csak némi sikert tudnak elérni, akkor a mohamedánok itten is fegyvert ragadnak. Spizza vidékén s a Zubzi kerületben a katholikus lakosság szintén vonakodik a montenegróiak uralmát elismerni.

A „Times“ levelezője Peráből a következő fontos hireket közli: Mehemed Rusdi igen sürgősen inté a szultánt, hivná vissza Midhat pasát. A szultán makacsul szegül ezen javaslat ellen. Ha nem engedne a szultán, akkor Mehemed Rusdi vissza fog lépni és a szultánt Mahmud Damaddal együtt sorsukra bizni. Egy köztársasági irányu forradalom lenne ennek elkerülhetlen következése, minthogy mozlimok és keresztények egyesülve, a gyülölt dynastia megbuktatására működnek.

A „Times“ a két német páncélhajó összeütközését a hibás német hajóraj alakulásának tulajdonitja.

UJDONSÁGOK.

Lapunk mellékletének tartalma: A delegatió határozatai a hadügyminiszterrel szemben. Magyarország a világkiállitáson. Pestmegye közgyülése. Egy kegyeletes ünnepély N.-Kőrösön. A miskolczi dalár zászló szentelés. A női kézimunka az iskolában. A fővárosi zálogházak ügye. Törvényszéki csarnok. A közgazdasági rovat s az „Egy bün története“ tárczánk folytatása.

— Scheffer László sajtópöre. Ma tárgyalta a semmitőszék Scheffer L. munkatársunk semmiségi panaszát a budapesti sajtóbiróság marasztaló itélete ellen Majláth György országbiró elnöklete alatt. A biróság következő tagokból alakult: Babos, Manojlovics, Barta, Soltész, Tóth Lőrincz és Vértesy Sándor előadó. Az ügyiratok felolvastatván, a semmitőszék 11287 sz. végzéssel Scheffer Lászlót semmiségi panaszával hosszabb tanácskozás után elutasitá. E végzéssel tehát lapunk munkatársa ellen végleg jogérvényre emelkedett az esküdtszéki itélet után kimért egy évi fogság és ötszáz forintnyi pénzbirság büntetése. Az ifjuságból, mely élénken rokonszenvez Scheffer L. ügyével, az esküdtszéki itélet után rögtön többen összejöttek, s azon tanácskoztak, hogyan fejezzék ki részvétüket irányában, s hogyan tüntessék ki, hogy ügyét magukévá teszik Tisza Kálmánnal szemben, a kit legkevésbé sem tarthatnak rehabilitálva oly perrel, melybeu a hatóság köpenye alá bujt. Már akkor elhatározták, hogy miután a büntetést meg nem oszthatják vele, a pénzbirság fedezésének módjáról gondoskodnak. Komjáthy Béla védő ügyvéd tanácsára azonban, ki 14 pontban összefoglalt érvek alapján, semmiségi panaszt nyujtott be, akkor elálltak a felhivás kibocsátásától, nehogy ép ezáltal oly szint adjanak lépésöknek, mintha a semmitőszéktől jogorvoslatot egyátalán nem várnának. Most, miután már bevégzett tény előtt állanak ez ügyben, holnap bizalmas értekezletet tartanak a pénzbirság begyüjtésének módozatai iránt.

— Személyi hirek. Báró Orczy Béla külügyminiszteriumi osztályfőnök ma reggel Bécsből a fővárosba érkezett, — Trefort Ágost miniszter Pozsonyból Bécsbe utazott. — Török P. superintendens nemrég ülvén 70-ik születésnapját, ezuttal a debreczeni anyaiskolának, melynek jótéteményeit tanuló korában élvezte, 400 frtot adományozott. — Sennyey Pál báró tegnap d. u. Budapestre érkezik, hol pár napig időzik, s azután Pozsonyba megy. — Tisza és Széll miniszterek visszatérését Bécsből holnapra várják. — Pulszky Ferencz jelenleg Párisban van a közkiállitáson s alig érkezik meg az akademia nagygyülésére, — ez esetben a közgyülésen más fogja felolvasni Pulszky értekezését a vezérek-korabeli magyar leletekről.

— Hymen. Fényes esküvő volt ma a budapesti egyetemi templomban. Gróf Cziráky Béla vezette oltárhoz gróf Eszterházy László leányát, Marietta comtesset. A szertartást Pauer székesfehérvári püspök végezte a papnöveldei elöljáróság segédlete mellett. Vőfélyek voltak gróf Cziráky János és gróf Eszterházy Béla, nyoszolyóleányok Capi és gróf Cziráky Luiza comtessek. A férflak magyar diszruhában voltak. — Az esküvön ott voltak gróf Károlyi István, Tisza Kálmánné, gróf Szapáry Gyula, a Batthyány, Orczy, Csekonics, Zichy és egyéb főuri családok számos tagjai és nagyszámu közönség, mely a templomot egészen megtöltötte. Az utczán is sok nép nézte a násznépet; a fogatok a papnövelde-utcza egész mentében két hosszu sort képeztek. — Gróf Pongrácz Adolf orsz. képviselő nőül vette Nagy-Unyomban Sényi Amália kisasszonyt.

— Hitbizomány. Gróf Károlyi Ede sárospataki, radványi, sompatak-ó-hutai, bistei, visányi, pálházi, villyi, kajátai, fétkeházi, komlósi, puszta-kápolnai, nyiri, füzéri, hollóházi s mátyásházi birtokaiból elsőszülöttségi hitbizományt alakitott, melynek élvezetére az alapitó halála után gr. Károlyi László és fiutódai lesznek hivatva.

— Verhovay ügye. A legfőbb itélőszék büntetőtanácsa előtt tegnap lefolyt tanácskozásról és az általa hozott végzésről a lapok tudósitásai hemzsegnek a ferditésektől. Egy-két lap tesz e részben kivételt, de ezek egyike a „Pester Jonrnal“ hü, kimeritő és jóakaratu tudósitását oly kombinatióval zárja be, mely nélkülöz minden jogi alapot, s egészen hibás felfogásból származik. — E lap ugyanis azzal végzi tudósitását, hogy „Verhovay Gyula a legfőbb itélőszék e végzése folytán, miután fenyitő vizsgálat alatt áll, nem léphet fel képviselőjelöltnek, előre bocsájtva, hogy odáig, a mi nehezen gondolható, a vizsgálatot e hivatalból be nem szüntetik.“ Tökéletesen megnyugtathatjuk e részben a Pester Journal szerkesztőségét. Verhovayt a vizsgálat folyama, mely mellesleg emlitve, az eddigiek következtében csaknem tárgytalan, absolute nem akadályozza sem abban, hogy választói jogát gyakorolhassa, sem abban, hogy ha a bizalom felé fordul, megválasztassék. És erre nézve ugyanazon választási törvény szolgál biztositékul, a melynek betü szerinti szabványainál fogva czeglédi választását megsemmisitették, noha adóját kifizette és választói joggal birt, de a lajstromba bevenni kifeledték. A választási törvény 12-dik paragrafusa ugyanis szóról szóra, betüről betüre a következőket mondja: „Választói jogot nem gyakorolhatnak, és ennélfogva a választók névjegyzékébe föl nem vétethetnek, bármely alapon birjanak különben választói joggal, azok: 1-ször kik büntett vagy vétség miatt, vagy az 1848. XVIII. t. cz. 6., 7., 8., 9., 10., 11. és 12. §§-aiban körülirt sajtóvétség miatt fogságra itéltettek, a büntetés tartama alatt. 2-szor, kik büntett vagy vétség miatt jogérvényes birói határozattal elrendelt vizsgálali fogságban vannak.“ Miután pedig Verhovay se el nem itéltetett, se vizsgálati fogságban nincs, sőt vizsgálati fogsága három biróság végzése által beszüntetve lőn, s szabad lábon hagyása immár a vizsgálat minősitése által is bevégzett ténynyé vált: ugy a törvény paragrafusai, valamint a dolog természeténél fogva választó és megválasztható. E jogát kétségbevonhatlanná teszi a választási törvény 13-ik §-a is, mely szól ekképen: „Választható mindaz, a ki választó, ha életének 24-ik évét betöltötte, valamely választói névjegyzékbe fölvétetett, s a törvény azon rendeletének, miszerint a törvényhozási nyelv a magyar, megfelelni képes. Az, a ki ezen törvény hatályba lépte után gyilkos

---

A hajóvesztők.

REGÉNY.

Irta:

Rochefort Henrik.

(14-ik folytatás.)

Miután két óránál tovább vaktában kóválygott Párisban, mint gazdája vesztett eb, végre eljutott a Godot-deMauroy utczában azon házhoz, hol őt találjuk; itt tizenegy frankot kellett előbb a házmesternő markába nyomni, mielőtt az megengedte neki, hogy a hatodik emeletben megpihenhessen, egy résutt álló alacsony ablaku kuczkóban, Még csak hat frankja maradt. Most tehát egy szélhajós sorsára jutott, ki kénytelen minden tulterhet a hajóból kidobni, hogy magasb légrétegekbe emelkedhessék.

Az egész következő napot arra használta fiatal papnövendékünk, hogy leczkéket keressen. Minden ember, ki a franczia nyelv szabálytalan hajtogatásu igékben erősnek érzi magát és szerencsét jön hajhászni Párisba, elég oktalanul ezen segédforrásra számit, anélkül, hogy meggondolná, miszerint sokkal több a tanult ember, ki leczkéket képes adni, mint a tanulatlan, kinek kedve volna ilyeneket venni.

Harmadik napon hat frankja harminczkét sousra leolvadván, örökre bucsut készült tőlle venni. Elment az egyetemi könyvtárba. A könyvtár az alma parens, az elhagyottak vigasztalója. Michelet „Francziaország történelmét“ kérte és elámult, midőn oly könyvet kapott kézhez, melyet ugy tekinthetett, mint egy legszabadabb gondolkodásu ember atheisztikus értekezését. Azonban szórakozásában elolvasott abból néhány gyönyörün irt lapot, melyeket azonban azon elbutitó irodalmi példányok után, miket négy éven át magolnia kellett, alig birt megérteni. Elhatárzá magában, hogy olvasmányát mással cserélendi fel és a megkeresö ivre ezen czimet irta: „a kereszténység szelleme,“ egy a pap növeldében nagyon tiltott munkát.

Egy koros ember, ki mellette ült, nem tarthatta magát, hogy bókot ne mondjon neki helyes választásáért és szép irásaért, melyet megpillantott, a mint Gabriel a könyv czimét az ivre irta.

— Ily szép irás valóságos isten áldása, abbé uram, ugymond. Nekem oly rosz irásom van, hogy kénytelen vagyok irásomat előbb szedők által kiszedetni, mielőtt kéziratomat olvashatom, azok pedig már megszokták karczolásaimat.

— Nem vagyok abbé, uram, válaszol Gabriel felhasználva a beszélgetési alkalmat. A verduni nagy papnövelde egykori tagja vagyok és most Párisba vetődtem minden foglalkozás nélkül.

Gabriel szomszédja egy öreg ur volt, ki földrajzi munkákat irt és most épen a franczia Antillákon“ dolgozott. Egy hosszadalmas untató párbeszéd után végre azon ajánlatot tevé a fiatal növendéknek, irná le számára munkájának négyszáz ötven lapját, lapját tiz centimejével és az öreg ur maga fogná a papirt ahoz adni, Gábriel maga előtt a mennyországot látta megnyilni.

Azonban a mennyország nemsokára bezáródott előtte. A földrajzszerző hieroglyphái még a legtudósabb egyptomi régiség buvár ügyességével is daczolhattak. Minden iv leirása két órai munkába és egy fejfájásba került. Egy napon alig kereshetett többet tizennyolcz sousnál, melyből még le kellett vonnia egy gyertya árát, hogy éjjel is dolgozhasson. Egy szép őszi estén egy léghuzam eloltotta Gabriel kakasülőjében a gyertyát, ki azon perczben, midőn azt ismét megakará gyujtani, vette csak észre, hogy utolsó gyufája is elfogyott. Ugyanezen alkalommal eszébe jutott az is, hogy az nap reggelén ette meg utolsó sült burgonyáját, melyre utolsó sousja ment. Hogy magát arról győzze meg, miszerint álomra is volna szüksége, végig nyujtózkodott a tengeri füvel bélelt matraczára. „Éhelhalni és oly ágyon feküdni, mely kavicsos uthoz hasonlit, valóságos tantalusi kin,“ irta egy korhely.

— Egy óra felé az éhség pillái alá mindenféle szivárványszineket varázsolt, melyek vegyüléke épen nem igért gyomrának szép időt. Fel akart kelni és azon vette észre magát, hogy álmossága nem volt egyébb egy ájulás előérzeténél, Gyomra, ugy tetszett neki, mintha ki akarna szökni testéből és még agyát is arra látszott csábitani, hogy vele hagyja el eddigi lakát a kaponyában. Elalélt erejét össze készült szedni és az utczára menni, hogy ott a szabad léget beszihassa, azon egyetlen tápot, melyet magának engedhetett.

Épen ezen perczben jött meg Mussidan Etiennette d' Excédeuil herczegnőtől, ki majdnem minden két hétben zene estélyt szokott volt adni, hol Páris első zenészei hallatták magukat. Etiennette ott Mendelssohnt játszotta és haza térvén épen pompadour ruháját két sor csipke fodrával, és alpesi pöszméte himzésü felső részét már fel is gombolta, mely ruha, mellékesen legyen megjegyezve, a zeneestélyen majdnem oly zajt csapott, mint azon ujjtörő notturno, melyet a zongorán játszott, midőn Felicité egészen ijedten urnője szobájába menekült és reszkető hangon ezt mondá:

— Asszonyom, valaki koczogtat a konyha ajtón. Nem tudom, ki lehet az ily késő órában?

— Ez valószinüleg a kocsis lesz. Talán valamit elfelejtettem a kocsiban. Menj csak, nyisd fel az ajtót, mond Etiennette, ki soha sem volt ijedős.

Az egykori papnövendék volt, ki roskadozva és bágyadtan jött le egész a harmadik emeletig és egy ajtó alsó nyilásán át világot pillantott meg s ebből azon következtetést huzta. hogy ott még valaki ébren van ily késő órában. E perczben oly gyöngének érezte magát, hogy azt hitte, miszerint mindjárt el kell ájulnia, és gépszerüleg koczogtatott az ajtón, azt remélve, hogy találand valami ürügyet tolakodása mentségeül, ha az ajtó megnyilik.

Etiennette, látván Felicité határozatlanságát, elibe állott és mindennapi rendetlen szokásánál fogva, nem is gondolván arra, hogy bepiszkolhatja selyem ruháját a konyhában, ennek egész hosszán haladt végig, hogy az éjjeli látogatónak ajtót nyisson.

Nem kevéssé hökkent meg, midőn maga előtt egy alacsony termetü fiatal embert pillantott meg, fekete egyszerü rosz szabásu öltönyben, mely semmiféle ismert ruhanemühez nem hasonlitott; mert Gabriel, midőn ismét világi ember lett, igen hamar észrevette, mi nevetségesen néz ki papi reverendájában, elővett egy ollót és azt pár vágással mintegy huszonöt centimeternyivel megkurtitotta, hogy azt nagyon is japáni divatu szabásától megfossza. De Etienette meglepetése még korán sem volt oly nagy, mint a fiatal emberé, kit konyhaban fogadott egy izléses, de nagyon is könnyü pongyolában öltözködött nő, tölgylevél koszoruval hajfürteiben, ismét elméje bolyongására gondolt, mit üres gyomra okozott.

— Mi tetszik önnek, uram? mond Etiennette.

— Asszonyom, felelt Gabriel, egy iskolás gyermek siránkozó hangján, még mindig elgyöngülve az éhségtől, sziveskedjék nekem megbocsátani: én e házban lakom, noha csak kevés nap óta. Odafenn voltam szobámban, dolgoztam; egyszerre csak elaludt gyertyám. Ekkor megakartam gyujtani, de haszontalan keresgéltem, lehetetlen volt . . .

Ezen perczben a melegség, a legyőzött szerénység küzdelme és a diadalmaskodó éhség oly zsarnokilag kezdettek rajta uralkodni, hogy lábai és nyelve fel mondották szolgálatukat ugyan egy perczben és a nélkül, hogy mondatát egeszen befejezné, fejével a kandaló párkányára roskadt és bizonyosan a padlóra zuhan, ha Etienette egyedül nem czipeli őt egy székre, hol ülő helyzetben tartá és egy üvegecse angol sót nyujtott neki belehelésül, mi csakugyan legyőzte ájulási hajlamát.

A szenvedélyes zongorásznő, ki naponkint elfogyasztott ételben annyit, mi három család számara is elegendő lett volna, hihetőleg négy órát is eltöltött volna azzal, hogy kitalálja, mi okozhatta szomszédja aléltságát, ha Felicité, ki hasonlólag megismerkedett egykor a nyomorral, nem juttatá urnőjének eszébe, mi itt a baj, halk hangon ezt sugván neki:

„Ezen szegény fiu bizonyosan éhes és ennie kellene.“

Ezen felvilágositás után, melynek valóságát igen könnyü volt megtudni, Etiennette egészen elérzékenyült iránta. — Gyakran intéztek feléje ilyforma kérelmeket ez vagy amaz változatokkal:

— Én szeretm önt és ön miért nem szeret engnmet?

De még soha sem borult lábaihoz egy ifju sem, ki azt kiáltotta volna:

— Az ön ragyogó szépségének elébe tennék egy falat borba mártott kétszersültet.

Három negyed órával később, a fiatal Gabriel, jóllakva, felvillanyozva és talán kissé ittason is felmászott hatodik emeletébe, rózsaszinü arczczal és még lángszinübb eszmékkel.

IX.

Egy szeszélyroham.

A nő vagy rabszolganő, vagy királynő. Ha nem helyez minden boldogságot abba, hogy vasvesszőnket imádja, akkor másra nem gondol, mint arra, hogy azt felettünk forgathassa.

„Egy férfit szeretni, szól magában az egyik, legcsekélyebb vágyai előtt leborulni, magát legalázatosb, lagfeláldozóbb szolgálójának vallani, agyával gondolkozni, jobbágynője lenni, élettelen targygyá aljasulni kezei közt, magát általa gyuratni mint lágy viasz öntudatlanul, ez a legnagyobb földi boldogság.“

„A felett, kit választunk, ellensulyozás nelküli uralmat gyakorolni, igy gondolkodik egy másik, őt rabbá tenni, mint egy hadifoglyot, őt felszini testileg és lelkileg örökös követelésekkel, neki kiáltani: Jer! maradj itt! eredj! és őt egészen akaratunkhoz idomitani, hogy szellemében még csirája se támadhasson az ellenszegülésnek, ez csak az élet, a hatalom, a földi öröm! Annyira vinni, hogy őt jól elverjük, ez majdnem annyi, mint világ uralom.“

Azon ember mellett, kinek hirneve minden csáberővel bir, a nő számára ott van azon aljas teremtés is, melynek homálya őt biztosithatja, kit lánczon tart, kit bátran lehet tetszése szerint elkinoznia, sőt szükség esetében el is zuznia. És innét van az, hogy a szerelem mindig bir örökös ámulásokat, örökös rejtélyeket teremteni még a leghóditóbb férfiak közt is.

Etiennette, ki személyesen szeretett mindent, mi előtte még ismeretlen volt, ezen a fészkéből ki pottyant madárért, melyet a fa gyökerénél felszedett, hogy csörébe czukrocskát dugjon, érdeklődni kezdett. Felicité által neki néhány palaczk bordeauxi bort küldött, hogy gyomrát helyrehozza. Gabriel azt hitte, miszerint kötelessége harmadnapra jóltévő szomszédnőjének látogatást tennie. Etiennette néhány kérdést intézett hozzá a papnöveldebeli életmód felett. Kinyirott feje kupja őt rendkivül mulattatá.

(Folytatása következik.)

ság, rablás, gyujtogatás, lopás, orrgazdaság, okmányhamisitás, csalás, hamis bukás, hamis eskü miatt jogérvényes itélettel elmarasztaltatott, nem választható." E paragrafusnak mind értelménél mind betüjénél fogva világos, hogy Verhovay, a ki Budapest választói névjegyzékébe ugy ez évre, mint a jövő évre föl van véve, és semmiféle becstelen büntettet el nem követett, nemcsak választó, hanem meg is választható. Egy szó említést sem tettünk volna erről, annyira kizára törvény minden félremagyarázást, s annyira el van ütve bármiféle hatalmi machinatió, kivéve az erőszakot, ha tudomásunk nem volna, hogy bizonyos körök és bizonyos emberek nagy hajlandóságot tanusitanak készakarva hamisitva feltüntetni a dolgot; noha ők tudják legjobban, hogy hireik légből kapottak és törvényellenesek. És ezzel kérjük a „Pester Journal" szerkesztőséget, mely bizonyára nem tartozik e czélzatos hiresztelők közzé, hogy téves véleményét helyreigazitani sziveskedjék.

— A müvészet érdekében. Örömmel értesült a közönség, hogy a nemzeti kaszinó ezentul évi 1000 frtért fog hazai müvészektől eredt müveket vásárolni. Igen örülünk, hogy a kaszinó nem követi Trefort s a képzőmüvészeti társulat példáját. Tudva lévő dolog, hogy a közoktatási miniszter által utalványozni szokott évi 5000 frton a nevezett társaság német festészet 3-ad—4-ed rendü munkáit szokta megvásárolni, német festészek felbátoritásául. Örvendünk, hogy a kaszinó nem követi a fővárosi hatóság peldáját, a mely az erzsébettéri kávéház helyiségeket 11 ezer frton festette ki, valami bécsi emberrel oly formán, hogy 2-od—3-ad rangu magyar festészek müvésziebben teljesitették volna a feladatot. Egy lap a nemzeti kasinó kezdeményezése alkalmából a magyar fővárosi hatóságot Páris városa példájára figyelmezteti, a mely város évenkint 100 ezer frankot szán franczia festészek és szobrászok müveire (holott a franczia müvészet közhatósági támogatás nélkül is szépen virágozhatik.) A figyelmeztetés s nógatás nagyon ráfér a fővárosi magistratusra. Az erzsébettéri kávéház esete mutatja, hogy költeni, szivesen költenek, de az baj, hogy fő a költekezés, nem pedig müvészeti czél s a hazai müvészet épen alárendelt fontosságu előttük. — Ott van a roppant költséges uj városháza. Itt sem kiméltek a pénzt s egyes helyekre pazarolva van a sok méreg drága furcsa czifraság, a nélkül, hogy müvészi csinre, izlésre akadnánk. És mig egyes részeket felczifráztak ornamentumokkal, a bejárás két oldalán ott pompázik egy rakás czifra szobor-talapzat — szobrok nélkül. Már számosan megjegyezték, hogy vagy készittetnék el az oda való melliszobrokat, vagy pedig hordatnák el a csufságul ott álló szobor nélküli szobortalapzatokat. — Talán azt várják, még lehet költekezni a költekezés kedvéért és használt, s egyezkedni valami külföldi vállalkozóval?! — Müvészeti érdekekről lévén szó megemlitjük egyszersmind, hogy némely szobor-bizottmány is méltó megrovás alá eshetik. Egy-egy jelesünk, vagy valamely esemény megörökitésére szobrot akar emelni a bizottmány s adakozásra hija fel a közönséget, s annak daczára, hogy több ezer forint összegyül és a kegyeletet kifejező müvészi emlék emelhető lenne, a közönség adakozási intentióinak ellenére nem emeltetnek szobrot, hanem valami kőfaragóval szépen megegyeznek, a ki azután semmit ki nem fejező, minden mü becs nélküli piramist vagy egyebet faragtat drága pénzen, ugy hogy sem a kegyeleti sem a müvészeti czél nincs elérve s a felhivás czéljai megvalósitása végett adakozó hazafias közönség — kivánságának elég nem tétetik.

— Vilmos császár elleni merénylet. Johl államtörvényszéki tanácsos és Hollmann tanácsos minden erejöket és ügyességüket megfeszitik, hogy Nobilingtől valami kézzelfogható vallomást nyerhessenek, ez azonban tegnapig nem történt meg s ugy látszik, most már nem is fog megtörténni, mert mint egy ma délután három órakor ideérkezett távirat jelenti, a gyilkost állapota miatt immár nem lehet kihallgatni. Nobiling eszméleten kivül van balhaláltékából tegnap kibugyogyant az agyvelő. A vizsgáló birák, épen hogy a gyilkosra nagyobb erkölcsi pressiot gyakoroljanak, ügyesen rendezték mindjárt az első vallatás jelenetét. Hogy Nobilinget vallomásra birják, mint már mai táviratainkban jelentve volt, odavezették édes anyját is. E viszontlátás természetesen lélekrázó volt. Nobiling anyja aggodalomteljesen berontott a szobába. „Károly, Károly!" mondá fiának. „Nemsokára isten itélőszéke előtt állasz. Az isten szerelmeért! Könnyits lelkeden, nevezd meg büntársaidat!" Nobiling erre eleinte nem felelt. „Pénzt kaptál? — faggatta édes anyja — vagy igértek pénzt, hogy lődd agyon a császárt? „Nem." — „Tán téged ért a sors?" — „Ah Istenem!" sohajtott erre Nobiling. Tessendorf: Igen-t akar ön ezzel a kérdésre mondani? Ön a sors érte? — Nobiling: Igen. — Tessendorf: Tehát összeesküvés volt? — Nobiling: Igen. — Kik a büntársak? — Nobilig: Ezt nem mondhatom meg. — Ennyi volt, a mit tőle a rövid párbeszédből megtudtak, Nagyon sok és nagyon kevés; ezen a birák nem igazodnak el. Az világos, hogy Nobiling mint rendszeres és messzehaló terv kötelezett végrehajtója adta magát a merényletre. — A gyilkosról különben egy volt ismerőse, ki a tettest a lipcsei egyetemről ismeri, következőket irja: Nobiling az 1875/6-ik tanévben a lipcsei egyetemen tartózkodott és különösen Birnbaum és Roscher előadásait hallgatta. Eljárt Birnbaum „nemzetgazdasági egyesületébe," mely sok port vert fel azáltal, hogy az egyetemi ifjuság ott hetenkint egyszer a socializmus fölött tudományos vitákat rendezett; szorgalmas látogatója volt azonkivül azon összejöveteleknek, melyeket német egyetemi szokás szerint a hires lipcsei tanár Roscher, nemzetgazdasági kérdések alapos megismerése végett nyáron át rendezni szokott. Ugy itt, mint az egyetemi előadások látogatásában kitünt vasszorgalma és lelkesült beszédei által, melyekben magát mint a socialis elvek buzgó követőjét mutatta be. A socialdemokraták gyüléseire azonban nem járt és igy nem követte egyetemi tanulótársait a kik közül ilyen alkalmakkor többen még némi szerepet is szoktak játszani. Nevezett tanév végén Nobiling letette a bölcsészeti tudori vizsgát Lipcsében, és miután szép tetszésben részesült, doctori müve kinyomatott, Drezdában a statistikai hivatalban nyert alkalmazást. Természetére nézve igen zárkózott volt, aki többet adott elveire, mint az emberek itéletére. Alakjára alacsony, nem kövér de izmos, leggyakrabban erdészruhában járt, amit talán még az időből szokott meg, mikor gyakorlatilag gazdaságban dolgozott. Saját szavai szerint e foglalkozását azért hagyta abba, hogy valami magasabb állásra juthasson. Legelőször a hallei egyetemre ment a mezőgazdaság elméletét elsajátitani, de később ugy látszik vágyai növekedvén, Lipcsében már államtudományokkal is foglalkozott. Anyagi tekintetben rendezett viszonyok közt élt mindig, dolgaiban rendkivül pontos, háztartásában nagyon rendes volt. Egészben véve nemes lelkületü ember lévén, valószinüleg elvetemült ismerősök csábitották az esztelen merényletre. Felemlitést érdemel, hogy a „Germania" egyszerüen megczáfolja azon hirt, mintha Nobiling e lapnak munkatársa lett volna, a „Landw. Presse" pedig egy napi tartamra szállitja azt az időt, a mely alatt a gyilkossal összeköttetésben állt. A mi a császár állapotát illeti, az, ugy látszik, sokkal kor olyabb, mint aminőnek a hivatalos orvosi bulletinek hirdetik. Ide mutat egy mai délutáni távirat, a mely szerint a trónörökös tegnap igen sokáig időzött a fejedelem ágyánál. A hivatalos jelentés szerint a császár mult éjjel jól aludt, láza nem volt, a fájdalmak engedtek. A sörétet azonban most sem szedték ki testéből. E sörétek nem kerek, hanem szabálytalanul vagdalt éles ólomdarabokat képeznek, mely összevissza vagdoshatták a császár arczát és kezét s a legügyesebb orvost is tévedésbe ejtik hollétök iránt, ugy hogy ez kénytelen összevissza metszeni és vájkálni a husban, hogy megtalálhassa őket. A császár iránti részvét különben óriási arányokat ölt mindenfelé. A pápától kezdve, ki óhaját fejezte ki az iránt, hogy a császár mielőbb felgyógyuljon és Trauchyi bibornok által sürgető utasitásokat küldött a német clerushoz, hogy a socialismus ellen küzdjön, az udvarok, fejedelmek, méltóságos és magánosok roppant sora sietett a császárhoz részvétiratot intézni. Németország vezérférfiait természetesen Berlinbe vonta az esemény s azok most a beteg körül tartózkodnak. A távol volt miniszterek, a császári család tagjai már tegnap mindnyájan Berlinbe érkeztek. Bismark herczeg is rögtön odasietett. A trónörökös tegnap este fél tizenegykor érkezett oda nejével; az indóháznál Vilmos és Henrik herczegek, a badeni nagyherczegné s az angol nagykövet fogadták. Suvalow gróf diplomata is épen a német fővárosban tartózkodik, ő elmondhatja a „Toloncz"-beli Abris-sal: „Ejnye de roszkor érkeztem." Királyunk a merénylet hirére már tegnapelőtt táviratban adott őszinte részvétének kifejezést, tegnap pedig főhadsegéde Beck tábornok által fejezte ki sajnálkozását a német nagykövetségnél. A királyasszony főudvarmestere, báró Nopesa személyesen vitte oda a királyné részvét nyilatkozatát. Hasonlót tettek Albrecht és Vilmos főherczegek főudvarmesterei, Piret tábornok és báró Schloissnigg. A miniszterek közül Andrássy Gyula gróf, báró Hoffmann, Auersperg herczeg Tisza Kálmán és báró Wenckheim tettek látogatást a nagykövetségnél, — ugyszintén az összes nagykövetek, Jacobini pápai nuntius, Haynald Lajos kalocsai érsek; Unger, Glaser, Ziemialkowski és de Petris miniszterek részvétüket szintén kifejezték, valamennyi nemes család névjegy utján kondolált, azonkivül az ezer meg ezer névaláirás tanusitja a társadalmi körök igaz sajnálkozását, melyhez a világ nagyobb városaiban székelő összes nagykövetek minden egyes tagjának kifejezett részvéte járul, amint azt Bécsben nemcsak a japani ügyvivő Kih-o-Hongma; hanem a szerb Zukics ur is szokás szerint tolmácsolta.

— A német közvéleményt a császár elleni merénylet mellett a folkestonei sok életbe került borzasztó tengeri szerencsétlenség tartja izgatottságban. Mint a hajók kihallgatott tiszteinek és legénységének vallomásai mutatják, a catastopha vigyázatlanság és a henczegési vágy következménye. A tengernagyi hivatal azon parancsot adta a hajók kapitányainak, hogy mindenütt a legnagyobb sebességgel haladjanak, s hogy csak nagy köd esetében vegyenek hajókalauzokat. A gondatlanságnak egy bizonyitéka az is, hogy a Wilhelm és Kurfürst megmentett legénységének vallomásai a legélesebb ellenmondásban vannak. A Wilhelm tisztjeinek állitása szerint ők idejében adtak minden jelt s tettek minden intézkedést, de a „Kurfürst" nem törődött semmivel. A „Kurfürst" megmentett legénysége azonban épen az ellenkezőt állitja. Parancsnokuk állitólag helyesen járt el, mert csak igy lehetett az összeütközést a Doverből Calaisba menő hajóval kikerülni. Ez ellenmondások azt sejtetik, hogy egyik hajó sem járt el azon óvatossággal és figyelemmel, mely nélkül a katasztrófát kikerülni nem lehetett.

— A ma kedden este a városligeti Klemens-vendéglő disztermében az országos nőipar-egylet által tartott nyári tánczestély méltó társa volt az ezen egylet által rendezett eddigi fényesen sikerült tánczmulatságoknak, mely szép siker mint máskor, ugy most is az egylet ügybuzgó s fáradhatatlan alelnöknőjének Halász Dezsőné urnőnek, s a többi egyleti tisztviselőnőknek köszönhető. A jelen volt diszes hölgykoszoruból kedves ciceroneink segélyével a következőket nevezhetjük meg: Ruprecht-Demidoff elnöknő, Pechatané, Miskolcziné, Vadnayné, Kendelényi Vilma, Gozón Angyalka, Utassy Lenke, Munkó Irma, Tomcsnyi Irén, Rakita Jolán, Vinczéné két szende kedves leányával, Margitai nővérek, Kocz Henriette, Vadászi Ilona, Orlayné, Hatala Péterné özv. Szabó Elekné és leánya Hortensia, Bernát Gizella Ujpestről, Kölber Károlyné, Grelovics Antalné, Krén Irma, Tomsics Irén, Braun Mária, Lehmann Antonia és Anna, Lekics Irma, Török Lujza, Delphine Genicound, Halász Ella, Gralovics Dora, Vajkéyné, Vajka Kornélia, Csergey k. a. Kalmár Irén, Burger Jolán, Ravasz Ilona, Szigethy Ema, Schutz nővérek, Bárczai Anna, Muraközi Lászlóné s a két kedves és szellemdus nőipareguleti tanárnő Dézsy Lászlóné és Bogya Irma urnők az utóbbi édes anyjával. Az első négyest 45—50 pár tánczolta s a jókedvü tánczestélynek csak a hajnalhasadta vetett véget.

— A budapesti szegény gyermekkert-egylet ma igen sikerült tavaszi ünnepélyt rendezett a Margitszigeten. A délutáni órákban a nagyszámu közönség ugy hullámzott mint a méhraj a csinos szigeten. Az esti órákban az ifjuság táncza kerekedett és járta egész hajnalig. A hölgyfüzér, leginkább a budai szépségek képezték, de azért a pestiek közül is számos bájos hölgy jelent meg, kik közül a következőket láttuk: Gerenday Ilonka, Magyari Ilka, Lukáts nővérek, Iványka Irma, Vörös Ilona, Draskóczy Lenke, Smekkál nővérek, Fich Irén, Lukrits Gizella, Hofhauser Irén, Piry nővérek, Doktorné, Say nővérek, Plekker Irma, Stöckl Irén, Wavra Mari, Sreiber Zelma, Epelthauer Margit stb. Az egylet részéről Edelsheimné, Lipthay bárónők, s több buzgó hölgy volt jelen, kiknek fáradozásait a legszebb siker koronázta.

— Pestmegye igazoló választmanya tegnap tartott ülésében az április 14-iki megyei pótválasztások alkalmával megválasztott megyei bizottsági tagokat igazolta. Nevezetesen: t. i. Bogyoszló községbeli Decsi Gyula jegyzőt és Keserü Lajos ref. papot, Gergely Antal bagi lakost Halász Olivér volt megyei aljegyzőt a vecsési, és Rakovszky István tiszteletbeli megyei főjegyzőt a nagy-kátai kerületből.

— A tisztviselők kirándulása. A magyar tisztviselők egyesülete által f. hó 10-én (Pünkösd hétfőn) külön hajón Esztergomba rendezendő tánczvigalommal egybekötött zártkörü kirándulásra elegengő számu résztvevők jelentkezvén, a vendégek részére a meghivók most bocsátattok ki, melyeknek előmutatása mellett f. hó 4-ikétől 8-káig a délutáni órákban jegyek a titkári irodában (Hungária szálloda) és Esztergomban Reviczky Géza megyei aljegyző urnál kaphatók. A kirándulás sorrendje pedig a következő: Elindulás reggeli 6 órakor a dunagőzhajózási társulat bécsi hajónak kikötő helyéről — Ferencz József rakpart; — kikötés a bombatéren és Váczon. Esztergomba d. e. 11 órakor. Ünnepélyes fogadtatás és testületi felvonulás a várba. Megtekintése a főszékesegyház összes nevezetességeinek. 2 órakor délután ebéd a hajón. 4 órakor délután séta ő eminentiája a bibornok herczegprimás ur kertjében, vagy tetszés szerint az esztergomi lövölde vagy sörcsarnok helyiségeiben. ½6 órakor kezdete a tánczvigalomnak a fürdő-vendéglő nagy termében. ½11 órakor elindulás Esztergomból.

— A kártyabélyeg hamisitás nagy feltünést keltett ügyében a pénzügyigazgatóság még mindig nagy erélylyel folytatja a vizsgálatot, melynek folyamatáról a következő ujabb részleteket közölhetjük: A hamisitás ügye már három hónapja foglalkoztatja az illetékes pénzügyi hatóságot, mely a bünczelekményre titkos feljelentés által tétetett figyelmessé. Több kártyagyárosnál szigoru házmotozás történt két pénzügyőri biztos felügyelete alatt, 8 pénzügyőr részéről. Minden zugát az illető helyiségeknek különös szigorral kutatták át, még a falak sem kerülték ki a motozók gyanuját s az illető gyárosok összes üzleti könyvei a pénzügyigazgatóság helyiségeibe vándoroltak. A mi a vizsgálat eredményét illeti, erre nézve ma a vizsgálat befejezte előtt még csak annyit mondhatunk, hogy az Schill gyáros ellenében semmi támpontot sem szolgáltatott s az eljárás folytatása a nevezett gyáros személyét illetőleg már be is szüntettetett, holrtt a vizsgálatot a többiek ellenében továbbra is nagy erélylyel folytatják.

— A budatini és kralováni Vághidak épitése Liptómegyében szépen halad. A közlekedési miniszterium kebeléből legközelebb fog egy e szakbeli osztálytanácsos a hely szinére utazni a munkálatok megvizsgálására.

— Előkészületek. A cs. és kir. közös hadügyminiszterium elrendelte mindazon hadászatilag fontos utak felülvizsgálását, melyek Budapesttől északra, fel egész Lőcséig, Eperjesig és Ungvárig elágaznak. E czélból még e hóban utásztisztek mennek a hely szinére.

— Baleset. Ma reggel az Istvántéren levő pinczelakások egyikének az utczára nyiló ablakán egy kis nyolcz éves leányka pajkoskodott. Lefeküdt a járda kövezetre s apró kavicsport dobált a mélyen fekvő lakszobába, hol nénje takaritott. Egy ügyetlen mozdulat után a leányka sulyegyent vesztett és fejjel a szobába bukott, hol a butorok közé esve, sulyosan megsérült. Jó volna, ha a hatóság elrendelné, hogy a házi urak a pinczelakások ablakait rostélyyal ellátni kötelesek, mert az ily nyitott ablakon nemcsak kis gyermekek zuhanhatnak a mélybe, de a tolvajok is könnyen járhatnak át rajtuk holmi ruhanemüt stb. lopni.

— Kellner Ignáczot, a Rózsaféle rablógyilkosság harmadik tettesét a komáromi katonai törvényszék kötél általi halálra itélte. Az itélet már a hadparancsnokság elé van terjesztve.

— Kétségbeesett nő. Rozsitz-Hirt Zsuzsanna, egy hajcsáruti kovács neje, egy idő óta nagy kedélyváltozáson esett át, a buskomorság körjelei mutatkoztak rajta. Minden felügyelet daczára a szerencsétlen nő többször tett öngyilkossági kisérletet, megmérgezte magát, a Dunába ugrott, — de mindannyiszor megmentették. Tegnap délután balkarján az ereit vágta fel s elvérzett. Önkivületi állapotban szálliták a kórházba, hol esti 10 órakor meghalt.

— Az is a mai megromlott izlés szomoru tanubizonysága, hogy mig a német „Sängereiok" ugy nőnek itt Magyarország szivében a fővárosban mint eső után a gomba és igazgatóik a lépre vitt s a társadalom minden rétegéből ott látható magyarkák naponként odadobált pénzükkel zsebeiket megtöltik; addig a Komlókert nagy áldozatok árán fentartott egyetlen magyar daltársulat, — mely élvezet nyujtásban is százszorosan felülmulja a bohóczkodások és erkölcsrontó mühelyek mutatványait — szégyen gyalázat — alig tengődik a közönség részvétlen közönyössége miatt. Azért csak használni vélünk a magyarosodási ügynek, ha ezen egyetlen magyar daltársulatunkat ajánljuk ugy a fővárosi mint a fővárost látogató vidéki törzsgyökeres magyar közönség pártfogásába.

Szinház, müvészet.

— Váczott a polgári lövölde disztermében a nagy gymnasium javára Koltay Jakab rendezése alatt nagy hangverseny lesz, melyen többek közt gróf Hugonay Béla ur és Latinovics Regina asszony is közreműködnek.

— Rotter Irma k. a. a nemzeti szinház szünideje alatt Delibes Leo meghivására Párisba utazik, hogy jelen legyen ott „Sylvica" első előadására. Onnan visszajövet a balett azonnal szinre kerül nálunk.

Fővárosi ügyek.

— A fővárosi statistikai hivatal 10 kötet könyvvel ajándékozta meg a tudomány és müegyetemi olvasókör könyvtárát, mely becses adományért hálás köszönetét fejezi ki az olvasóköri bizottság.

— A fővárosi tanács a Duna jobb partján szükséges elemi nép- és polgári iskolai tornafelszerelések czélszerüségét belátván, elhatározta, hogy mindezen hiányok a lehetőleg pótlandók, — e végből utasitotta Lombacher Antal dunajobbparti vár gazdát, hogy a költségvetésben e czélra felvett összeg keretén belül a szereket Gergelyi Jakab müvezető tornatanitó utasitásai szerint készitesse és helyeztesse el.

— Járda locsoltatás megszüntetése. A járdák öntöztetése tárgyában egy f. évi tanácsi határozattal közhirré tétel végett a kerületi előljáróságokkal közlött köztisztasági szabályok 3. §-a szerint a járdák locsoltatása megszüntettetvén, — miután azonban a járdák még jelenleg is folytonosan locsoltatnak, — és ezen czélszerünek nem bizonyult és megszüntetett locsolás ellen a közönségtől panaszok emeltetnek, a tanács utasitotta az összes kerületi előljáróságek, hogy a locsolással megbizott közegeket a járdák locsolásától eltiltsák.

TÁVIRATOK.

Vilmos császár elleni merénylet.

BERLIN, jun. 4. **A „Nord. Allg. Ztg." azt irja: Azon sok kósza hirből, mely Nobiling vallatása felől kering, annyit bizonyossággal mondhatni, hogy noha eleinte minden összeköttetést tagadott, később azonban nemcsak az összefüggést a social-demokratiával vallotta be, hanem még azt is hozzá tette, miszerint a tett végbevitele ő rá esett, miután az el volt határozva, büntársakat megnevezni sem nem akart, sem nem volt képes. Még eddig meg nem lehet határozni, vajjon nagyobbszerü összeesküvésből, vagy egyes bünös egyéniségek rögtönzése által követtetett-e el ezen bün.**

Berlin, jun. 4, Délután 5 órakor a császár állapota változatlan maradt dél óta, azért is az oroszok nem látják ez uttal szükségesnek, hogy uj bulletineket bocsássanak közre.

Berlin, jun. 4. (Az „Egyetértés" távirata.) Tegnap este házmotozások történtek a berlini „Fr. Presse" szerkesztőségében, aztán Schapira, Most és Fritsche szocializták lakásain, de semmi compromittáló iratot nem találtak. A rendőrség azt hiszi, hogy **nyomara jött az összeesküvésnek.** Tegnap Nobiling kedvesének lakását is megmotozták, hol több fotografiát találtak, melyekről azt hiszik, hogy az összeesküvés nyomába vezetnek.

Berlin, jun. 4. (Az „Egyetértés" távirata). Azok félelme, kik az ujabb merénylet következtében nagymérvü reactionarius intézkedésektől tartottak, alapos volt. Több lap erélyesen sürgeti a legszigorubb rendszabályok életbeléptetését. A „Nordd. Ztg." felszólitja a kormányt, hogy a birodalmigyülést haladéktalanul összehivja s ujra beterjesze a socialdemokraták elleni törvényjavaslatot, mely a legutóbb történtek után itélve csak azon hibában szenved, hogy egész szelid volt.

Berlin, jun. 4. **Valamennyi kabinet megkapta a hozzá utasitott meghivást a congressusra f. hó 13-dikára és azt el is fogadják. Ma éjjel négy egyén fogatott el nyilvános helyiségekben feiségsértésért. — A sisak, az ing, a mellény és a felöltő, miket a császár a merénylet napján viselt, ma adattak át a vizsgáló birónak. Nobiling még él, de vallatásra nem képes.**

Berlin, junius 4. (Az „Egyetértés" távirata.) Nobilingnál elfogatása alkalmával 148 mark találtatott. Konstatáltatott, hogy Nobiling valahányszor levelet kapott, mindannyiszor papirokat égetett el, kihallgatásánál többi közt ezeket mondá: „Biztos voltam benne, hogy ha seréttel lövök, bizonyosan találok, mig a golyó a czélt nagyon könnyen eltéveszti." Azt hiszik, hogy Nobiling a londoni, brüsseli, párisi és koppenhágai „internationale" vezéreihez tartozik és hogy Drezdában elvtársai vannak, kikkel a merénylet felett értekezett.

Berlin, junius 4. „Wolffs bureau" jelenti. Az angol hatóságok nem kinálkoztak a „grosser Kurfürst" szerencsétlenség megvizsgálására és ez nem is volt szándékuk, mivel ilyféle vizsgálat a külföldi hadihajók terület kivülisége ezt ellenezte.

Berlin, jun. 4. (Az „Egyetértés" távirata.) Nobiling állapota nem roszabbult ugyan, de még mindig magánkivül van. A remény még mindig meg van, hogy életben lesz tartható.

Berlin, junius 4. (Az „Egyetértés" távirata.) A katonai körökben roppant feszült várakozás uralkodik. Szigoru rendszabályok életbeléptetését várják. A katonaság a kaszárnyákban konsignálva van.

Elberfeld, jun. 4. Az elberfeldi ujság azt irja: Bermen-Wüppenfelden vasárnap délelőtt egy munkás ismételve ugy nyilatkozott két vendeglőben, hogy a délután leforgása alatt a császar ellen merénylet fog elkövettetni. Az illető munkást még eddig nem lehetett kifürkészni.

Berlin. jun. 4. (Az „Egyetértés" távirata.) Nobiling előéletéről a következő ujabb adatok vannak: Jó lövész és mig Hallban tartózkodott, gyakran járt vadászatra. Nyolcz év előtt 6000 forintot öröklött, mit elköltött és irodalmi munkásságból élt az utóbbi időkben. Anyja azt vallotta, hogy fia mindig excentrikus volt s igen csodálkozott rajta, hogy honnan veszi a pénzt a folytonos utazásra Páris London és Genfbe.

Berlin, jun. 4. (Az „Egyetértés" távirata.) A császár állapota megnyugtató. Tegnap az orvosok harminczhat serétet vettek ki a testből. Az hiszik, hogy most már nincs több hátra.

Berlin, jun. 4. (Az „Egyetértés" távirata.) Tegnap mintegy huszonöt egyén fogadtatott el felségsértés miatt. A vendéglőbeli szobalány, hol Nobiling szállva volt, a kihallgatásnál a következőket vallotta: „Hödel elfogatása alkalmával Nobiling az én jelenlétemben beszé az eseményről. En megjegyeztem, hogy ha Vilmos császárt meglőtték volna, a koronaherczeg lépett volna a trónra. Erre Nobiling ezt válaszolta: „És akkor ismét lőnek, tizszer egymásután, mig nem lesz köztársaság."

Berlin, junius 4. Délben. A császár állapotában tegnap óta semmi lényeges változás nem állott be, éjjelét nyugalomban tölté, többnyire alva.

Berlin, jun. 4. (Az „Egyetértés" távirata.) A császár közvetlen közelébe senki sem eresztetik a szolgálattevő orvosokon és Bork titkos tanácsoson kivül. Gróf Moltke fenyegető levelet kapott, melyben az mondatik, hogy az ha országgyülésen még egyszer oly beszédet mönd a szocziallsták ellen, mint legutóbb, ugy az életével játszik.

Berlin, jun. 4, A koronaherczeg javaslatánál fogva a császár más ágyba helyeztetett, a koronaherczeg és a koronaherczegnő majdnem minden órában meglátogatják a beteg szobáját, gyalog mennek az opera-téren át a császári palotába. A császár élénk részvétet tanusit a megsebesült vendéglős Holtfeuerre nézve. Oráról órára érkeznek a császár iránti szeretetről és tiszteletről tanuskodó számtalan bizonyitékok külföldről.

Berlin, junius 4. A „Berliner Fr. Presse" szerkesztősége motozásánál, valamint Schapira, Rakew, Most és Auer lakásaiban különféle iratok lefoglaltattak.

—

Páris, jun. 4. (Az „Egyetértés" távirata.) Midhát pasa környezetében azt állitják, hogy huszonnégy óra óta semmiféle távirat nem érkezett Kostantinápolyból, sem magány, sem hivatalos uton, hogy tehát a közvetlen összeköttetés a török fővárossal meg van szakasztva. Tény az, hogy az „Agence Havas" tegnap este nem kapott onnét táviratot. A konstantinápolyi hirek elmaradása azt sejteti, hogy a szultán ellen összeesküvés tört ki, és sokan akarják tudni, hogy már huzamos idő óta Osman pasa, Muktár pasa és Baker pasa a szultán trónvesztésén müködnek.

Pétervár, jun. 4. Az „Ag. R." és a „J. de Pet." remélik, hogy a congressus tartós müvet fog teremteni. A „J. de Pet." a hatalmak nemzetközi egyesülésének kérdését hozza fel, hogy eszközöket találjanak fel a socialistikus tanok ellen.

London, junius 4. (Alsóház.) A kormány a tett kérdésekre válaszolva kinyilatkoztatja, miszerint Örményország kérdése a san-stefanói szerződés kérdése után fog a congressuson elővétetni. Görögországra nézve a kérdés a congressuson fogy tárgyaltatni. A congressusnak magának kellene meghini Görögországot. A rokonszenvi iratra nézve, a német császár elleni merénylet nem sikerülése következtében Northcote ugy nyilatkozik; egy ily praecedentia eset természetes, noha jelenleg czéliranyos, jövőre nézve alkalmatlanná válhat, azért is a tegnapi manifestatió szolgáljon felirat helyett. Egyébiránt Salisbury a német kormánynak kifejezte az ország érzelmeit. Burke táviratokat olvas fel a császár állapotáról.

Konstantinápoly, jun. 4. **Mehemed Rusdi pasa nagyvezér ma a miniszteri tanácsban elnökölt és hivatalából letétetett. Savfet pasa külügyér neveztetett ki nagyvezérnek.**

Zágráb, jun. 4. A „Zágrábi Ujság" azt hallja, miszerint a főhadparancsnokság a bosnyák menekültek gyakori kihágásai következtében az élet és vagyonbiztonság veszélyeztetésére, arra határozta el magát, hogy a szlavon és bánsági határőrvidéken rögtön itélő törvényszéket fog hirdettetni. Ugyan azon lap szerint az ország kormányánál is tanácskozások váratnak. Egyelőre a menekültektől elvették a fegyvereket, ezeket feljegyezték és őrizet alá vették.

Páris, junius 4. (Az „Egyetértés" távirata.) Blanc Lajos a franczia képviselőházban egy törvényjavaslatot nyujtott be, mely a gyülekezési s egyesülési szabadság teljes korlátlanságát czélozza.

Róma, junius 4. Seismit-Doda miniszter tegnapi exposéjában kinyilatkoztatta, miszerint egy az olasz fővároshoz méltó törvényjavaslatot fog benyujtani, tudniillik egy világkiállitási javaslatot, mely három év mulva Rómában fogna tartatni.

Bécs, jun. 4. (Osztrák delegatió.) A bizottság javaslata, mely szerint Andrássy gróf nyilatkozatai tudomásul veendők, elfogadtatott. Dunajevski hosszasan birálgatja Ausztria keleti politikáját, taglálja az Ausztriára nézve aggodalom gerjesztő orosz fellépést, kivánja Lengyelország tekintetbe vételét és azt, hogy a congressus az orosz uralom alatt élő nemzetiségek sorsával is foglalkozzék, ezután a delegatió elfogadta a tengerészeti budgetet, az illetékrész egy póthajó épitésére a „Sárkány" fregattáért elutasittatott.

Bécs, jun. 4. (Magyar delegatió.) A ma 1 órakor tartott teljes ülésben Szlávy elnökölt. A közös kormányt képviselték a birodalmi miniszter Hoffmann báró, Maywald tábornok és Mérey tanácsos, a magyar miniszterium részéről Tisza és Széll voltak elen. Az elnök jelenti, miszerint a hadügyi bizottság jelentése a kormány előterjesztéséről, mely 1878-ra 40,000 frtnyi hitelt követel, és az 1878-ki rendkivüli bevételből származó maradékról, be van adva, az utóbbi javaslat nem jött tárgyalás alá, mivel a közös hadügyiség azt visszavonta, az első javaslat a hadügyi bizottság jelentésével egyetemben jön tárgyalás alá. A kormányjavaslatot illetőleg a bosnyák menekültek segélyezéséről, a külügyi bizottság a következő határozatot javasolja: A delegatio megszavazza a külügyi miniszterium rendkivüli szükségleteül, a bosnyák menekültek segélyezésére a majusra és juniusra kivánt 550,000 forintnyi összeget, de ujra hangsulyozza azon határozott kivánatát, hogy ezen összeg legyen az utolsó, melylyel a monarchia nemzetiségei e czélra nézve terhelve legyenek. A jelentés az előadó Falk Miksa rövid indokolása után vita nélkül elfogadtatott. — A quota felosztásról szóló kormányjavaslatra nézve a pénzügyi bizottság azt inditványozza, miszerint a kormány által elismert javaslati formára nézve az illető számtételek csak akkor vétessenek fel a budgetbe, ha ezek véglegesen meg vannak szavazva. A Lloyd subventio csak julius végeig szavaztatik meg. Közös vámjövedelmekre a javaslot 15.598,000 frt helyett csak 9 millió engedtetik meg. Azon javaslat, melyet Bethlen Andor terjeszt be, egyhangulag fogadtatik el. Miután az imént elfogadott kormányjavaslatok haladék nélkül küldendők el üzenetkép a birodalmi tanács delegatiójától, ennek következtében a mai ülés jegyzőkönyve azonnal elfogadtatott, felolvastatott és hitelesittetett. Legközelebbi teljes ülés holnap délelőtt.

Bécs, jun. 4. A „Pol. Corr." jelenti Konstantinápolyból 4-dikéről: A porta tegnap kapta meg a meghivást a congressusra; lehetséges, hogy Savfet pasa mellett Sadyk pasa fogja Edhem pasa helyett a portát képviselni. Daczára az orosz sürgetésnek a várak kiüritése tárgyában, uj elhalasztás állott be. Most a congressussal szemben a porta kész a dolgokat oda érleltetni, hogy erőszakos eszközök alkalmaztassanak Muszkaország részéről.

Bécs, junius 4. („Bud. Cor.") A magyar pénzügyminiszter nem veszi tekintetbe az osztrák törvényhozás esetleges határozatait a 60 milliónyi hitel fedezésének módozatairól, hanem törvényes felhatalmazása értelmében vagy elzálogositja a közös alapoknak és aktiváknak Magyarországra eső részét, ha azok felosztatnak, vagy aranyjáradékot bocsát ki. Most csak 30 milliónak Magyarországra eső quótája fedezendő tettleg.

Bécs, junius 4. („Bud. Corr.") A magyar delegatióban holnap kezdődik a hadügyi budget tárgyalása. A két delegatió határozatai közt felmerülő differentiák kiegyenlitésére kiküldött hetes bizottság esütörtökön tárgyalja a differentiákat.

Bécs, junius 4. („Bud. Corr.") Tisza miniszterelnök ma délután a gyorsvonattal Budapestre utazott.

Bécs, jun. 4. A „Pol. Corr." jelenti Bukarestből 4-ről: A britt kormány kijelentette, miszerint Románia függetlenségét el fogja ismerni és Romániával formaszerinti kereskedelmi szerződést fog kötni. Kormánykörökben azt remélik, miszerint Anglia a congressusban a bessarabiai kérdésben kategorice fog Románia mellett felszólalni.

Kitünő szerkezetü és bámulatos olcsó
szóró és tisztitó rosták.

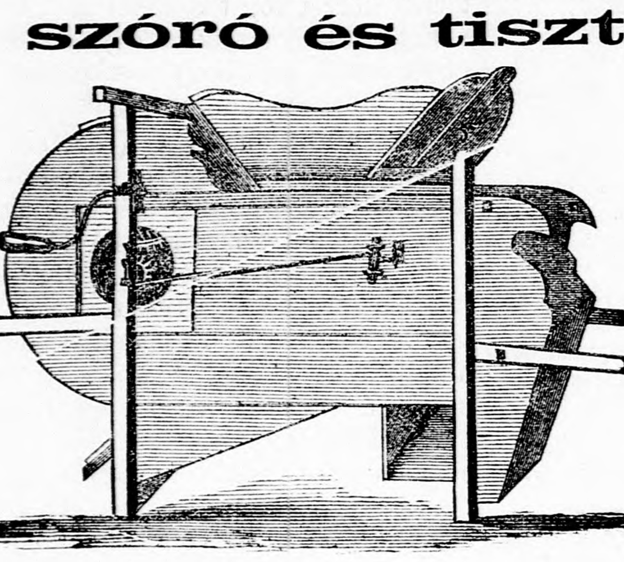

A rosta két rendbeli: Szóró és tisztotó rosta. A szóró-rosta 3 láb és 4 hüvelyk átmérőjü szél-dobbal s 18 hüvelyk átmérőjü magas kerékkel, mely a szél-kanniban belől a piszkitástól fedezve van. Minden gabonanemhez szükséges rosta szövetekkel el van látva. A rosta elején, a szövetek elhelyezésére, láda van alkalmazva. Könnyü hajtásu és erős szele van. A garadjában garmada piszkáló készülékkel van ellátva. A szilárd és csinos készületü mü **ára 55 frt.**

A tisztitó-rosta épen olyan, mint a szóró-rosta alsó-rázóval és rosta-rámákkal van ellátva. **Ára 60 frt.**

A fentebbi rosták jóságát és czélszerüségét az alábbi bizonyitvány is igazolja.

Bizonyitvány. Mi alólirottak bizonyitjuk, hogy **Simon István** mező-turi lakos, okleveles gépész, asztalos mester és birtokos már 17 éve foglalkozik szóró és tisztitó rosta készitéssel, miket mi mint terménykereskedők és földbirtokosok, mind a Budapestre szállitott termények megrostálásánál, mind a gazdálkodásban szórásnál és tisztitásnál sikeresen használunk, ugy hogy azokat mint **szilárd, jókészületü,** helyes és czélszerü szerkezetüeket, **tartósságuk és olcsóságuknál** fogva, ugy a kereskedőknek mint a gazdálkodóknak melegen ajánlhatjuk.

Mező-Turon 1878. május 2-án **Holländer** Károly, **Bleier** Salamon, **Schneer** Leopold, **Csillag** Károly, **Lutzer** József **kereskedők, Bódi** István, **Csató** Bálint, **Virág** Sándor **gazdálkodók.**

A megrendelések egyenesen alólirthoz Mező-Turra intézendők. A megrendelt rosták a mező-turi vasuti (tiszavidéki vasut állomáshoz i n g y e n szállitatnak, m i n d e n d i j nélkül

SIMON ISTVÁN.

Bérmálási ajándékok.

Bérmálási ajándékok. Bérmálási ajándékok.

A legolcsóbb, legczélszerübb és legalkalmasabb
bérmálási és név- vagy születésnapi ajándékok!!!
Kapható SCHILLER L. raktáraiban
Székesfehèrvárott

	ezelőtt frt	kr	most csak frt	kr
1 db kis gyermek ing chiffonból csipkével diszitve	—	48	—	25
1 db kis gyermek ing chiffonból himzéssel diszitve	—	70	—	38
1 db nagyobb csipkével diszitve	1	15	—	65
1 db 8 éves leánykáknak	1	30	—	70
1 db 8 éves leánykáknak óriási vászonból	1	20	—	60
1 db finom fehér chiffon bugyogó kis leánykáknak himzéssel diszitve	1	35	—	58
1 db finom fehér chiffon bugyogó fodorral és himzéssel diszitve felnőtteknek	1	45	—	78
1 db egészen finom fehér chiffon bugyogó himzéssel és fodorral diszitett a legnagyobb	2	20	1	15
1 db fehér alsó szoknya kis leánykáknak fodorral diszitett	1	55	—	82
1 db **nagyobb**	1	95	—	98
1 egészen nagy alsó szoknya, fodorral diszitett	2	70	1	40
1 db alsó szoknya finom himzéssel és szép fodorral diszitett	5	60	2	60
1 db legfinomabb fehér alsó ruha foderral és két s o r legfinomabb himzett betéttel	9	50	3	75
1 db női ing igen gazdagon diszitett himzett betétekkel	3	50	1	65

	ezelőtt frt	kr	most csak frt	kr
1 db női ing óriási vagy czérna vászonból	1	80	-	92
1 db női ing finom chiffonból csipkével diszitett	1	95	-	96
1 db női ing finom himzéssel diszitve	2	45	1	15
1 db női ing szegélyzetekkel diszitve	2	55	1	20
1 db háló corzete szegélyzetekkel diszitve	1	95	—	88
1 db háló corzette csipke betéttel diszitve	2	35	1	10
1 db háló corzette finom himzett betétekkel igen gazdagon diszitve	2	80	1	45
több ezer mtr. 7/8 széles chiffon rőfe	—	20	—	12
több ezer mtr. 7/8 angyal gyólcs rőfe	—	25	—	13
több ezer mtr. 4/4 széles amerikai bőr vászon rőfe	—	35	—	20
több ezer mtr. 4/4 széles finom csipke függöny rőfe	—	45	—	22
több ezer mtr. 4/4 széles finom fehér csikós csinvat ágyhuzatnak rőfe	—	48	—	22
több ezer mtr. 4/4 széles finom fehér damaszt virágos csinvat rőfe	—	55	—	26
több ezer mtr. finom fehéritetlen vászon ruhának rőfe	—	48	—	20
1 vég finom fehér battiszt clair	4	50	2	15
1 vég legfinomabb " "	5	80	2	80
1 vég legfinomabb creplisse	6	90	3	40
1 vég finom fehér moll	6	20	3	20

Több ezer drb tiszta fehér finom battiszt zsebkendő drbja csak . . . . 1 frt.
Több ezer női selyem nyakkendő minden szinben rojttal drbja csak . . . . 10 kr.
Több drb 4/4 nagyságu szőr 1/2 kendők drbja csak . . . . 10 kr.

Kapható SCHILLER L. raktáraiban Székesfehérvárott.

Mély tisztelettel **SCHILLER L.** Székesfehérvárott.

Vidéki megrendelések azonnal és legpontosabban eszközöltetnek.

Csomagolás ingyen.

Bérmálási ajándékok.

Elegáns

Kész egész öltözetek . . .	16	frttól
Lustre öltözet	16	"
Vászon öltözet valódi angol vászonból	20	"
Orosz vászon öltözet . . .	14	"
Lustre Saccos	5	"
Rips Jaquets selyem béléssel	12	"
Nyári nadrágok	5	"
Piquet mellények	4	"
Papi felöltők.	25	"
Porköpenyek orosz vászonból	12	"
" öltözetek . .	25	"
Fiu-gyermek öltözetek . .	10	"

felfelé.

(Téli áruk valódi 10% rabatt szabott árból.)

Mindez legujabb divat szerint kitünő tartósan dolgozva, a legjutányosb határozott árakon (a körülményeket figyelembe véve, kaphatók egyedül

ROTHBERGER JAKAB
cs. és kir. udvari szállitónál:
Kristóf-tér 2. sz. I. emelet
a „Nagy Kristóf"-hoz.
Az ár minden darabon kitéve van.
Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

8 1/2 száztóli kamatot!

hajt a **magyar aranyjáradék** a mai alacsony árkelet mellett — oly szép eredmény, milyet hason biztossággal kiállitott semmiféle más állampapir nem hajt — s ennélfogva toljes joggal nevezhetjük ezt a legjobb **tőke elhelyezésének** s ajánlhatjuk más egyéb értékpapirokkali kicserélésre.

Mi adjuk és vesszük ezt a rendes napi árkelet szerint, és 90 száztóli kölesönt nyitunk azokra 6 száztóli évi kamat mellett.

Az általunk ajánlott, a bank-kamatlábbal egyenlő kölesön által a **vevő részére** 2 1/2 száztóli kamatkülönbség merül fel tiszta nyeremény gyanánt, mint az az alábbi példából kiviláglik:

Valaki vesz

10.000 magyar aranyjáradékot 88 frtval = 8800 frt. — Kamat aranyban . . .	frt 600.—
agio	frt 115.—
	frt 715.—
Az erre teljesitett készpénzfizetés forint 1000	
Adott kölcsön 7800 frt levonva 6% kamatot	frt 468.—
Marad tiszta kamatfelesleg a beruházási tőke 1000 frtra	frt 247.-

Nyitrai és társa
bankháza
Budapest, váczi-utcza 27. szám.

Nestle Henri
gyermektápláló lisztje.

Nagy kitüntető oklevél

arany érmek különböző kiállitásoktól

orvosi tekintélytől első számtalan bizonyitványok

gyári bélyeg

legtökéletesebb tápszer csecsemők és gyenge gyermekek számára.

Ezen hires tápszert ajánlja s gyakorlatilag alkalmazza a többek közt:

Bécsben: Dr. Fridinger csász..kir. első főorvos és az alsó-ausztriai lelenczház igazgatója (Bizonyitvány 1873. auguszt. 16), **Dr. Monti,** a gyermekgyógyászat tanára a csász..kir. egyetemen és néhai **Dr. Fleischmann, Dr. Hauke** tanár, a korona-herczeg Rudolf gyermekkórház főorvosa (Bizonyitvány 1876. május 26.)

Klagenfurtban: Dr. Husza A. cs. kir. főorvos és az országos közegészségi tanács elnöke (kitüntető bizonyitványa 1877. máj. 23-ról).

Leibach: Dr. Valenta (dicsérő bizonyitványa 1877. május 28-ról) stb.

Berlin: Dr. Sonnenschein Fer. a cs. k. egyetem vegyészeti tanára (kitüntető bizonyitványa 1870. deczember 24-ről), **Dr. Martin** gyakorló medic. orvos (bizonyitvány 1871. márcz. 8.). A kir. Chatité kórház orvosa **Schötter profess.,** törzs orvos **Diesterweg,** a német szülészeti intézetben (april 1871).

Bern: Profess. Broisky (bizonyitvány 1871. april 4).

Zürich: P. Spsendly I. (1871. april 21.)

Lipcse: Dr. Erede, orvosi tarácsos és profess. (bizony. 1871) és számos más bizonyitvány orvosi tekintélyektől és gyógyszerészeti lapoktól, mik mind megtekinthetők.

Adagokban 1 font 5—6 napra elégséges.

Közelebbit a nyomtatott röpiratban.

Magyarországi főraktár:
Budapesten, hatvani-utcza **Neruda Ferd.-nál.**

Raktárak Budapesten:

Kereskedők:	Gyógyszerészek:
Thalmayer és Seitz,	Formágyi Fr.
Édeskuthy L.	Török József,
Kochmeister Fr. utódai,	Dr. Wagner,
Dittrich N.	Baier A.
Brázay K.	Fromm Istv.
	Scheich C.
	Schwarzmayer J.

és a magyarországi legtöbb gyógytárban.

Figy emeztetés.

Csak akkor valódi: Ha minden adag szalagja a feltaláló **„Nestle Henri"** aláirásával, és a főraktárak teljes névjegyével **„Berlyak F."** van ellátva.

Gyors és biztos
segély
köhögés, rekedtség, gyomor-, mell- és gégebajok ellen, legjobb szer vérszegénység, gyöngeség és sorvadás ellen.

Legujabb orvosi nyilatkozat a Hoff János-féle valódi maláta-gyógykészitmények gyógyértékéről.

Hoff János gyára: Bécs, I., Graben, Bräunerstasse, Nr. 8.

A Hoff-féle maláta-kivonat rövid használata után megszünt a gyötrő köhögés, az álom nyugodtabb lett, s a kiköpés kisebb mérvü, s a testalkatom, mely a görcsös köhögés következtében egészen lefogyott, erejét ismét visszanyeri. Azonkivül még évenkint, ugy télfelé, igen gyötrő torokelnyálkásodása szokott beállani.

Ez mindez ideig elmaradt. Nem fogom elmulasztani barátaimmal a szép eredményt közleni, melyet az ön maláta-kivonata nálam, 87 éves ősznél előidézett.

Conpanio,
orvostudor, a perpignai természettörténelmi muzeum igazgatója.

A csász..kormány a Hoff-féle készitmények alkalmazása előtt Kletzinsky és Granichstätten, cs. k. orvosok és tanárokat megbizta, miszerint a Hoff-féle maláta-kivonatot vegyelemezzék és gyógytanilag vizsgálják meg. Nyilatkozatuk következőleg hangzott: „A nekünk hivatalosan vizsgálat végett átadott Hoff-féle maláta-kivonat a vegytani müteremben megvizsgáltatott. A talált, és alább megjelölt alkatrészek szerint tápláló és erősitő, s kiválóan gyógyhatásos. Biztos eredménnyel alkalmazható erősitésül megrongált emésztési szerveknél, s a mell és altest bajainál.

HOFF JÁNOS fiókja:
Budapesten,
kalap-utcza 10. sz.

!!! Megérkezett valahára!!!

Van szerencsém azon urakat értesiteni, kik a klenoczi sajtot már oly sokszor keresték, hogy végre megérkezett és kapható egyedül **Budapesten**

Moczik L.
füszer- és csemege kereskedésében
Deák Ferencz-utcza 12. szám alatt.

HOL?

A polgári elhelyező intézetben ó-utcza 24. sz. a.
Budapesten, a nagymező-utcza sarkán

az egész év leforgása alatt:

Nevelőnők, német, magyar és franczia bonneok, házgondnoknők, **társalgó-nők,** komornák, gazdatisztek, irnokok, felügyelők, főmolnárok, **ügyvédi segédek,** gépészek, erdészek, vadászok, **kezelő tisztviselők, könyvvivők,** kertészek, bázmesterek, szóval minden szolgálati szakmába tartozó egyének **leggyorsabban elhelyeztetnek.** A Budapestre megérkező egyes állástkeresők ugyanott **alkalmazásuk idejéig teljes ellátást és szállást is hetenkinti mérsékelt dij mellett** kaphatnak. Kivánat szerint magány- vagy társalgószobákat is.

MEGBIZÁSOK

minden ágazatban **leggyorsabban** elintéztetnek. Választ csak térti levéljegygyel ellátott levelekre adunk.

Gummi-ruganyos
SÉRVKÖTŐK.

Legujabb találmány a Bogand tanár által Amerikából behozott ruganyos sérvkötő ugy urak, mint hölgyek és gyermekek részére. Ez rugók nélkül egyedül **gummi**-ból van müvészileg összeállitva, s czélja, hogy még a legidültebb sérveket is a legrövidebb idő alatt egyenlő helyzetbe hozza, s mind nappal a legerősebb munkában, mind éjjel alvásközben használható, a nélkül, hogy a sérvben szenvedő akadályozva volna foglalkozásában. Nagyon hasznos, hogy ez még éjjel is a testen maradhat, mivel különösen jó s kellemes nyomást gyakorol a szenvedő részre.

Angol és franczia aczél-kötők, suspensoriumok, szövöttek, **gummiból,** valamint szarvasbőrből valók nagy raktára.

Méhfőcskendők, légvánkosok, ágybetétek, tisztulásfelfogók, óvszerek, gummiharisnyák és mindenféle gummiárucikkek.

Sérvkötőknél kérem tudtul adni, hogy jobb- vagy baloldalra, vagy kettősek kivántatnak-e, szintugy a test bőségét is.

Megrendeléseket utánvét mellett pósta fordultával teljesit

POLITZER MORICZ,
sérvkötő-készitő,
Budapest, Deák Ferencz utcza.

A legbiztosabb óvszer
köszvény és csúz
ellen.

Az Égerben Bloch Heinrich által feltalált csúz-szesz, melynek 24 órai használata és bedörzsölése által a legerősebb fájásu köszvény és csúz egészon elenyészik.

Ezen kitünő szer 1877. april 18-án a kereskedelmi és iparkamara által Égerben védjegygyel ellátva biztosittatott.

Egy üveg ára 60 kr osztr. ért. pósta elküldéssel az árak beküldése vagy utánvéte mellett 66 kr osztr. ért.

Ismét eladoknak a megigért rabatt. Raktárak minden nagyobb városban vannak berendezve. Ezen gyógyszer hasznosságáról 4000 bizonyitvány és elismervény áll rendelkezésem alatt, és azokkal eredetben szolgálhatunk a tudakozóknak.

Megrendelések póstai uton gyorsan eszközöltetnek.

Bloch Heinrich által
Eger (Csehország.)

Meghamisitlanul kapható: Budapesten: Török József gyógyszerész urnál, Pécsett: Zuckermandl A.-nál, Temesvárott: Jaromisz Ernő és Jahner C. M.-nál a „Magyar királyhoz," Szebenben: Morscher W. Fr.-nél, Brassóban: Steiner J.-nél, Zágrábban: Mitlbgch Zs.-nál, Eszéken: Dienes J. C.-nél, Béesben: Barry du Barry et Compnál, Haubner C.-nél az angyal gyógytárban, Hof 6, A. J. Egger, Loibl L. III. Haupstrasse 147, X. Fr. Pleban Stefanplatz Moll A. udvari szállitónál I. Tuchlaubon és Weiss J.-nél a „Szerencsen gyégytárban" Tuchlauben.

Csász. kir. osztr. szabadalommal és porosz királyi miniszteri jóváhagyással.

Dr. Borchardt illatos növény-szappana, a testbőr szépitésére és jobbitására, elismert hatékonyságu minden bőrkiütéseknél, eredeti csomagocskákban bepecsételve 42 kr.

Dr. Koch növényczukorkái, elismert jelességü háziszer hülés, rekedtség, nyálkásodás és torokkarczolásnál stb. 70 és 35 kros eredeti dobozokban.

Dr. Béringuier fü-gyökér-hajolaja, a haj és szakáll süritésére és fentartására, 1 palaczk ára 1 frt o. é.

Dr. Béringuier növényi hajfestőszere, valódian fest fekete, barna és szőke szinre; teljesen fölszerelve kefével és csészével 5 frt.

Dr. Lindes tanár növény rudacs-kenőcse, a haj fényét és ruganyosságát fokozza és egyszersmind az oldalhaj összetartására is alkalmas; — eredeti darabokban 50 kr.

Dr. Hartung china héj-olaja, a haj növesztése és szépitésére, pecsételt és pohárban bélyegzett üvegekben ára 85 kr.

Dr. Suin de Boutemard zamatos fogszappana, a fogak és a foghus épentartására és tisztitására a legáltalánosabb és legbiztosabb szer; 1/1 és 1/2 csomagocskában 70 és 35 krjával.

Balzsamos olajbogyó-szappan, a bőr finomsága és puhaságára éltető és tartós befolyása által tünik ki; 35 kros csomagban.

Dr. Béringuier zamatos koronaszesze, értékes illat- és mosóviz, mely az életszerveket erősiti és üditi; eredeti palaczkokban 1 frt 25 kr és 75 krjával.

Leder testvérek balzsamos földi-dióolaj-szappana, darabja 25 kr, 4 darab 1 csomagban 80 kr. Különösen családoknak ajánlható.

Dr. Hartung növény-kenőcse, a hajnövés felkölésére és feléleszésére, bepecsételt és üvegben bélyegzett tégelyekben 85 krjával.

Gyógyszeres Benzoe-szappan, legfinomabb mosdószappan, ugyanazon eredménnyel bir, mint a Benzoe-tinctura; ára csomagonként 40 kr.

Valamennyi fentebb elősorolt szab. czikk *valódi* minőségében a következő magyarországi raktárakban kapható: **Budapesten: Török József** gyógyszertára a „sz. lélekhez," *Scholcz János,* városi gyógyszert., *Kiss K.,* gyógyszert. „a kigyóhoz," *Sztupa G.,* gyógyszert. a széna-téren, *Wlassik Ed.,* gyógyszert. Továbbá **Budán:** *az udv. gyógyszertárban, és Ráth P.* gyógyszert. Tabánban. **Ó-Budán:** *Bakács A.* gyógyszert. és *Prochaska J.* kereskedésében.

Alsó-Kubin Schlesinger Simon.
Arad: Elias Armin, Goldstein H., Rózsnyay M gyógysz.
Baja: Kienancz és Babócs.
Balassa-Gyarmath: Havas Gyula gyógysz.
Bártfa: Toperczer Alb. Th. gyógysz.
Berettyó-Ujfalu: Vas Jenő gyógysz.
Breznóbánya: Zörnlaib G. örökösei gyógysz.
Csáktornya: Kárász A.
Czernovitz: Schnirch J., Golihovszky J. gyógysz.
Debreczen: Csanak J., Geréby F., Berghofer I., dr. Rothschneck E. gyógy.
Eger: Piller József.
Eszék: Dienes J. C. gyógysz.
Esztergom: Rudolf M. F.
Facset: Hirschl Dávid.
Fiume: Nichló Pavacic.
Földvár: Nádhera Pál.
Gölnicz: Fischer K. E.
Gyöngyös: Vozáry T. gyógysz., Mersits N. gyógysz.
Győr: Némethy P. gyógysz.
Gyula: Orlei Istv. gyógysz.
H.-Böszörmény: Lányi M.
Igló: Haits János gyógysz.
Ipolyság: Winter Sándor.
Kalocsa: Horváth K. gyógysz.
Kaposvár: Laipczig Gy.
Kassa: Eschwig és fia, Quiersfeld K., Münster Gy., Megay G. A. gyógysz., Wandraschek K. gyógysz. Strausz D.
Kecskemét: Molnár Ján. gyógysz.
Késmárk: Scherfel Kornél gyógysz.
Komárom: Belloni A.
Léva: Bolemann E. gyógysz.
Lippa: Csordán Sándor.
L.-Szt.-Miklós: Balló L. gyógysz.
Liptó-Hradek: Lányi A. gyógysz.
Losoncz: Plichta Lajos gyógysz.
Lőcse: Klein Sándor.
Lubló: Glatz J.
Lugos: Schiessler Antal fia
Magy.-Fehértemplom: Feigl F. A.
Magy.-Hradisch: Grigar F.
Magyar-Óvár: Cséh Sándor.
Makó: Nagy Adolf gyógysz.
Marczali: Isztl Nándor.
M.-Vásárhely: Fogarassy J. Dem.
Miskolcz: Pasteiner F., Mahr F. a „fekete kutyá"-hoz.
Munkács: Horvitz Sámuel.
Nadworna: Dziembovszky gyógysz.
Nagy-Bánya: Haracsek Józs. és fia
Nagy-Becskerek: Weisz Herman.
Nagy-Kálló: Mandl Sálamon.
Nagy-Kanizsa: Rosenfeld A., Bachrach J. H.
Nagy-Károly: Schöberl Károly.
Nagy-Kikinda: Neuhold K. gysz.
Nagy-Mihály: Albrecht Ede.
Nagy-Röcze: Nandrássy M.
Nagy-Szeben: Stengel Sam.
Nagy-Szombat: Heuffel K. P.
Nagy-Várad: Janky J., Perlitz Laj.
Német-Bogsán: Brayer Adolf.
Nyiregyháza: Pavlovitz Em.
Nyitra: Kovács J. gyógysz., Tombor Kornél gyógysz.
Pancsova: Subboticz S. A.
Pápa: Bermüller József.
Pécs: Zsolnay E. és V., Zach K., Lechner testv., Kovács M. gyógysz.
Pozsony: Henrici F. gyógysz., Keszler J. gyógysz., Groszmann A. F., Bauer János és társa.
Putnok: Fekete F. gyógysz.
Rima-Szombat: Simko F.
Rozsnyó: Feymann A.
Rózsahegy: Hammerschmied J. gysz.
Sassin: Puszkayler Károly gyógysz.
Segesvár: Idősb Misselbacher J, B Oláh F.
Selmecz: Dimák J. E., Sztankay F. gy.
Sepsi-Szt.-György: Csutak testv.
Siklós: Holmik özv. gyógysz.
Soprony: Mezey A. gyógysz., Reckert D. gyógysz.
Szabadka: Farkas J., Szigethy J. gyógysz.
Szamos-Ujvár: Placsintar D. gyógy.
Szászsebes: Reinhardt J. K. gyógysz.
Szathmár: Jákó M., Héder S.
Szeged: Bauer József, Meák Gy., Barcsay Károly gyógysz.
Sz.-Udvarhely: Nagy-Solymosi Koncz János András gyógysz.
Székesfehérvár: Karl J., Braun J. gysz., G. Dieballa gysz., Reitmann Dáv.
Szepes-Szombat: Hensch E., Gréb János gyógysz.
Szepes-Váralja: Steller Nándor.
Szigeth: Tyrnauer György.
Szoboszló: Sik László.
Szombathely: Pillich F. gyógysz.
Szinyér-Váralja: Weisz M.
Temesvár: Jahner K. M. gysz., Emmer F., Faykiss J., Pap J. gyógysz., Tarczay J. István gyógysz.
Trencsén: Groag Zsigm.
Ungvár: Krausz Adolf.
Uj-Becse: Weliacha Lépold.
Uj-Vidék: Stefanovitz L., Koda D., Fuchs Ignácz és fia.
Vág-Ujhely: Keller Emil gyógysz.
Varannó: Gaal A. gyógysz.
Versecz: Fuchs J., Modoványi A. gyógysz.
Veszprém: Guthardt fia.
Wallendorf: Szopkó Alfréd gysz.
Zenta: Wuits testvérek.
Zombor: Popics J., Falcione Gusztáv.
Zólyom: Stech Lajos gyógyszerész.

Óvás! **Hamisitványoktól** mindenkit óvunk, nevezetesen a **dr. Suin de Boutemard-féle fogpasta** és a **dr. Borchardt illatos növényszappanától,** azon czim alatt **dr. Borchardt „fia."** Számtalan **hamisitó** s azok **elárusitói itéltettek törvényszerüleg már** ekkoráig is el érzékeny pénzbirságra.

Raymond és társa, csász..királyi szabadalomtulajdonos, *Berlinben.*

A „Komlókertben"

ujonnan szervezett magyar daltársulat tart naponként előadásokat, mely egyetlen egy a fővárosban. **A terem nyárra felnyitva van,** ebédre és vacsorára üde és kellemes hely. Kitünő borokkal és házias magyar ételekkel pontos szolgálatot ajánl tisztelettel

Parragh Gábor.

A
Schlesinger és Wohlauer-féle
könyvnyomda,

Budapest, rostély-utcza, 8. szám, a legjobban szerkezett gyorssajtókkal, valamint a legujabb és legszebb betüneműekkel ellátva, ajánlja magát a t. közönségnek **mindennemü nyomtatványok** legpontosb és legjutányosb elkészitésére. Vidéki megrendelések ép oly szép mint helyes kivitel biztositása mellett gyorsan eszközöltetnek.

Olcsóbb mint bárhol!

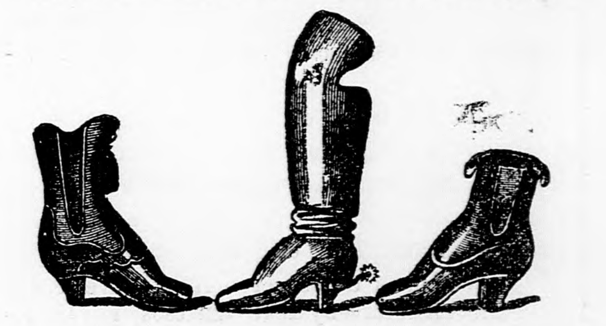

WERTHEIMER MÁRKUS
Budapest,
IV. ker., ország-ut, a Károly-kaszárnya épületében, jó hirnevében álló a főváros egyik legnagyobb czipő-áru raktárában

az „arany csizmához"
kaphatók nagyban és kicsinyben:

Nők számára.

Regatta-czipő legfinomabb eberlasztingból vagy bőrből	3 frt — kr
Lakk-Regatta vagy spaglival, legfinomabb faj, igen csinos diszitéssel	4 frt — kr.
Legfinomabb eberlaszting komodczipők magas sarok s kitünő szép csokorral	2 frt — kr.
Bőr-czugos topánok, 6" magas szárral, legfinomabb zergebőrből és erős dupla talppal	4 frt — kr.
Legfinomabb eberlaszting czugos topán 6" magas szárral, lakorral vagy nélküle	3 frt 80 kr.
Eberlaszting czugos topán, 6" magas szárral, lakkorral és erős dupla talppal	4 frt — kr

Urak számára.

Chagrain v. zergebőrczipő lakorral és erős dup. talpl.	4 frt 80 kr
Legfinomabb borju vikszos czugos topán, erős dup. talpl.	5 frt — kr
Regatta v. féltopán, czuggal vagy füzővel, lakorral	4 frt 50 kr
Legfinomabb külföldi keztyübőr	5 frt 50 kr.

Továbbá minden koru fiuk, leányok és gyermekek számára topánok kaphatók 1 frt 50 kr., 3 frt 20 kért.

Vidéki megrendelések az árbeküldése vagy utánvétel mellett pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Az árúk tartósságáért jótállás biztosittatik.

Titkos betegségeket
bármily nemüeket, különösen a
tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycső szüküléseket** friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást, a bujakóros fekélyeit** és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint ondófolyás, éjjeli magömléseket, sőt a **végképi tehetetlenséget** is, **katonai és polgári** főkórházban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán és évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett, jod és higany nélkül bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujonnan keletkezetteket 48 óra alatt)

WEISS J.

gyak. **orvos, sebész és szülész,** az itteni cs. katonai **főkórházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, uri-utcza 6. sz. a „Harisch-féle bazár-hoz czimzett házban."

Naponkint d. e. 7—10-ig d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

Városzoba minden egyes beteg részére elkülönitve.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek. Ugyanott kapható a hires mű: **„Az elgyengült férfierő,"** ennek soknemü okai és alapos gyógyitása. Ára 2 frt 50 kr.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában, (Rostély-utcza, Károly-kaszárnya.)

Az „Egyetértés“ melléklete

— 155-ik számához. —

A delegatió határozatai a közös hadügyminiszterrel szemben.

Az 1877-ik évi közös költségvetés megállapitására kiküldött országos bizottságnak a közös hadsereg költségvetésére vonatkozó határozataira a közös hadügyminiszter által adott válaszok iránt a hadügyi albizottság a következő javaslatokat teszi:

1. Az országos bizottság azon határozatára, melyben a hadügyminisztert felszólitotta, hogy jövőre a felszerelési és ruházati szerződéseket különböző időtartamokra kösse meg és azok lejárta idejéről a közösügyi bizottságnak esetről-esetre jelentést tegyen, a hadügyminiszter azon választ adta; hogy az 1877. decz. 31-én lejárt posztó-, pamut- és gyolesszállitási szerződések meghosszabbitásánál ezen határozatra már tekintettel volt, és hogy a fennálló felszerelési szerződések közül a posztó- és gyapjunemüekre vonatkozó két szerződés 1882. deczember 31-én a pamut- és gyolesnemüekre vonatkozó 1880. deczember 21-én és a bőrnemüekre vonatkozólag régibb időből fennálló szerződés 1879. deczember 31-én jár le.

Az albizottság a hadügyminiszter ezen válaszát tudomásul vételre ajánlja.

Ezen válasz tárgyalásánál kérdés intéztetett a hadügyminiszterhez az iránt, vajjon valóságban alkalmaztatott-e a bőrnemüekre vonatkozólag bemutatott 4-ik szakasza, mely szerint a vállalkozók a szállitásoknál a lehetőségig kötelesek figyelembe venni a monarchia mindkét államának iparát? vajjon a magyar ipar a szállitásoknál jogos arányban igénybe vétetett-e? és vajjon a miniszterium gyakorolt e kellő felügyeletet arra, hogy a szerződésnek ezen pontja a szállitók által megtartassék?

Miután a hadügyminiszter ezen kérdésekre csak egész általánosságban adhatott megnyugtató felvilágositást: az albizottság szükségesnek látja azon felszólitást intézni a hadügyminiszterhez, hogy a magyar iparnak a bőrnemüek szállitásában való részeltetésére tettleg is felügyeljen, s a fenálló szerződés lejárta alkalmával az emlitett 4 szakaszban kifejezett elvet határozottabban érvényesitse az uj szerződéseknél.

Az albizottság ezen kivánságnak határozat alakjában való kifejezését javasolja az országos bizottságnak.

2. Az országos bizottság azon határozatára, hogy az elszállásolási törvény iránti intézkedések kapcsában az erdélyi katonai kórházak használatáért fizetett bérösszegek megtérítése tárgyában a monarchia két részével az érintkezést folytassa és ezen ügy elintézéséről a jövő költségvetés tárgyalása alkalmával az országos bizottságnak jelentést tegyen: a közös hadügyminister azon választ adta, hogy miután az elszállásolási törvényre vonatkozó tárgyalások még be nem fejeztettek, ezen kérdés végleges elintézése lehetséges nem volt; de nem fogja elmulasztani a függőben lévő kérdést annak idején kielégitő módon megoldani.

Az albizottság ezen választ tudomásul vételre ajánlja s a hadügyminisztert utasitandónak véli, hogy a kérdés végleges megoldásáról szóló jelentését annak idején az országos bizottság elé terjeszsze.

3. Az országos bizottság határozatával a közös hadügyminiszter arra szólitotta föl, hogy egy felsőbb katonai tanintézetnek a magyar korona területén való felállitási költségeire vonatkozólag a jövő évi országos bizottságnak tervezetet nyujtson be. A hadügyminister erre vonatkozólag kijelenti, hogy a felsőbb katonai tanintézet felállitására egyelőre szükség nem létezik, mert a bécs-ujhelyi továbbá a műszaki katonai és a tengerészeti akademiák a hadsereg szükségletének teljesen eleget tesznek. A költségvetésre vonatkozólag egy 350 növendékre alkalmas katonai akademiának felépitését 600,000 frtra, az akademiának évi költségeit pedig a bécs-ujhelyi akademiához viszonyitva 300,000 frtra számitja.

Habár az albizottság a hadügyminiszter ezen válaszát kielégitőnek és megnyugtatónak egyátalán nem tekintheti, mégis tekintettel arra, hogy sem a politikai, sem a pénzügyi viszonyok ezen kérdésnek e pillanatban való végleges megoldását lehetővé nem teszik: nem kiván ezuttal annak eldöntésére határozatot provocálni; azonban szükségesnek tartja a mult évi határozat fentartását oly alakban, mely által utasitassék a közös hadügyminiszter arra, hogy egy felsőbb katonai tanintézetnek a magyar korona területén való felállitására nézve, mihelyt a pénzügyi helyzet azt megengedi, az országos bizottság elé költségvetést terjeszszen.

4. Az országos bizottság a magyar nyelvnek a katonai képző-intézetekben kötelezendő tanitását illetőleg azt határozta, hogy a magyar korona tartományaiból származó növendékekre a magyar nyelv köteles tantárgy gyanánt oktatásáról gondoskodjék, továbbá intézkedjék, hogy a magyar nyelv minden katonai intézetben az önkényt jelentkezők részére köteles tantárgy mérvében tanittassék, s végre, hogy ne csak elméletileg, hanem gyakorlatilag is müveltessék, lehetőleg valamely más tantárgynak magyar nyelven is eszközlendő előadása által.

A közös hadügyminiszter e pontra nézve azon választ adta, hogy 1876. november 8-án kelt rendelettel intézkedés történt az iránt, hogy a magyar korona országaiból származó növendékekre nézve a nemzeti nyelv szabad választása meg nem engedtetik, hanem rájok nézve a magyar nyelv tanulása kötelező, továbbá, hogy a katonai intézetekben 850 növendék közül 400 tanulja a magyar nyelvet, kik közül csak 96-nak anyanyelve a magyar; és hogy a hadapród iskolák 4316 hallgatója közül 1230 nyert oktatást a magyar nyelvben. A határozat utolsó pontjára nézve a hadügyminiszter kijelenti, hogy az egyes tantárgyaknak magyarul leendő előadása káros befolyással lenne a német nyelv oly annyira szükséges ismeretének megszerzésére, mivel az a reáltanodai tanárok egyhangulag panaszkodnak, hogy a belépett növendékek a német nyelvben csak igen hiányos előkészületekkel birnak.

A hadügyminister válaszának ezen utolsó pontja nem felel ugyan meg a mult évi határozatnak: mindamellett tekintettel a magyar nyelv oktatása iránt tett egyéb elismerésre méltó intézkedésekre, különösen az 1876. évi nov. 8-án kelt és az albizottságnak eredetiben bemutatott rendeletre, az albizottság a választ ezuttal tudomásul vételre ajánlja, egyuttal felszólitandónak véli a hadügyminisztert, hogy a magyar nyelv foganatos oktatása iránt tett intézkedései és az ezen irányban elért haladás felől az országos bizottságnak évről évre jelentést tegyen.

5. Az országos bizottságnak azon határozatára, melylyel a hadügyminister felszólittatott, hogy a területi hadosztály rendszer megvalósitására, valamint a hadcsapatok elhelyezésére vonatkozó intézkedéseiről az országos bizottságnak jelentést tegyen, a hadügyminister azt válaszolta, hogy az egyes csapatok áthelyezése az eddig követett alapelvek szerint rendeltetett el, és felsorol néhány intézkedést is, mely a területi rendszer tökéletesitésére eddig történt vagy a jelen költségvetés keretében, p. o. a kassai katonai szekerészeti raktár nagyobbitása által tervezve van.

A hadügyi albizottság az eddigi szokás szerint egy kiküldött kisebb bizottság által részletes tudomást szerzett a ministeriumnak mind a területi hadosztály rendszer, mint pedig a hadcsapatok elhelyezésére vonatkozó eljárása felül. Miután az albizottság meggyőződött arról, hogy ezen irányban kétségtelen haladás történt, a hadügyminisztert válaszának tudomásul vétele mellett felszólitandónak tartja, hogy ez ügyben a jövő országos bizottság elé is jelentést terjesszen.

A magyar területről kiegészitett és magyar területen elhelyezett csapatok jegyzéke e jelentéshez van csatolva.

6. Az országos bizottság azon határozatára nézve, melylyel a hadügyminiszter utasitatott, hogy a hadmérnöki czredek nyolcz zászlóaljából egy másodiknak kiegészitését a magyar korona területéről eszközölje és erről az országos bizottságnak jelentést tegyen, a közös hadügyminiszter azt a választ adta, hogy egy második hadmérnöki zászlóaljnak a magyar korona országaiból leendő kiegészitése szándékában van, és hogy az erre vonatkozó intézkedések már az 1878. év folyamában meg fognak tétetni.

E választ kiegészitésére a hadügyminiszter az albizottsági tárgyalások folyamán a következő módositást nyujtotta be.

„Ő csász. és apostoli kir. Felsége, a közös hadügyminiszterium javaslata folytán, egy második hadmérnöki zászlóaljnak a magyar korona területéhez tartozó országokból való szabályszerü kiegészitését legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott, mely rendszabály már az 1878. évben fog végrehajtatni“.

Miután ezen kiegészitő válasz értelmében a mult évi országos bizottság határozatának elég van téve az albizottság a hadügyminiszter ezen választ tudomásul vételre ajánlja.

7. Az országos bizottság azon határozatára, melylyel a földrajzi intézet müködésére és a térképek szerkezetére nézve különbözött kivánságokat fejezett ki, és a miniszteriumnak ez irányban tett intézkedéséről jelentést kivánt, a hadügyminiszter válaszában ismertette azon intézkedéseket, melyeket az uj részletes térkép világosságának és érthetőségének előmozditása czéljából tett.

A hadügyi albizottság ezen intézkedéseket kielégitőknek találván a miniszteriumi választ tudomás vételre ajánlja.

Magyarország a világkiállitáson.

— Saját levelezőnktől. —

I.

(Grüneberg K. J. kefei. Selyemiparunk. Illatszereink és szappanaink. Magyar bőröndök. Kötél és kalapipar.)

Páris, jun. 1.

Nem tudom, emlitettem e már, hogy ha a látogató a magyar osztályon végig megy, azon eredményre jut, hogy kisebb-nagyobb kiterjedésben minden nálunk divó iparág képviselve van, ami annál inkább megnyugtatólag hat rám, mert nemcsak azt látja kiállitásunkban a külföld, hogy hányféle iparunk van, de látja egyszersmind azt is, hogy amit kiállitunk, az versenyképes s méltó arra, hogy a világkiállitásban helyet foglaljon; primitiv állapotra mutató tárgy kiállitási osztályunkban egyetlen egy sincs. Azok mindegyikén a fejlődöttség és a haladás félre ismerhetlen jellege vehető észre, sőt egyes iparágakban nagy örömmel oly haladást vettem észre, melyet az angol vagy a franczia kiállitásban nem láthattam.

Ily haladást mutat Grüneberg K. J. pozsonyi kefegyárosnak kiállitása, melynek tárgyai a 4-ik csoport egy nagy üvegszekrényét töltik be.

Grüneberg K. J. czég kirakatában a fog — köröm — s hajkefék mindenféle erősségben készült példányait láthatjuk; továbbá butor, ruha és kalapkeféket, melyek tiszta fehér vagy fekete, gyengébb vagy erősebb sertékkel birnak; találunk itt porseprőcséket, sikálásra gyökér- és szobafényesitésre erős sertéjü — továbbá mosónőknek való — bár háziasszonyaink által nem jó szemmel nézett — czirokkeféket is, a melyekben nevezett czég oly nagy versenyt létesitett, hogy mig nehány év előtt ezen fajtáju készitményt még importáltuk, ő nemcsak hogy leszoritotta a térről, hanem már tekintélyes kivitelt ért el czirokkeféivel. — Czipőtisztitásra szükséges sár — fény — és kenőkeféi nemcsak hogy nálunk keresettek, de az utóbbi két fajnak egyesitése folytán azokat Angolországba nagy mennyiségben szállitja.

Megemlitendőnek tartom ami egyszersmind a fődolog, hogy e czégnek Pozsonyban szabadalmazott gőzgyára van, melyben a kefefákat fürészeli, kikészíti s géppel lyukasztja és evvel nemcsak egész Magyarországot és Ausztriát látja el, de külföldre, jelesen Németországba, a Dunafejedelemségekbe, sőt egész kis-ázsiáig exportálja kefefáit és keféit. Haladásra mutat gyártmányaiban: kefefáinak tömör hajlitása — s a miben az angolokon és francziákon tultett — az egyes sertekötésben. E módszert többnyire finomabb hajkeféiben alkalmazza s itt minden egyes serteszál nem pamacsonkint, hanem egyenkint van kötve s oly pontossággal s arányossággal, hogy elölről ugy mint oldalról nézve egyenes sorokat mutatnak.

Eltekintve attól, hogy e ház évenkint több mint 1 millió franc forgalmat bir felmutatni, már onnan is lehet annak nagyságára következtetni, mert állit ki olyan széles, lapos s mázolóknak való eseteket, melyekhez szükséges 5 hüvelyk hosszu sertéket csakis kiterjedt forgalom mellett lehet gyüjteni.

A munka tisztasága s a kefegyártás technikája a külföld hason gyártmányaival szemben semmi kivánnivalót sem hagy.

A kefék után a nálunk oly kevéssé müvelt selyemipart látjuk képviselve Basztonia Józsefné és Wasa Radulovics szép kiállitásában, valamint Hegel Ferencz „Metamorphosen der Seidenabfälle“ feliratu táblájáu.

Basztonia Józsefné kecskeméttől nemcsak a természetes gubókat s az azokról legombolyitott selymet mutatja be, hanem sodrott kócz és sodrott fésült fonálselymet is még pedig természetes és festett szinben. Azonkivül egy kis, saját gyártmányából készült horgolt asztalteritőtt s nehány harisnyát.

Waza Radulovics fehértemplomból vastag gombolyag selyem-fonatokat állit ki hófehér — kén — szama s narancssárga szinben, melyeket általa „Briazza“-nak nevezett selyemtermelő rovar gubóiból nyert s nyers selymének árát kilogrammonként 50 frtban állapitá meg.

Végül Hegel Ferencz ki a magyar szót alighanem otthon felejtette, egy táblára ragasztotta fel a selyemhulladékok változó alaku felhasználását szemlélhető készitményeket igy előállitott ő ezekből valami flanellszerü szövetet s azután a fagyalszender gubóiból kemény táblát — mit nálunk papirosból készitenek szintugy néhány gombolyitott és sodrott selymet is állit ki.

Ezután jön illatszeriparunk. Itt láthatók e téren első gyárunknak Mosch és társa Budapesten. Finom, köszörült s mindenféle alaku üvegcsékbe gondosan elzárt Jokey-club, Mosroseu, Ylang-Ylang, Viola, Rezeda, Millefleurs, nemzeti s több más illatszerei; magyar czimeres, rózsa, mondola glycerin, s más mindenféle szinü szappanait ezüstpapirburokban s papircsipkés szép dobozokban; valódi magyar bajuszpedrőt, s különféle hajkenőcsöket. — Itt szemlélhető továbbá Pacséri Odry Lehel finomitott rózsavize, nemkülönben Schulhoff K. többször kitüntetett szájvize.

Az illatszerek mellett a sarokban elég magas oszlop tetején a „nemzet munkásának“ gr. Széchenyi Istvánnak mellszobrát láthatjuk — szappanból. — Ez olvadékony emléket Heischmann F. esztergomi szappanyos emelte, az oszlop talpköve tiszta fehér az oszlop derék s az egyes kiugró részek váltakozva gránitszürke, sárga és fehéres szappanból van, mig a mellszobor maga, ha nem csalódom barnavörös Glycerinből készült s meglehetősen jól sikerült. Ezen oszlop mellett vannak a fiumei szappangyáros Frank F. F. czégnek különféle szinü nagy szappantéglái.

Csak azt sajnálom, hogy hétországra szóló hires szegedi szappanunkat nem láthattam, pedig ugyancsak bevált volna.

No de a szappan helyett itt vannak Szegedről Szirák J. kéziparos kései, melyek kiállitásukban s eltekintve néhány csikos kohaverő aczélos „bieská“-tól oly finomak s oly jó pengével birnak sajátkészitette magyar aczélból, hogy kiállitójuknak becsületére válnak.

Nem annyira mennyiségileg mint minőségileg tünnek ki böröndjeink s kézi utitáskáink, melyeket Löwinger K. udvari böröndös és Felber J. budapesti böröndös állitott ki.

Az elsőnek van itt 7 darab igen szép munkáju kiállitási tárgya, köztük egy nagy, kemény, barombőrből készült s többrétre összehajtható böröud hölgyek számára; disznóbőrből és bagariával erősitett gummi és vászonból készült utitáska. Felber J. pedig igen czélszerü s a törést, valamint kopást hátráltató lecsonkitott gömbölyü sarku utiládákat s böröndöket állitott ki, köztük egy igen praktikus 9 ftvegre való kézi pinczetokot állitott ki.

Ugyancsak e sorban látható Helle K. pozsonyi kötélgyáros kiállitása, mely egyszer. s kétszeresen sodort hajóköteleket, vastag zsineget és vékonyabb madzagot. továbbá vizhatlan kenderszövetü csöveket s többféle szélességü övfonatokat (Gurte) egyesit magában.

S most térjünk át a kalapos-iparra, mely egy fővárosi s több vidéki gyáros által van képviselve és pedig Reinitz S. budapesti, Schleiffer pozsonyi, Klobusitzky János beszterczebányai s Morell János marosvásárhelyi kalaposok által, kik együttesen egy nagy szekrényt foglalnak el. A formák gazdag változatosságában s az egyes darabok szép és jó kikészitésében tanuskodva kalapiparunk fejlődöttsége s haladása mellett, mely nem csak a fővárosban, de a vidék készitményeiben is fellelhető.

T. G.

II.

— Saját levelezőnktől. —

(Orvosi müszerek. Czipők. Egy kis leczke magunknak. Roth J. seprői, Bauer testvérek katonaposztói.)

Páris, jun, 2.

Sziráki J. szegedi iparos, valódi magyar aczélból készült késeivel egy szekrényben van az egyetemi mütő és más orvosi müszerek gyártójának a Dreher czégnek kiállitása, mely akkor érkezett meg, midőn épen azt resteltük leginkább, hogy Japánnak is nagyobb orvosi müszer kiállitása van mint nekünk. Annál nagyobb örömmel constatálom ezen az utolsó órában megjött küldemény megérkeztét, mert az nemcsak hogy számban szaporitja e nemü kiállitásunkat, hanem müértékben is.

Vannak itt a mütéthez szükséges nagy kések, az izombonczolásnál használt kisebb dolgozókések, lancettek, ezüst és aczélból készült gömbölyü és vájt kutaszok (sondák) hold és sarló alaku s egy vagy több tengelylyel biró orvosi ollók, egyszerü és csavaros csipeszek, nagyobb mütőfogók, iv és félkör alaku lapos tűk, kisebb nagyobb csontfürészek, érvágó csaptatók s több egy journalista által fel nem ismerhető czélu orvosi müszerek, melyek igénybe vétele igen gyakran szükséges, de legkevésbé sem kivánatos.

A mi ezen orvosi müszerek kiállitását illeti: az szép és jó. A „Dreher“ jelzett pengéken mindenütt látható s ha ezek ugy mint nyelük magyar készitmények — amit felteszek — akkor kiállitójuktól nem lehet megtagadnunk az érdemet, hogy ezen müszereket bátran lehet az angol vagy franczia hason müszerek mellé sorolni. — A zsebmüszerek göngyölhető vagy tárcza alaku izléses, vörös vagy kék bársony és selyemmel bélelt tokokban láthatók. Az orvosi müszereken kivül vannak még igen szép munkáju zseb- és tollkések, valamint kertészeknek való ojtó és fametsző-eszközök.

Ezen szekrénynyel sarkot képezve áll egy másik hosszu kirakat, mely czipő-iparunkat mutatja be, még pedig oly kedvező szinben, hogy nemcsak meg lehetünk vele elégedve, hanem örülhetünk is, mert mig a franczia czipőknél csakis a könnyedségre, az alak és kiállitás izlésességére — az angol lábbeliknél pedig rendesen az erős, vastag készitésre s az alakra való tekintét nélkül, csak a hosszu tartósságra van a fősuly fektetve, addig a mi kiállitásunkban e két tényező szerencsés egyesitésre talál. — Tagadhatlan érdemül kell ezt felróvni czipész iparosainknak; mert épen ez a legnehezebb, hogy valami tartós, erős s mind a mellett csinos alaku és izléses kiállitásu legyen. Láthatunk itt oly bőszáru vastag talpu viztaposó és vadászcsizmákat, melyeknél a lábfej, daczára a szár nagyságának és bőségének nem annak folytatásaként megjelenő széles orru idomtalan — hanem csakoly jó alakkal bir mint bármely séta vagy báli czipő. De nemcsak a fővárosban hanem a vidéki iparosok által készült czipőknél és csizmáknál is lehet ezt tapasztalni.

Tekintsük meg a kolozsvár Mahetsek József akár férfi akár női czipőit; az utóbbiak, különösen egy pár igen szépen himzett füzős fehér selyem czipő s egy pár felhajló orru, Midhat és Ozman pasa papucs oly szép izléses munkát árulnak el, mint akármely előkelő párisi czipészéi; vagy nezzük meg Rosenberger Adolf szombathelyi iparos csizmáit, hármas talpu hegymászó czipőit, báli lábbelieit, — a győri Reschofszky József magasszáru téli topánjait s nemezszáru téli utazó vagy vadászcsizmáit, — vagy Heisinger F. munkáját, ki Zágrábból állitott ki igen szép munkáju és jó alaku czipőket, — nemkülönben a kitüntetési érmekben gazdag Lőrincz István budapesti czipész fényes, arany himzésü magyar csizmáit, katonabakancsait, séta, téli és nyári lábbeleit, magasszáru áttört és szép himzésü selyem debardeur czipőit: — és be fogják látni, hogy csak méltányos voltam, midőn czipőkiállitásunkat megdicsértem.

De hiába, mi magyarok sokban igy vagyunk, hogy magunk sem hisszük, mit tudunk előállitani s legyen az bármilyen jó és szép, ha otthon készült, ritkán elégit ki bennünket. Nekünk minden külföldről kell s fizetünk drága szállitási dijt, aranyértékkülönzetet s száz eset közül 90 esetben bizonyára nem kapunk jobbat és szebbet, mint ha otthon készittettük volna.

Csak tessék kijönni a párisi világkiállitásba s összehasonlitania a magyar osztályt a külfölddel s meglátják, hány iparágban vagyunk velük egyenlő vagy csak kissé alacsonyabb fokon. Tekintsük csak meg köteleinket, kefeinket, czipőinket, aczél és porczellánáruinkat, festékeink s kesztyüinket vagy kalapjainkat, és tapasztalni fogják, hogy igazam van. Hanem persze! ha nincs a készitményen: „Manufacture francaise“ „English fashion“ vagy Säckerheits tändstickor, hát nem is lehet jó. Ugyan mit is rejthetne egy „nemzeti ipar, magyar készitmény vagy honi gyártmán“ felirásu boritékdoboz vagy mily minőséggel birhat egy ugyanolyan jelzésü iparczikk. De azért született és pénzarisztokraczianknak Londonból lószerszám, Párisból hintó, ruha, illatszer, pipere és divatczikkek, Prágából keztyük kellenek s e kór már annyira elfenésedett, hogy a középosztályban is találkozunk számos olyannal, a ki örül annak, ha mondhatja „ez valódi franczia, valódi angol.“ Igen, ám hijjuk segitségül a külföldet ott a hol magunk gyarlók vagyunk, de a többiben, hol kiálljuk a versenyt vele, dőreség megvonni pártolásunkat a hazai iparostól, ki ha üzletet akar csinálni, kénytelen megtagadni nemzetiségének termékeit, hazája készitményeit s jó portékára rásütni a külföld erszénytnyitó bélyegét vagy üzlete fölé kiirni jókora betükkel „Objets d'arts.“

De most veszem észre hova ragadt el képességünknek saját nemzetünk által való félreismerése feletti méltó felháborodásom. De ha e sorok olvasói közül bárki is kijön a párisi világkiállitásra s megtekinti hazánk kiállitását, csak igazat fog nekem adni.

Magam is gondolkodtam e sorok irásánál a felett, vajjon nem fogok-e a részrehajlás gyanujába esni, s nem fogja-e majd soraim olvasása után a t. közönség mondani „minden czigány a maga lovát dicséri,“ csak nem fogja a magunkét szidni,“ de mindegy, ám mondják, az igazságot nem titkolhattam el; majd ha találok olyast, ami nem elégit ki, el fogom mondani a hiányokat is.

Térjünk hát a dologra s folytassuk sétánkat a magyar osztályban, hol most ismét oly tárgyak előtt állunk, melyeket alig nehány év előtt még nagy mennyiségben Amerikából hoztunk be. de Roth Józsa ur fáradozásának köszönhető, hogy ma már kezdjük leszoritani vele a behozatalt. E tárgyak melyekről beszélek, a Roth Józsa által mechanicai uton készitett első magyar amerikai szoba szőnyeg és porseprők czirokból; olcsó áruk és csinos kiállitás ma már keresettebbé teszik gyártmányait, a melyeknek kiállitott példányaiból tiz darab az orsz. iparmuzeum számára van szánva.

Tovább menve nyilt szekrényben lógnak hosszu sávokban egymás mellett Bauer testvérek tizenkét féle szines katonaposztói, melyeknél csak még azt óhajtottuk volna látni, hogy „kornblau,“ „Russisch grau“-ek helyett ott volna az illető magyar elnevezés is, ha már épen ott kell annak a német czimnek lenni, amit persze az a franczia rettenetesen ért.

Ebből a betegségből is sokára tudunk fellábadni. Az igaz!

T. G.

Pest-Kiskunmegye évnegyedes közgyülése.

A gyülést gr. Szapáry István főispán d. e. 10 órakor nyitotta meg. A napirendre 107 tárgy van kitüzve. Az ülés kezdetén a főispán közlé, hogy ő felsége a Ferencz Károly főhg. elhunyta alkalmából hozzá intézett részvétfeliratot köszönettel fogadta. A napirend első tárgya az alispán évnegyedes jelentése volt. A jelentés főbb pontjai: a vetések állása átalában kielégitő s közép aratást igér; gyümöles kevés van, szőlő azonban jól mutatkozik. A jelentés megemlékezik az iszegi nagy tüzvészről. Kovácsy Gyula inditványára elhatároztatott, a belügyministerhez kérvényt intézni, hogy a tüzkárosultak javára az egész országban gyüjtés rendeztessék.

Órákig tartó vitára adott okot a csepeli zárgát és ut ügye. Ez ut ugyanis kormánybiztos által készittetett, ugy azonban, hogy költ-

---

Egy bün története.

— Hugo Viktor legujabb regénye. —

MÁSODIK KÖTET.

(30. Folytatás.)

— Most már tiszta vagyok, mondá, de fázni kezdek. Hajnali négy órakor, ugy a hogy Henrik előre megmondta, Messine, belga falu ba érkeztek. A franczia vámőrök már hátuk mögött voltak. Cournetnek nem kellett többé félni sem a vámhivataltól, sem az államesinytől, sem az emberektől, sem pedig végre a kutyáktól. Henriket kifizette, és vaktában gyalog követte utját. Este felé ért csak vaspályaállomáshoz. Jegyet váltott, és késő éjjel a déli vaspályán Brüsselbe érkezett.

Előtte való nap távozott Párisból, időközben nem aludt, egész éjjel gyalogolt, és mit sem evett. Kikutatta zsebeit; tárczája elveszett ugyan, de talált zsebében egy darab száraz kenyeret. Nem bántotta tárczájának elvesztése annyira, mint a hogy megörült ezen darab száraz kenyérnek. Pénzét zacskóban hordta magánál; tárczája, melyet valószinüleg valamely pocsolyában az önkénytelen fürdés alkalmával veszitett el, levelezéseit, okmányait tartalmazta; legjobban sajnálta Koechlin Ernő ajánlóleveleit Guilgot és Forel Károly képviselőkhöz intézve, kik e perczben szintén számüzöttek valának, és Brüsselben a Brabant szállodában laktak.

A mint a vaspályáról kiszállt, bérkocsiba vetette magát:

— A Brabant szállodába! kiáltott a kocsisra.

Háta mögött valaki szintén a Brabant szállodát hangoztatta; kihajolt és a lámpa fényénél észrevett egy egyént, ki tárczájába irónnal valamit följegyzett.

Valószinüleg rendőr volt.

Tartott tőle, hogy útlevél és egyéb igazolványok hiányában letartóztatják, pedig szerette volna jól kialudni magát. — Ma éjjel jó ágy, gondolá magában, holnap azután jöjjön, a minek jönni kell. A Brabant szálloda előtt kifizette kocsisát, de nem ment be a szállodába. Hasztalanul tudakozódott volna különben Forel és Guilgot képviselők után, miután mindketten álnevet vettek föl.

Az utczákon barangolt. 11 órakor már alig birt lábán állni. Végre a következő feliráson akadt meg szeme: Hôtel de la Monnaie.

Belépett.

Az elősietö vendéglős megütközve mérte végig tekintetével.

Csak ekkor jutott eszébe végig tekinteni külsején és be kelle vallania, hogy tüskés szakállával, sáros sapkájával, véresre tört kezeivel, foszlányokra tépett ruházatában visszataszitó benyomást kellett előidéznie.

Mindenekelőtt tüszőjéből kettős louisd'ort vett elő, és azt az asztalra lökte.

— Uram, mondá a vendéglősnek, menekült és nem tolvaj vagyok; utlevél helyett pénzem van. Párisból jövök. Ehetném és alhatnám.

A vendéglőst a kettős louisd'or kiengesztelte, adott neki vacsorát és ágyat.

Másnap még aludt, midőn a vendéglős belépett szobájába és felébreszté.

— Én ön helyében, uram, fölkeresném Hody bárót, mondá Cournetnak.

— Ki az a Hody báró? kérdé félálmosan Cournet.

A vendéglős felvilágositá őt Hody bárót illetőleg. Nekem is volt alkalmam három brüsseli lakoshoz ugyanezen kérdést intézni, és kérdésemre ezen három választ nyertem:

— Kutya!

— Róka!

— Hyéna!

E feleletekben valószinüleg sok a tulzás.

A negyedik azt válaszolá kérdésemre:

— Barom!

Hivatalos állását tekintve, Hody báró Brüssel közbiztonsági főnöke volt, tehát a rendőrigazgatónak egy neme, kissé Carlier, kissé Maupas.

Hody bárónak, ki azóta megvált ez állomástól és ki, Montalemberthez hasonlóan „közönséges jezsuita“ volt, lehetett köszönni, hogy a belga rendőrség azon időben, midőn történetünk szerepel, orosz és osztrák zsoldban állott. Alkalmam volt Hody bárónak néhány furcsa bizalmas levelét olvasni. A jezsuita rendőrségnél nincs az eljárás és irály tekintetében cynicusabb és utálatosabb, kivált ha rejtett kincseit mutogatja. Hasonlók a felgombolt reverendához.

Ezen időszakban (1851-ben) a clericális párt karöltve járt a monarchistákkal, Hody báró pedig, mint ilyen, pártfogás tekintetében a legitimistákat és orleanistákat egy kalap alá vette. Én csak azt beszélem, a mit tudok.

— Am legyen, mondá Cournet, jerünk Hody báróhoz! Ezzel felöltözött, öltönyét lehetőleg rendbeszedte, és midőn indulásra készen állt, azt kérdé a vendéglőstől:

— Hol a rendőrség?

— Az igazságügyminiszteriumban.

Brüsselben ugyanis a rendőrség az igazságügy keretébe tartozik, mely intézkedés a rendőrség tekintélyét nem növeli, de az igazságügyét csökkenti.

Cournet oda vezettette magát és sikerült e férfiu elé juthatnia.

Hody báró szárazon kérdé tőle: — Ki ön?

— Menekült, egyike azoknak, kiket az államesiny Párisból számüzött.

— Állása!

— Tengerésztiszt valék!

— Tengerésztiszt! mondá Hody báró sokkal nyájasabb hangon; ismerte ön ő fenségét, Joinville herczeget?

— Szolgáltam alatta.

Ez igaz is volt, és Cournet büszke volt reá, hogy a herczeg alatt szolgálhatott.

Cournet ezen nyilatkozata folytán Hody báró arczáról végleg eltüntek a redők, és a rendőrség lehetőleg legnyájasabb mosolya kiséretében viszonzá Cournetnak: — Ez már egészen más! Maradhat, uram, a mig csak tetszik; a hegypártiaknak nem adunk menhelyet, de ily férfiakat, mint a minő ön, vendégszeretőleg fogadunk.

Midőn Cournet e párbeszédet nekem elbeszélte, önkénytelenül arra gondoltam, hogy Hody báróra vonatkozólag negyedik belgámnak volt igaza.

E tragédiák közepette néha mulatságos jelenetek is fordultak elő. Barthélemy Terrier képviselőt számüzték; az ő és neje részére kotött útlevelet állitottak ki egész Belgiumig. Terrier, ezen útlevéllel zsebében, egy nő társaságában elutazott, de e nő tulajdonképen férfi volt. Préverand donjoni-i birtokos, Allier megye tekintélyes egyénisége, Terriernek sógora volt. Midőn Donjonban az államesiny kitörésre került, Préverand fegyvert fogott, kötelességét teljesitette, harczolt a merénylet ellen és védte a törvényt. E miatt halálra itélték. Akkor ilyen volt az igazság és azt végre is szokták volt hajtani. Charlet, Cuisinier és Ciresse feje a nyaktiló bárdja alatt hullott le; és miért? mert becsületes emberek voltak. A nyaktiló az uralkodás kiegészitő gépezete lett. Gyilkolni a nyaktilóval: ezt megkivánta a társadalmi rend. Préverand urat meg kellett menteni. Miután alacsony és karcsu volt, női ruhába öltöztették. Miután nem diesekedett valami nagy szépséggel, sürü fátyollal takarták be arczát. Kezeit, melyek a hősi küzdelem nyomait magukon viselték, karmantyuba dugták. Igy befátyolozva, és formáit imitt-amott mesterségesen kidomboritva, Préverand csinos hölgygyé lett átidomitva. Terrier asszony nevét viselte, és sógora kiséretében utnak indult. Párisban nem háborgatták, és csupán egyetlen kalandjuk volt, az is Préverand meggondolatlansága folytán; ez utóbbi ugyanis az utczán összetalálkozott egy terhes szekérrel, melynek egyik lova felbukott. Préverand félrelökte a karmantyut, fölemelte fátyolát és szoknyáit kezébe véve, segitségére akart sietni a kocsisnak; szerencsére a megrémült Terrier megakadályozta. Ha valamely rendőr e jelenetnek tanuja leendett, Préverandot azonnal elfogták volna. Terrier ennek folytán sietteté elutazásukat, és az esti vonattal Brüsselbe utaztak. A kocsiban kivülök senki sem volt; a sarokban szemben egymással ültek. Amiensig minden jól ment, de ott a kocsi ajtaja kinyilt, egy csendőr belépett és Préverand mellett helyet foglalt. A csendőr az utlevelet kérte, Terrier előmutatta; ezalatt a kis menyecske a sarokba huzta magát és sem nem szólt, sem meg nem mozdult; a csendőr az utlevelet rendben találta és hozzátette: — Együtt fogunk utazni, mert egész a határig tart szolgálatom. A vonat néhány perczuyi szünet után megindult. Sötét éj volt. Terrier elaludt. Egyszerre Préverand arra riadt fel, hogy térdét valaki szorongatja, és egy csizma lábain helyezkedett el; a csendőr volt, kinek keblében idylli gondolatok kezdtek fogamzani. Eleinte csak Préveran térdét szorongatta, de később a sötétség és a férj hortyogása által felbátoritva, a nő ruháját kezdte simogatni; ezt különben már Moliéreben is megtaláljuk. Préverand azonban erényes maradt; meglepetésében és haragjában gyöngéden visszalökte a csendőr kezét. A veszély rendkivül nagy volt. Ha a csendőr szerelme tuláradozásában, vakmerőbb lesz, minden fel van fedezve, ez pedig az udvarlás helyett jegyzőkönyvvel végződött volna, és az udvarlót poroszlóvá Tircist Vidocq biztossá alakitotta volna át; megértük volna azon különös esetet, hogy egy utast lenyaktilóztak volna, a miért hogy egy csendőr a szemérem ellen vétett. Préverand egészen a sarokba hátrált, szoknyája fodrait kezébe fogta, lábait az ülés alá dugta és erényét hatalmasan védte. A csendőr azonban nem tágitott és a veszély perczről-perczre nagyobb lett. Némán, de makacsul folyt a küzdelem; az egyik epedő, a másik dühös volt, Terrier pedig aludt. A vonat ezalatt megállott. — Quiévrain! hangzott a vonatvezető szava és az ajtó kinyilt. Belgiumbau voltak. A csendőrnek vissza kellett Franczia országba térni. Képzelhetni azonban meglepetését, midőn helyéről fölemelkedve, és lábát az első lépcsőre téve, a hölgy fátyola alól férfihang üté meg fülét, mely ily szavakkal bucsuzott el tőle:

— Takarodjál, vagy összetöröm állkapczádat.

Katonai és vegyes bizottságok.

Az igazságszolgáltatásnak kalandjai akadtak. E régi közmondás ujra bebizonyult.

A törvénykönyv megszünt biztositék lenni. A törvény a hősnek hüséget esküdött. Bonaparte Lajos uj birái, mintha csak az erdő szélén álltak volna utját az arramenőnek. Valamint az erdő büntárs lesz sürüsége által, ép ugy a biróság is büntárssá vált tényeinek alacsonysága által. Minden el lett követve, hogy eljárásának sötétsége teljes legyen. Erőszak, önhatalmu rendelkezés, sic jubeo. A február 17-diki rendelet valóságos remekmü volt. E rendelet nemcsak a személyt, de a nevet is proscribálta. Domitian sem találhatott volna fel jobbat. A lelkiismeret ki volt hozva sodrából.

(Folytatása következik.)

ségét a megye, illetőleg az érdekelt járások viseljék.

Az alispán inditványozza, hogy kéressék fel a kormány 10,000 frtnyi államsegély adására, ha pedig ez megtagadtatnék, az épitésből eredt 11,000 forint a közmunka-alapból fedeztessék. Ez az inditvány elfogadtatott. Jordán István inditványára azonban kimodták, hogy a megyei szolgabiró megkérdezése nélkül a megye területén utat ezentul senki se épithessen, a szolgabiró pedig ne bocsátkozhassék nagyobb épitkezésbe, mint a mennyit járásának pénzereje megbir.

Ez ügynek kapcsán szóba hozatott az e vidéken müködő kormánybiztos müködése. Többen élénken kikeltek a kormány azon eljárása ellen, hogy e munkálatok végzésére kormánybiztost küldött ki. Szivák Imre szerint e tény nem más mint részleges ostromállapot és az alkotmány fölfüggesztése az illető vidékeken. Szivák inditványozta, hogy a megye intézzen föliratot a kormánybiztos visszahivása végett. A kormánybiztos az árviz végett küldetett ki, árviz azonban nincs, utat pedig magunk is tudunk épiteni.

Földváry alispán kifejti okait, a mért, hogy a kormánybiztos kiküldését a megye kormányzata szükségesnek találta, főszempont volt ennél a munkálatok vezetésének egy kézbe egyesitése és egyszerüsitése, mely ha a munkálat a szolgabiróra bizatott volna, nem lesz vala kivihető. Az alispán a kormánybiztos müködését még nehány hónapig szükségesnek tartja, hogy a folyamatban levő munkálatok befejeztessenek.

Halász Bálint azt javasolja, hogy az illető vidék szolgabirái kérdeztessenek meg, ha szükségesnek tartják-e a kormánybiztos további müködését.

Raday Gedeon elégségesnek tartja, az alispán véleményével megelégedni, ha ez szükségesnek tartja a kormánybizt. maradjon.

A közgyülés ez utóbbi nézetet fogadta el s a tárgy fölött napirendre tért.

Egy kegyeletes ünnepély N.-Körösön.

A barátság és hála kegyeletes szép ritka ünnepét ülték Nagy-Körösön tegnap junius hó 2-án az ottani főiskolában 1858-dik évben érettségi vizsgát tett akkori tanuló ifjak, ma már 20 hoszszu év multával, mindannyian az élet delén levő férfiak, ezáltal váltván be ismételten azon irásbeli akkori fogadalmukat, hogy a kiknek éltüket megtartja a gondviselés, először 10 év, majd ezen első 1868-ban történt összejövetelkor, hogy öt év, és ennek 1873-ben a Margitszigeten megtörténtével, hogy ujra öt év mulva, vagy is az év junius hava első vasárnapján Nagy-Körösön találkozandnak, mely találkozásban, kit kit a kötelezvény szavai szerint — csak sulyos betegség gátolhat, a szegény sorsban levők utiköltségeiket viselvén a jobb sorsban levők. A találkozón azok közül, kik még életben vannak, csak: Borosnyai L. Oszkár, Dömötör László, Hajnal Albert, Kóti József, Lankó Károly, Mészöly Péter, Puky Miklós, Turgonyi Lajos, és ezen igazi önzetlen baráti szeretet diszes virágkoszorujából soha sem hiányzott szeretve tisztelt egykori tanár s kitünő történész, az ifju széplelkü Szilágyi Sándor, és jó barát N. Kaszap Farkas birtokos, jelentek meg.

A megérkezetteket e hó 1-én este már a vasutnál az ünnepélyt rendező s figyelmüket mindenre kiterjesztő barátok s ismerősök ölelő karjai fogadták, ugymást felülmulni akarólag versenyezvén a vendégszerető fogadásban és szállás adásban.

Másnap reggel, a baráti viszontlátás édes öröm ölelése és az őszinte s egymás sorsában osztozkodó tudakozódás s kérdezgetőzés után, a nemeskeblü barátok, a tanári testületnek főiskolai gyüléstermében jöttek össze, hol a tanári kar, egyházi főgondnok t. Ádám László és egyházi elöljárók Gubody Gedeon és Fitos Ferencz urak által szives jóindulattal fogadtattak. Innen ezek és több csatlakozók kiséretében, a reform. templomba mentek át, hol nt. Filó Lajos ur igazán kenetteljes imáját és példányszerü egyházi beszédét megható áhitattal s lelki élvezettel hallgatták, az ezen ritka baráti ünnepély iránt érdeklődők szép számu müvelt közönség részvétele mellett. Isteni tisztelet végeztével, a két nagytiszt. lelkész ur tiszteletteljes meglátogatása után, a főiskolai könyvtárban gyültek össze értekezletre, hol az ügybuzgó könyvtárnok Mészöly Gáspár tanár, majd a mostani 8-dik osztályu növendékek mint utódaik és végre az igazgató tanár Ádám Gerson ur által melegen üdvözöltettek s a tanárkar vendégéül ittlétük folyamára meghivattak. Itt az ifjaknak üdvözletére Turgonyi s Szilágyi Sándor a tanári kar vendégszerető szives meghivására Lankó Károly megható szavakban válaszoltak és mondtak barátaik nevében is forró köszönetet. Rövid értekezlet után, hol az elmaradott barátoknak, a találkozási ünnepélyen részt nem vehetésök miatti tudósitásaik is felolvastattak, testületileg a főiskolai tanszermuzeumot és csillagdát tekintették meg s a telephonnal tettek sikerült kisérletet.

Délben vidám zeneszó mellett, mint a tanárikar vendégei, a tiszteletükre rendezett társas lakomán együtt ebédeltek a „Czifrakert“ nyári mulató hely táncztermében. Ezen az igaz barátság füszerezte lakomán, a lelkészeken, egyházi és városi főtisztviselőkön kivül az előkelő müvelt osztály köréből igen sokan vettek részt. — A lelkes s szebbnél szebb pohárköszöntések hosszu sorát, barátai megtisztelő bizalma folytán, Turgonyi Lajos nyitotta meg, hálásan emlékezve meg az anya iskoláról, annak egykori és mostani tanárairól, a város egyházi és világi elöljáróiról s a tudomány oltárán századokon át mindenkor áldozni kész magyar protestáns lakosságról, a jelenlegi tanuló ifjakról és éltetvén őket forró köszönetet mondott a megfogyott, de meg nem tört baráti kis sereg iránt ismételve kifejezett páratlan vendégszeretetükért. Erre az ékes szólás nagymestere nt. Filó Lajos ur válaszolt, találóan ecsetelvén, hogy ezen ünnepély, a mai korban oly ritka baráti érzelem és kegyelet ünnepélye, éltette az ünnepély főtényezőit a 20 hosszu év eltelte után megjelent s találkozott barátokat, mint az elfogyhatatlan és egyik legszebb erénynek, a baráti igaz szeretetnek s kegyeletnek valódi példányképeit. Szép és találó felköszöntőket mondottak még Ádám Gerson, Sánta Béla tanárok, Szilágyi Sándor és Mészöly Péter urak is.

Megemlitjük még, hogy a baráti szeretet és kegyelet ezen ünnepélyének hősei, mint 10 évvel előbb, ugy most is, egy nemes czélu alapitvánnyal örökiték meg találkozásuk emlékünnepét s az öszszejövetel emlékéül lefényképesztetvén magukat, a képcsoportozatból a mindegyikük számára készültön felől egy diszes csoportképet az iskolai könyvtár számára is állittattak össze és elhatározták, hogy 5 év mulva ujra találkozni fognak és ujra csak itt az őket oly megtisztelő magyar vendégszeretettel fogadott Nagy-Kőrösön. **Brutus.**

A miskolczi dalár-zászlószentelés.

Miskolcz, junius 3.

Miskolcz városának felejthetlen három napja volt. Nem csak a városnak, de idegen vendégeinek is, kik most meggyőződhettek, hogy valódi, mesterkéletlen vendégszeretetet csak egy magyar városban találhatnak. El is jöttek az ország különböző vidékeiről, hogy tanui legyenek azon fényes ünnepélynek, melyhez hasonlót már régen látott városunk közönsége. A miskolczi dalárdának zászlója, melyet gyengéd kezek ajándékoztak ez ifju egyletnek, f. hó 2-án lett felszentelve, oly ünnepélyes s szivreható módon, melynek a hatását csak érezni, de leirni nem lehet.

Az ország különböző vidékeiről a vendégek f. hó 1-én délben érkeztek meg. Az indóháznál óriási néptömeg várta őket zenével s bevonulásuk valóságos diadalmenet volt.

Beérkezvén a városba, a daláregylet elnöke Bódogh Albert fogadta őket melegen s szivélyesen. Este 7 órakor a nemzeti szinházban diszelőadás s hangverseny volt. A „8. pont“ czimü vigjáték adatott, melyben a mükedvelők közül Bizony Vilma és Kahle Bella e két nagy tehetségü hölgy, vivták ki maguknak a közönség osztatlan tetszését. Mindkét hölgy már ismeretes kedvencze a nagy közönségnek, s mai felléptökkel ismét azt bizonyitották, hogy tehetségeiket szivesen ajánlják fel minden hazafias eszme létesitésének hozzájárulásához. Mellettök két ifju, Bénisz Bertalan és Simon István urak szerepeltek s méltókká tették magokat mükedvelői társnőikhez. Szóval oly összevágó s sikerült alakitással párosult előadás volt, a mi mükedvelőknél a nagy ritkaságok közzé tartozik. Azonkivül a vendég losonczi dalárda s később együttesen a miskolczi dalárdával zenekar kisérettel adták elő Lachnernak „a harczos imája“ czimü hatalmas dalát, melyet a közönség óriási tapsokkal fogadott. Este még fáklyászene is volt a dalárzászló érdemes anyjának dr. Bódogh Szepessy Malvin urhölgynek tiszteletére, kit az egyleti titkár Miskolczi Pál üdvözölt a tömérdek nép rokonszenves éljenzései között. Bódoghné urhölgy meghatottan köszönte meg a kitüntetést, mire a vendégek a „Korona“ czimü vendéglő termébe vonultak, hogy részt vegyenek az ismerkedési estélyen.

Másnap a város ünnepies szint öltött magára. Vasárnap is levén, 11 óra tájban beláthatlan nép vonult a városháza elé, hol egy igen izletesen készitett, fellobogozott állvány volt elkészitve, melyen a megye világi s egyházi notabilitásai, harmincz fehérbe öltözött koszoruleány s más meghivott vendégek voltak. Megyénk országos képviselői közül ott voltak Horváth Lajos, Lichtenstein József és Ragályi Aladár.

A miskolczi daláregylet katonai zenekar kiségettel elénekelvén a minden szivet megható „Himnusz“-t, az egylet elnöke Bódogh Albert emelt szót, hogy elmondja röviden az egylet történetét, s meghatva köszönte meg a nagy közönség érdeklődését.

A közönség zajosan megéljenezte.

Miután a gyönyörü zászló egyházi szentelésben is részesült, következett a szögek beverése. Az első szöget b. Vay Béla főispán verte be a király nevében. Azután mint zászlóanya Bódogh Albertné. — Sturmann Hermina a koszoruleányok nevében, Leszik Barnáné Miskolcz hölgyei, Beller apát a róm. kath. egyház, Kun Bertalan superintendens a ref. egyház, Zelenka Pál az ágostai egyház, Margó Emilián a görög keleti egyház, dr. Ixel Soma az izr. hitközség, Bay Bertalan alispán Borsodmegye, L. Farkas Károly főpolgármester Miskolcz városa, b. Boul Konstantin tábornok a közös hadsereg, Willner Károly őrnagy a m. kir. honvédség, dr. Bódogh Albert a dalárda, Pap Dezső a müködő dalártagok, Kahlené a női dalárda, Zifkovicsné a borsodmegyei nőegylet, Kun Istvánné a ref. nőegylet, Glószné az ágost. nőegylet, dr. Grósz Józsefné az izr. nőegylet, Soltész Kálmán a tüzoltó-egylet, Serfőző az 1848-iki honvédek, Bartányi Gyula a miskolczi Casinó, Torcs János a polgáregylet, Radványi István az ipartársulat, Wolfgang az evang. dalárda, Breitfeld az aggharczos-egylet, Kovács Sándor pedig a vendégdalárdák nevében verték be a szögeket. Miután még Kun Bertalan kir. tanácsos s superintendens tartott megható beszédet, átnyujtván a zászlót az elnöknek, a dalárdák elénekelték a gyujtóhatású „Szabadság-dal“-t s az ünnepélynek vége lett.

Déli egy órakor nagy közebéd volt a „Koronán“. A hivatalos toasztok sorát a miskolczi daláregylet elnöke dr. Bódogh Albert nyitotta meg, éltetvén a királyt. Utána Leszit Lajos élteti a zászlóanyját, a közbecsülésben álló Bódogh Albernét, Miskolczi Pál a koszoru leányokat dr. Ixel Soma nagy hatással Bódoghot. Tóth Pál Miskolcz leányait, Pores János a losonczi, pataki, egri s kassai dalárdákat, Simon István a dalárok pártolóit, Kun Bertalan superintendens B. Boul Konstantin tábornokot s Willner ezredest, Farkas Károly főpolgármester a jelenlévő vendégeket. De mindenek felett kell kiemelnem azon leirhatlan hatást, melyet B. Boul Konstantin tábornok ur egy toasztjával aratott. A tábornok ur a superintendens beszédére ugyanis felállt s egy bár német nyelven, de a leghonfiasabban tartott rövid s igen talpraesett beszédben köszönte meg Miskolcz magyar közönségének az iránta tanusitott rokonszenvét.

Programmszerüleg folyván az ünnepély, délután öt órakor mindnyájan a miskolczi tüzoltó-egylet produktióit néztük meg. E kitünő egylet máris halhatatlan érdemeket szerzett magának a gyakori tüzesetek alkalmával. — Ez egylet mai produktiója ma ismét tanusitotta, hogy tagjai ezentul is fognak a bátorság azon nemével birni, mely koczkáztatja saját életét, csakhogy a más vagyona s élete ne essék a pusztitó tüz áldozatául, de másrészt meg a nagy közönség is manifesztálta, hogy hálával s elismeréssel tartozik e derék egylet önfeláldozó tagjainak. — Este bál volt a városháza nagy termében, kevés számu, de igen válogatott közönség mulatsága volt ez, mely csak reggeli négy órakor ért véget. Másnap reggel kedves vendégeink kirándultak a várostól egy órányira fekvő, gyönyörü „Tapolcza“-i fürdőbe, honnan épen e sorokat irom.

A derült jó kedv itt a tetőpontjára hág. Vendégeink el vannak ragadtatva a gyönyörü vidék s magyaros vendégszeretet által s délután azon igérettel fognak eltávozni, hogy e napok emlékei örökké emlékezetes nyomokat hagynak sziveikben, mely érzelmeket bizonyára mi is megosztjuk velük mindnyájan.

S most bezárom soraimat, azon őszinte óhaj kiséretében, hogy a „miskolczi dalárda-egylet“ felszentelt zászlója által a lelkesedést fokozva, még sokáig hinthesse közöttünk a testvériség s egyenlőség magvait.

Aranyi Lipót.

A női kézimunka az iskolában.

A nővilág érdeklett tagjai bizonyára megmosolyognak minket, férfiakat, kik ujra meg ujra irunk a — női kézimunkáról. Nemrég Molnár László igazgató egy egész kötetet irt össze e tárgyról, s minden módon utal és buzdit annak nagyfontosságát és hasznos voltát illetőleg. Előbb pedig már többen fölemelték jószándéku szavukat ez ügyben, de fájdalom, semmiféle jó eredmény sem követte azokat.

Valóban azt kell hinnünk, hogy az illető női elméket sokkal ujabb és sokkal csattanósabb eredményü eszmék hatása foglalkodtatja avagy nyügözi, mint a női kézimunka egyszerü és megszokott kérdése. S ebből folyólag nem vágynak átvenni tőlünk azt az ügyet, a melyet — bármennyit irjunk is össze róla — soha meg nem oldunk. De mivel a kérdés annyira nem közönséges tekintetü, hogy sikeres megoldásától az iskola egyik igen lényeges feladata s a családok jóléti viszonya függ: mi ujra és ujra fölelevenitjük azt, és felhivjuk rá a nők, iskolai hatóságok és a munkatanitó-nők figyelmét.

A női kézi munka tanitása ellen az iskolában sok a panasz. Panaszkodnak egyrészről a szülők, másrészről pedig a munkatanitók. Előbbiek nincsenek megelégedve az eredménynyel, az utóbiak pedig váltig állitják, hogy nem mutathatnak fel kedvező eredményt.

Amennyi iskola, annyi a szokás a kézimunkákra vonatkozólag. s a haladást nem elvek avagy szabályzatok irányozzák, hanem a tanitványok ügyessége módositja. Igy keletkeznek a számtalan rajok mindenik osztályban, s igy lesz a kézi munkatanitás valóságos kinná tanitóra és tanitványra nézve egyiránt.

Igaz ugyan, hogy a miniszterium nyomdokán a fővárosi tanács is előszabta az egyes osztályok ebbeli teendőit, de azoknak tiszteletben tartására és keresztülvitelére a mint a miniszterium közegei, ugy a fővárosi tanács választott és utasitott férfiai sem szoktak felügyelni. Nem is lehet tőlük azt komolyan megkivánni. Nem értvén hozzá, ellenőrzésről szó sem lehet. Az eddigelé utasitott iskolai közegek a kézimunka-tanitás terén a legbuzgóbb akarat daczára sem tehettek semmit. A miből okvetlenül az következik, hogy ez a helyzet károsnak bizonyulván, az ügy előnyére azon változtatni kell. És ez nem is nehéz és nem is költséges dolog lesz.

Tegye meg a főváros a női kézimunka-tanitás érdekében azt, hogy egy kiválóan ügyes és érdeklődő tanitónőt bizzon meg iskoláiban a kötelezett tantárgy ellenőrzésével, sőt az egész ügy vezetésével.

A nőtanitók közt sokan vannak, kik a Zirzen Janka igazgató ebbeli kiválóságából is sokat elsajátitottak; sokon, kik külföldi tapasztalatokkal is szépen gyarapitották ismereteiket: a választás tehát nem lehetetlen, s a mennyiben ujabb ismeretek szerzése kivánatos lenne, azt a főváros könynyen eszközöltetheti.

E kézmunka felügyelő azután sürgetheti a rendszeres munkát és követelheti az előirt utasitás pontos megtartását. Gáncsolhat, javithat, utasithat, módosithat, mert ért hozzá, annak él. És ez egy igen nagy lépés lenne az iskola magasztos czéljainak a megoldása felé! . . .

De nem kellene a fővárosnak, átalában nem kellene az államnak sem, egyes krajczáros dologban gazdálkodni akarnia. Nevezetesen meg kellene tennie azt, hogy az ilyféle utasitásokat, minő a kézimunkatanitásra vonatkozó szabályzat is, számtalan példányban kellene az egyes iskolák rendelkezésére bocsátani. Azáltal elérnők azt, hogy igen könnyen megtudná mindenki, mi kötelességei vannak egy vagy más tekintetben. A jelenben divó szokás folytán a munkatanitók tekintélyes része nem tudhatta meg: melyik osztályban mit és mennyit kell tanitania. Innen van a kapkodás és chaosz.

Magokban a munkatanitókban nem hibázik semmi a jóakaratból; beismerik ők is, a mint a VII. ker. tanitók közgyülésén f. hó 2-án is kitünt, hogy tenni kell valamit; ámde ez ügy iránt oly nagy az illetők közönye, hogy a javitásra még kisérlet sem tétetik.

Az emlitett kör gyülésén különösen Grünstein Teréz tanitónő vonta magára a figyelmet érdeklődése, a hiányok, ferdeségek kimutatása és alapos tanulmányainak jelzése által. E téren bizalommal fordul feléje érdeklődésünk is.

Véghetetlenül óhajtandó, hogy a nőtanitók is eme nagyjelentőségü ügyet felkarolják, és hiu, vakmerő remények helyett eme czélokért fáradjanak, s ily módon a nekünk való nemzeti nőnevelést, a behizelgett idegen módozatok háttérbe szoritásával győzni segitsék.

Fehérkuti.

A fővárosi zálogházak ügye.

A királyi zálogház közvetitő intézeteit a főváros által hozott zálogkölcsönügyi szabályzat nem érintette. Az ipar- és kereskedelmi miniszterium szükségesnek látta a kir. zálogház közvetitő intézeteinek müködését szabályozni s összhangba hozni a városi szabályzattal. E végből a mult évben enquettet tartott a miniszterium helyiségében, a melyen a miniszterium, város, zálogház és rendőrség képviselői vettek részt. Ezen enquet javaslatai alapján a kormány a fővárossal egyetértőleg életbeléptetni akarja a következő elveket: A királyi zálogház közvetitő intézetei nemcsak fönntartandónak, hanem a közönség szükségletéhez képest bármely helyen és számban szaporithatók is a kormány tetszése szerint. E kir. zálogházi közvetitő intézeteknek előlegadási joga legyen. De csak akkora kamatláb szedhető, a mekkorát a kir. zálogház maga szed, t. i. 12%-ot legföljebb. Mivel a zálogházi közvetitő-intézetek és ezek fiókjai a főváros egész területén müködketnek s számuk nem korlátolt, mégis csak annyiban állithatók fel, a mennnyiben a közönségnek valódi érdekében áll megnyitásuk, — ily intézetek megnyitása csak akkor eszközölhető, ha a hatóság a bejelentési határidő alatt a bejelentést észrevétlenül tudomásul veszi. Köteleztetnek ezen közvetitő- és fiókintézetek tulajdonosai az összes zálogtárgyakat a kir- zálogházba szállitani. Ezek értelmében volna fővárosi pénzügyi szabályzat kiegészitendő. A miniszterium a főváros szakbizottságának, az ő képviselője közbejöttével teendő javaslatát kérte ki.

E leirat tárgyalása végett ma délután ült össze a fővárosi iparrendészeti bizottság s Szabóky Adolf elnöklete alatt mindenekelőtt kimondta, hogy e javaslat alapján létrejövendő miniszteri rendelet, mint zálogházi közvetitő intézetek hatáskörét meghatározó szabályzat a városi zálogkölcsönügyi szabály függelékét képezze s ezen szabály 57. §-át igy módositotta: „A főv. zálogkölcsön szabály határozatai a kir. zálogház közvetitő intézeteire s ezek fiókjaira ki nem terjednek, ez utóbbiak müködési körét külön minist. rendeket szabályozza.“

Németh Imre min. osztálytanácsos bővebben kifejté a miniszter intentióit. A közvetités kiterjesztése kell, mivel a közönség érdeke kivánja a magán zálogüzletek kellő ellensulyozását. S azon bajt, mely a magán zálogüzletdk kamatlebjának meg nem határnzásából eredt, csak az szüntetheti meg, ha ezen intézetek előleget adhatnak, olcsón, 12%-ra; ez esetben nagy üzlethiányt érnek el s megszünnek a 96—120%-kal dolgozó magánüzletek, vagy magok is reducálni lesznek kénytelenek a kamatlábat. Mindkettő hasznára válik a közönségnek. Ezen indokolás után a bizottság élénk tanácskozás után mindenekelőtt azt mondta ki, hogy a kir. zálogház közvetitő intézet 10,000 frt cautiót tartozzanak letenni; ezek fiókjai pedig 1000 frtot. A miniszterialis javaslat pontozatait illetőleg a bizottság megnyugodott abban, hogy a miniszterium tetszése szerint adjon concessiókat, de a számra nézve mégis hallgattassék meg minden egyes esetben az iparrendészeti szakbizottság, a kir. zálogház igazgatóságának közbenjöttével. Megengedhető, hogy ezen intézetek előlegeket adjanak; de szükséges, hogy a közvetitési dij meghatároztassék, mert jelenleg ezen kir. közvetitők is jogtalan, bünős vakmerőséggel minden forint után 5 krt szednek, holott csak egyet volna szabad. A 12% kamatláb érvényes ezen intézetekre is. Igy elfogadtatott a miniszter javaslatainak többi része hasonlóan. A követitési, dij előlegek kamata iránt javaslatot tenni azon albizottság lesz hivatva javaslatot tenni, a mely kiküldetett ezen elvek alapján, a kir. közvetitő intézetek hatáskörét meghatározó szabályzat részletes kidolgozására. Ezen albizottság Dr. Szabóky Adolf, Horváth János főjegyző és Német Imre miniszteri osztálytanácsosból áll.

Törvényszéki csarnok.

— A szerencse kereke. Dobler János egyike a leggazdagabb fővárosi polgároknak volt még nem régen, palotaszerü házakkal birt; ma a vádpadon ült hamis vádaskodás és hamis eskü bünténnyével vádolva. Eredetiben ezen bünper Unschuld Ede ellen folyt. Unschuld Edét perelték a váltótörv. mintegy 60,000 frt értékü váltok alapján, e váltókon Dobler János volt mint jótálló aláirva. Dobler azonban a váltón levő aláirását hamisnak nyilvánitá és ezen nyilvánitását esküvel is megerősitette. A vizsgálat ellenben kideritette, hogy az aláirások valók s hogy Dobler János hamisan esküdött. A végtárgyalásra 34 fél volt beidézve, de csupán 4 jelent meg. Ezért ugy azon körülmény miatt is, hogy Dobler János ellen még egy bünügy, vagyon bukási eset —van vizsgálat folyamatban, a tárgyalást elnapolták és a most folyó hamis, vagy vétkes bukás vizsgálatának befejeztéig függőben tartják a végtárgyalást.

— Simonovics Elek zombori ügyvéd és volt kir. járásbirót ma reggel letartóztatták a fővárosban és Zomborba szállitották, mint halljuk váltóhamisitási bűntény forog fenn ellene.

KÖZGAZDASÁG.

A budapesti gabna és értéktőzsde jun. 4.

Gabnatőzsde. Az összes gabnanemüekben gyér kinálat, a vételkedv mérsékeltebb volt, az irány csendes, a tegnapi árak nem változtak, a mai buza-forgalom csak kis tételekre szoritkozott.

A határidőüzletben buza őszre 9.90—10.00, zab őszre 6.02—6.10, tengeri, bánsági junius—juliusra 6.87—6.90, káposztarepcze aug.—szeptemberre 14.50—14.75. bánsági repcze juli—aug.-ra 13,75—14.00.

Értéktőzsde. A reggeli lapok hirei, valamint a londoni és párisi tőzsdékről jelzett magas árfolyamok a helybeli speculatiót igen kedvező hangulatba hozták, osztr. részvények 233-on kezdve az előtőzsde folyamában 233.80-ig emelkedtek, magy. hitelrészvények 212.25—212.75-ig vásároltak m. aranyjáradék 88.30.—88.50-on kelt. 11 órakor Bécsből alacsonyobb jegyzések jeleztettek, osztrák hitelrészvényeket 232.25-ig kináltak, de csak hamar ismét szilárdabb hangulat emelkedett tulsulyra 232.60—232 70-ig vásároltak, magyar hitelrészvény 211,75—211-ön, magyar aranyjáradék 88.40—88.45-ön maradt.

A déli tőzsdén szilárd hangulat uralkodott, a forgalom azonban nem volt terjedelmes, osztr. hitel részv. 232.50—232.70 között, magyar hitel részv. 211.50—211.75-ön vásároltattak. Pécsbarcsi vasut-részvények 118-on, magy. éjszakkeletiek 116-on, alföldiek 119.50-en voltak keresettek, magyar aranyjáradékban 88.45—88.50-en eszközöltek kötéseket; magyar vasuti kölcsön kötv. 100.35—100.50-en keltek.

Helyi értékek közül I. magyar bizt. társ. részv. 1800-en köttettek pesti bizt. részv. 73.50-en keresettek voltak, közp. tak. pénztár részv. 77.50 adva 78.25 tartva voltak. 1 órakor osztr. hitel 232.80—233-ig, osztr, magy. hitel részv. 212-ön vásároltattak és zárlatkor osztrák hitel részvény 232.50-en maradtak. 20-frankos aranyak 9.51—9.49½-en, markjegyek 28.25—58.45 ön keltek.

Bécsi és külföldi üzleti tudósitások.

Bécs, junius 4. (Az „Egyetértés“ távirata.) Buza őszre 10.40—10.50, tengeri május—juniusra 7.10—7.20, bánáti 7.10—7.20, zab junius—juliusra 6 30—6.40, őszre 6.55—6.60, rozs magyar 7.80—7 9 0, kereskedelmi zab 6.10—6.20, uj tengeri 7.05—7.10, ó román 7.10—7.15.

Bécs, junius 4. (Az „Egyetértés“ távirata.) A felhozatal a sertésvásáron 3175 drb, ebből 1082 nehéz és 1090 közepes bakonyi faj. Az összesből magyar 952, orosz-galicziai 1003, szerb 1105 és román 115. Nehéz bakonyiak ára 45—46 frt, továbbá 43—44 és 35—41 frt, zsir és szalonna 59—62 frt 100 klgrmonként.

Bécs, junius 4. Hitelrészv. 231.70 Galicziai 253.— Államvasut 262.75. Hitel-sorsjegy 164.50—. Napoleond'or 9.49—. Arany 5.62.— Frankfurt 57.95. Porosz pénzutalvány 58 55. Arany jár. 73.85. Angol-Osztrák 102.50. Lombard 76.— Tramvay —.—. Rente 63.75. 1860-as 114.75. 1864-es 139 25. Ezüst 103 80. London 118.80. Általános épitőbank —.—. Török sorsjegy 20 75 Angolépitőbank —— Unio-bank—.—

Bécs, junius 4 Magyar földteherm. kötvény 78.25 Salgó-Tarján 90 50 Magyar hitel 211 —. Magyar záloglevél 95.50 Erdély 108 50. Magyar keléti vasut 67.— Magyar sorsjegy 78.50 Magyar földhitel 55.50. Magyar vasuti kölcsön 100.25 Angló magyar —.—. Franco magy bank —.—. Alföld 119.—. Magyar északkeleti vasut 115 — Kel.-vasuti elsőbbségi kötv. 64 50. Tiszai vasut 194.— Arany jaradék 88.60.

Köln, jun. 3, Buza 19.45. 19.80. Rozs 13.56, 13.95. Repczeolaj 34 50, 32.10.

Hamburg, junius 3. Buza 209, 196, rozs 128, 134, repczeolaj 63.15, 63.50, szesz 42.50, 44.75, 45.50

Stettin, junius 3. Buza 197.50, 197. Rozs 129, 138. Olaj 62, 60.50. Szesz 50,30, 50.10, 51.70. Répa 283.

Páris, junius 3. (Zárlat.) Liszt 66, 65.75, 65.—, 62.75. Repczeolaj 87.75, 87.75, 87 75, 87.25. Szesz 59.75, 59.75, 59.75.

Vidéki-piaczok.

Szeged, junius 2. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Utolsó tudósitásom óta gabnaüzletünkben nem történt semmi lényeges feljegyezni való, az egész üzlet lanyha, forgalom nélküli, a gabnatulajdonosok is nagyon visszatartózkodók az eladásban, miután eső nincs, ez ellen vidékünkön általános a panasz, a magasabban fekvő földeken a gabonák nagyon gyengén állanak, helyenként már megis sárgultak, de egy jó 24 órai eső még mindent helyrepótolna, különösen szükséges az eső, tengeri, árpa és rozsra. A mélyen fekvő rétföldeken a gabnák gyönyörüen állanak. A repczearatást már megkezdték, a minőség jó a mi pedig a mennyiséget illeti az eredményt középszerünek mondják, de már a jövő héten biztosat irhatok, hogy mennyit ád egy hold. A gyümölcs és szőlő jó középtermést igér. A jelenlegi gabnaárak a szegedi vasuthoz vagy hajóhoz szállitva a következők: Tiszavidéki buza 77—78 klgr. 10.50—60 kr., 76—77 klgr. 10.20—30 kr., bácskai 76—77 klgr., 10.40—50 kr., 75—76 klgr. 10.10—20 kr., bánsági 77—78 klgr. 10.50—60 kr, 76—77 klgr. 10,20—40. Rozs 6.90—7 frt, árpa takarmányi 6.30—50 kr., árpa jó minőségü 7.10—30 kr. Zab megrostálva 5.70—80 kr., tengeri 6.50—60 kr., bánsági repcze junius—juliusi szállitásra 13 frt, káposztarepcze julius—augusztusra 13.75 kr. — Midőn tudósitásomat bezárom, az ég borult, volt is egy órai záporeső a mi ugyan nem sokat ért, mert csakis a kerti veteményeket üdité fel, az ég még mindig borult, további eső várható, a mi bizon nagyon jó volna

K. H.

Vegyes közlemények.

A budapesti kölcsönös biztositó egylet ma délután 4 órára rendkivüli közgyülést hirdetett, mely a liquidatio ügyében lett volna hivatva érdemleges határozatokat hozni, minthogy azonban az alapszabályok értelmében a határozatképességhez szükséges 50 részvényes nem jelent meg a közgyülés f. hó 19-re halasztatott.

x. **Jegyzék.** Csász. kir. szabadalm. osztrák államvasut-társaság. Folyó évi junius 15-vel a porosz-sziléziaiosztrák-magyar vasuti kötelék gabona különleges dijtáblázatához a VIII-ik pótlék fog megjelenni, melyben Nyitra állomás, továbbá a temesvár-karánbesi vonal és a vághvölgyi vasut állomásai fölvételre találtak. Példányok megtekinthetők az illető állomásokon, s az osztrák államvaspálya forgalmi igazgatóságánál, Bécs, Pestalozzigasse 8. sz. meg is szerezhetők.

x **Jegyzék. Császári kir. szabadal. osztrák államvasut társulat.** A Hanover-Magdeburg osztrák-magyar köteléki gabonaszállitás dijtáblázatához megjelent a harmadik és a szász-osztrák-magyar gabona dijtáblázathoz megjelent a negyedik pótlék. Ezen mindkét pótlékban, melyek folyó évi junius 10-el lépendnek életbe. Nyitra állomás, továbbá a temesvár-karansebesi vonal állomásai és a vasvölgyi állomások találtak felvételre. Továbbá a sweitzi osztrák-magyar köteléki dijtáblázatához egy a bornak Pozsonyból Borschachra hordókban való szállitásának egyenes mérsékelt dijtételeit tartalmazó XV-ik pótlék jelent meg Ezen pótlékot az osztrák állam-vaspálya társulat állomásain és annak forgalmi igazgatóságnál Bécs Pestalozzi gasse 8. sz. alatt megtekinthetők, s ugyanott meg is szerezhetők.

Napirend junius 5-én.

Naptár. Szerda. Kath: Bonifácz püspök Prot.: Marczián. Görög-orosz: Május 24. Simeon. Napkél 4 óra 6 perkor. Nyugszik 7 óra 51 perczkor.
Muzeumban nyitva van a képtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Miniszterelnök fogad d. u. 5—6-ig.
Belügyminiszter fogad d. u. 5—6-ig.
Pénzügyminiszter fogad d. u. 5—6-ig.
Kifaludy-társaság ülése d. u. 5 órakor az akadémia palotában.
Főv. közgyülés ülést tart d. u. 4 órakor.
Pestmegye közgyülése d. e. 10 órakor.
Orsz. képzőmüvészet kiállitás nyitva d. e. 10—12 óráig d. u. 2—4 óráig.
Orsz. képzőmüvészeti csarnok d. e. 9 órától d. u. 4 óráig nyitva.
Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u 2—4 órák közt nyitva.
Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától, d. u. 1 óráig
Egyetemi könyvtár nyitva d. u. 2—7 óráig.
Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.
Allatkert nyitva egész nap.
Magyar daltársulat előadást tart a „Komlókertben“ este 9 órától kezdve.

Hajóforgalom junius 4-én.

A főváros Duna balpartján következő vizi jármüvek kötöttek ki: Vallenfeld Károly m. h. 9000 drb koczkakővel Bogdányból. Lindenbaum Istók 9 talpja 150 mm. üres ládával Illaváról. Müller Lipót 4 talpja 80 mm. deszkával Komáromból. Faipar társulat 4 talpja Komáromból. Liptay János m h. 15 mm. burgonya és 20 mm. gyümölcscsel Tóthfaluról. Csiry Mihály m. h. 80 mm. gyümölcscsel Monostorról. Simon Mihály m. h. 25 mm. gyümölcscsel Váczról. Luczenbacher Pál m. h. 2200 mm. köszénnel Táthról. Luczenbacher Pál m. h. 335 met. tüzifával Ujfaluból. Luczenbacher Pál m. h. 362 met. tüzifával Almásról. Szalay István m. h. 15 mm. gyümölcscsel Monostorról. Neuman Mór m, h. 100 mm. gyümölcscsel Szt.-Endréről Olivér J. m. h. 1000 mm. cementtel Kupfsteinből. Simon Mihály m. h. 25 mm. gyümölcscsel Váczról. Győri társaság uszályhajója 3000 mm. buzával D.-Földvárról.

Kivonat a hivatalos lap junius 4-ik számából.

Csőd-hirdetmény. Deutsch Károly győri lakos ellen bej. jul. 15. 16. 17. id. csődtömeg. dr. Beliczay Elek ügyv. perügy. Rózay János. Eisler Adolf helyb. magányzó ellen bej. jul. 10. 11. 12. id. tömeg. és perügy. Reich Mór ügyvéd.

Csődmegszüntetés. Weiszbach Jakab kolozsvári lakos ellen.

Pályázat. B.-Gyulai adóhivatalnál adó-ellenőri, a temesvári pénzügy igazgatóságnál II-od oszt. irodatiszti állomásra.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Nyilt-tér.

Éremmel jutalmazott
kivitelre főtt jaroschaui
márcziusi sör
egyedül *Ziegler E.* rakhelyében
váczi körut, 20. szám alatt kapható.

Megrendelések 20 palaczktól kezdve helyben bérmentesen házhoz szolgáltatnak, vidékre való küldemények 25 és 50 palaczkos ládákban szállittatnak.

Ezen kitünő sörnek rendkivül olcsóra szabott ára, kis palaczkja ½ liternyi 10 kr, nagy palaczkja 7/10 liternyi 14 krjával remélni engedi a számos megrendelést. Tisztelettel

Ziegler E.
Jaroschaui sörcsarnok
váczi körut 20.

Budapesti szinlapok.

Szerda, junius 5-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Az uj czég.

Szinmü 5 felvonásban. — Személyek:

René	Bercsényi	Gaspard	Kőrösmezei
Genevoix	Szigeti J.	André	Benedek
Marsille	Náday	Malandrin	Pintér
Pontarmé	Halmi	Groom	Sebestyén
Aubepin	Ujházy	Klára	Felekyné
Gudin	Komáromi	Theodosia	Lendvayné

Kezdete 8-adfél órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

Kolumbus Kristóf.

Eredeti, látványos szinmü 10 képben, zenével és tánczczal
A képek czime:

I. A kordovai szép özvegy. II. Kolumbus a király tanácsa lőtt. III. Indulás a páloszi kikötőből. IV. Zendülés a hajón föld! föld! V. Csendélet Kuba szigetén. VI. Atczték város Haiti szigetén. VII. A vetélytársak nagy tusája. VIII. A lisszaboni földrengés. IX. Kik térnek vissza? X. Nagy bevonulás az ujvilág kincseivel Barszellónába.

Személyek:

Fernando	Jány	Pinzon	Tihanyi
Izabella	Lukácsyné	Don Rodrigo	Solymosi
Beatrix	Rákosi Sz.	Francziskó	Horváth
Portugál kir.	Kovács I.	Alonczó	Eőri
Kamarás	Bakonyi	Czoczó	Adámi P.
Kolumbus	Együd	Dodó	Enyvári

Kezdete 8-adfél órakor.

Vizállás és időjárás.

Junius	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
4	Budapesten	3 68	—	apadt	tiszta
4	Pozsonyban	3 07	—	„	száraz
4	M.-Szigeten	1 09	—	„	borult
4	Szatmáron	0 52	—	„	eső
4	Tokajban	1 12	—	apadt	borult
4	Szolnokon	1 98	—	„	derült
4	Szegeden	3 82	—	„	eső
3	Aradon	—	0.49	„	száraz
3	Nagy-Becskereken	0.90	—	„	
3	Bezdánnál	2.18	—	„	felhős
3	Verbászon	1.79	—	„	„
4	Eszéken	3 20	—	apadt	száraz
4	Barcson	2.40	—	„	felhős
—	Mitrovitzon	—	—	áradt	„
—	Zimonyban	—	—	áradt	„
4	Sziszeken	2.70	—	apadt	száraz
4	O-Orsován	4.38	—	„	tiszta